

سرلشکر سلامی در جلسه مشترک فرماندهی و نمایندگی ولی فقیه در سپاه  
**جهاد پاسداران بی‌وقفه است**



هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیستم | شماره ۹۶۲ | دوشنبه ۲۰ مرداد ۱۳۹۹ | ۲۰ ذی‌الحجه ۱۴۴۱ | ۱۰ آگوست ۲۰۲۰ | ۱۶ صفحه

۱۱ خرد  
حمزه عالمی  
مسئله عمل

۲ نگاه  
مهدی سعیدی  
دوگانه باطل!

۲ سرمقاله  
میشم مهرپور  
گشایش اقتصادی، بیم‌ها و امیدها

# ققنوس در آتش!

۵ جهان

۳ دیدگاه

بازنگاهی به حوادث این روزهای لبنان

## هدف، خلع سلاح مقاومت است

### چالش صهیونیست‌ها

دور تازه اعتراضات برای سرنگونی نتانیاها

۵ جهان



نقش تحریف در معمای فشار حداکثری و سیاست مقاومت حداکثری

## آن سوی تحریم

پس از چرخه افزایش تحریم و افزایش قدرت ایران توجه می‌شود؛ راه حلی که در دوره بوش پسر و اوباما آزمون شد و اکنون در دوره ترامپ نیز مجدداً بازسازی و بازتولید شده است. کارکرد اصلی جنگ ادراکی و شناختی در شرایط مقاومت حداکثری، شکستن اراده و جلوگیری از تولید قدرت از سوی تحریم‌شونده با هدف مقابله با فشارهای حداکثری است. تکنیک تحریف از جمله تکنیک‌های این نوع جنگ به شمار می‌آید. کارکرد این تکنیک، تحریف واقعات، دستکاری ذهنی مخاطب برای ایجاد اشتباه محاسباتی یا تغییر نگرش نسبت به حقایق و وقایع‌های موجود است. تحریف در فرایند جریان‌سازی چنان ذهن افکار مخاطب را اشغال می‌کند که جایی برای افکار واقع‌گرایانه باقی نماند؛ در واقع، جریان تحریف با دستکاری خبرهای واقعی، نوعی ناهماهنگی و تعارض شناختی برای مخاطب ایجاد می‌کند. ادامه در صفحه ۴

یک‌جانبه‌گرایی و سیاست فشار حداکثری آمریکا مؤثر نبوده و در تسلیم کردن ایران با شکست روبه‌رو شده است. محققان شورای آتلانتیک فراتر از این، اظهار داشتند تحریم‌های اعمال‌شده از سوی دولت ترامپ اوضاع را بدتر کرد. اندیشکده «کوینسی» این اوضاع را به این صورت ترسیم کرد: فشارهای آمریکا در سه حوزه هسته‌ای، موشکی و منطقه‌ای نتیجه معکوس داده و سبب افزایش فعالیت‌های ایران در هر سه حوزه شده است. اندیشکده آمریکایی مرکز «سوفان» در گزارش سال ۱۳۹۹ خود اذعان کرد: «توانمندی‌های ایران به حدی رسیده‌اند که کاستن از گستره نفوذ راهبردی این کشور از طریق تحریم یا انزوای سیاسی اکنون دیگر کاری بسیار سخت و دشوار است.»

#### نقش آفرینی جریان تحریف

در چنین شرایطی، به جنگ ادراکی و شناختی به عنوان راهی برای عبور از معمای امنیت‌قدرت

که تهدید از سوی کشورهای مهاجم نمی‌تواند منجر به وضعیت انفعال شود. تهدیدات انجام‌شده، زمینه‌های لازم برای تولید قدرت به منظور مقابله با تهدیدات را اجتناب‌ناپذیر می‌کند. معمای امنیت‌قدرت قبلاً در دوره بوش و اوباما شکل گرفته بود؛ این جمله معروف اوباما در مرکز سابان، بیان دقیق بن‌بست مسیر فلج‌سازی اقتصادی و معمای امنیت‌قدرت بود: «اگر من گزینه‌ای در اختیار داشتم که در آن ایران یک یک پیچ‌ها و مهره‌های برنامه هسته‌ای خود را از بین می‌برد و امکان داشتن برنامه هسته‌ای را برای همیشه از دست می‌داد و در اثر آن، از شر همه توانایی‌های نظامی‌اش رها می‌شد، این گزینه را انتخاب می‌کردم...» اکنون نیز بخشی از محافل اندیشه‌ای و قدرت در آمریکا اذعان دارند افزایش حداکثری تحریم‌ها نه تنها اهداف مورد انتظار را به وجود نیاورده، بلکه ایران را در موقعیت تهاجمی تری قرار داده است. اندیشکده «شورای آتلانتیک» اعلام کرد تاکنون

آمریکا، در خصوصت با ایران از اعمال تحریم‌ها دو هدف سخت و نرم را انتظار داشتند؛ آرزوی آنها در هدف سخت، محدودیت و جلوگیری از پیشرفت علمی، اقتصادی و نظامی ایران و در درازمدت ورشکستگی و فروپاشی اقتصاد و در هدف نرم، خسته کردن و به ستوه آوردن مردم و اخلاص و تغییر در دستگاه محاسباتی تصمیم‌گیران، تصمیم‌سازان و افکار عمومی برای تسلیم شدن در برابر خواسته‌های کاخ سفید بوده است.

#### معمای امنیت‌قدرت

بر اساس برآورد اطلاعاتی آمریکا، تحمیل تحریم‌ها به جای تحقق انتظارات فوق و ایجاد انفعال و تسلیم دولت تحریم‌شونده، زمینه‌های واکنش متقابل، اتخاذ سیاست مقاومت حداکثری و تولید قدرت مؤثر را برای جمهوری اسلامی ایجاد کرد. چنین فرایندی را نظریه‌پردازان امنیتی «معمای امنیت‌قدرت» می‌نامند. معمای مزبور به معنای آن است

#### سیامک باقری

عضو شورای سیاست‌گذاری  
صبح صادق



تحریم به عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای جنگ اقتصادی با مقاصد مختلف سیاسی، نامی آشنا در مناسبات غرب با ایران از گذشته بوده است. اولین تحریم جامع علیه ایران در دوران معاصر، از جانب انگلستان در واکنش به ملی‌شدن صنعت نفت ایران انجام شد. این ابزار را برای دومین بار آمریکا علیه ایران در اول خرداد ۱۳۵۹ به کار بست و طی ۴۱ سال انقلاب، روند صعودی داشته است، به گونه‌ای که بی‌سابقه‌ترین تحریم‌ها و جنگ اقتصادی در دوره «اوباما» رئیس‌جمهور دموکرات آمریکا در سال ۱۳۹۰، سپس بازتولید آن از سوی «ترامپ» رئیس‌جمهور جمهوری خواه این کشور در سال ۱۳۹۷ علیه ایران وضع شد. همه رؤسای جمهور



## سر مقاله

گشایش اقتصادی  
بیم‌ها و امیدها

میثم مهرپور

دبیر گروه اقتصاد

هفته گذشته بود که رئیس‌جمهور از ایجاد یک گشایش اقتصادی در کشور خبر داد؛ گشایشی که قرار است خبر آن طی این هفته از سوی رئیس‌جمهور اعلام شود. موضوعی که اگر چه ظاهراً باید خوشحال‌کننده باشد، اما در روزهای گذشته علاوه بر تحلیل‌ها و اظهارات متفاوت درباره پیش‌بینی‌ها از این گشایش، نگرانی‌هایی نیز وجود داشته است. به نظر می‌رسد گشایش مد نظر دولت موضوعی مرتبط با فروش نفت در بورس و به نوعی در راستای افزایش درآمدهای دولت، با فروش این اوراق به مردم و تعهد بازپرداخت آن در زمان سررسید این اوراق (دولت بعد) باشد. با توجه به این موضوع و بدون اطلاع قطعی از نوع تصمیم دولت در راستای گشایش اقتصادی، ذکر چند نکته در این باره ضروری است. در ابتدا باید توجه کرد موضوع ایجاد گشایش اقتصادی عموماً اتفاقی دفعی و یک‌باره نیست که با یک تصمیم یا مصوبه ممکن باشد؛ اگر این طور بود، چرا دولت در انجام این گشایش تاکنون کوتاهی کرده و قرار است در ماه‌های پایانی حضور خود در پاستور دست به یک گشایش اقتصادی بزند؟ اگر از موضوع فروش نفت به صورت اوراق یا آزاد شدن بخشی از اموال بلوکه شده ایران تحت عنوان گشایش اقتصادی نام برده شده است، این موضوعات دقیقاً چه گشایشی در زندگی مردم خواهند داشت؟ اگرچه در میان کارشناسان و اهالی رسانه مواردی چون فروش اوراق نفت در بورس، آزاد شدن بخشی از اموال بلوکه‌شده ایران، کاهش نرخ ارز با تزریق ارز به بازار، افزایش یارانه نقدی برخی دهک‌ها و... به عنوان خبر احتمالی رئیس‌جمهور موسوم به «گشایش اقتصادی» مطرح است، با بررسی موردی هر کدام از این احتمالات می‌توان گفت هیچ کدام از این موارد گشایش اقتصادی نیستند و بیشتر ایران دارند؛ برای نمونه فروش اوراق نفت را که یکی از محتمل‌ترین گزینه‌های مطرح است، می‌توان به نوعی آینده‌فروشی دولت دانست، حتی تزریق ارز به بازار برای کاهش نرخ نیز اقدامی کاملاً سطحی و غیرریشه‌ای درباره بازار ارز است. این احتمال که ممکن است نیز برخی اقدامات، از جمله توزیع بی‌ضابطه منابع از طریق افزایش یارانه‌های نقدی، اصلاح نظام دستمزد و... بدون پیش‌بینی منابع پایدار برای این طرح‌ها منجر به بدهکار شدن کشور و دولت شود، به نوعی آینده اقتصاد ایران را نیز به فروش نفت خام و درآمدهای حاصل از آن پیوند می‌زند؛ چرا که فرض اقتصاد ایران باید بر تداوم تحریم‌ها قرار گیرد تا حتی در صورت آزاد شدن مبادلات بانکی و فروش نفت خام ایران با برداشته شدن تحریم‌ها، این منابع صرف امور زیرساختی شوند و هیچ حساسی روی این درآمدها برای اداره امور جاری کشور باز نشود؛ در حالی که افزایش بی‌ضابطه تعهدات دولت به نوعی وادار کردن دولت به فروش نفت خام و درآمدهای فروش آن در آینده است. یکی از دلایل نگران‌کننده موضوع گشایش اقتصادی از سوی رئیس‌جمهور، تجربه تلخ افزایش قیمت بنزین در آبان ماه سال ۱۳۹۸ است؛ چرا که هدف دولت از اجرای این طرح به نوعی تقویت معیشت دهک‌های پایین جامعه عنوان شده و قرار بود این طرح موجب حمایت دولت از این دهک‌ها شود؛ موضوعی که نه تنها موجب حمایت یا رضایت این اقشار نشد، بلکه در نهایت اعتراض این اقشار را به همراه داشت.



مهدی سعیدی

کارشناس سیاسی

بخشی از عملیات روانی گروه‌های سیاسی در این روزگار، دوگانه‌سازی‌هایی است که با جعل واژه‌ها به افکار عمومی تزریق می‌شوند؛ دوگانه‌های دروغین، افکار عمومی جامعه را هدف قرار می‌دهند و تلاش می‌کنند تا ذهن‌ها را آن‌گونه که خود می‌خواهند، هدایت کنند و حقیقت را آن‌گونه که منافع‌شان اقتضا می‌کند، جلوده دهند. دوگانه‌ها به نحوی ساخته می‌شوند که هر ناظر ساده‌دلی حکم به حقانیت یک سوی آنها خواهد داد؛ غافل از اینکه در پس ایسن تأیید و رضایت، سناریویی پنهان، و حقیقتی نادیده انگاشته شده است. دوگانه‌ها نه برای کشف حقیقت، که برای کوبیدن سوی دیگر دوگانه طراحی شده‌اند. دوگانه جنگ‌مذاکره، نمونه‌ای از این فرایند هدفمند است که تلاش می‌کند افکار عمومی را با هراس از جنگ (که بدون شک مفهومی منفی و مضموم است) به سمت سازش و تسلیم در برابر دشمن بکشاند. در ایسن دوگانه به جای سازش و تسلیم، کلیدواژه «مذاکره» انتخاب شده است تا فریب افکار عمومی ممکن شود. نکته اساسی در این میان آن است که قبل از اینکه به دنبال انتخاب یکی از دو سوی دوگانه‌های مطرح در رسانه‌ها بیفتیم، به ماهیت آن توجه کنیم که آیا اصلاً چنین تقابلی، حظی از حقیقت برده است؟ آیا دو سوی این دوگانه اصلاً در تقابل با هم هستند که ما باید یکی از این دو را

انتخاب کنیم یا آنکه حالات دیگری هم قابل تصور است که انتخاب ما را محدود به این دو نمی‌کند؟ این روزها تمام جهان درگیر شیوع بیماری خطرناکی است که حیات بشر را به خطر انداخته است. این بیماری علاوه بر اینکه سلامت و امنیت روانی و معیشت و اقتصاد زیست‌آدمی را تحت‌الشعاع قرار داده، باورهای فکری، اعتقادی و فرهنگی دنیای امروز را نیز با سوالات و چالش‌های جدیدی مواجه کرده است. در این میان همه چیز هم البته مسیر عادی خود را طی نمی‌کند و شایان و فرصت‌طلبانی نیز دست به کار شده و به میدان آمده‌اند تا از آب گل‌آلود ماهی خود را بگیرند. به چالش کشاندن آموزه‌ها و شعائر اسلامی، از جمله پروژه‌هایی است که در این موقعیت کلید خورده است. یک جریان فکری-سیاسی خاص که همواره بازتولید فرهنگ عاشق‌سوی را تهدید و مانعی برای شیوع باورهای لیبرال و سکولار خود در جامعه اسلامی می‌دانسته است، فضای ایجادشده به سبب شیوع بیماری کرونا را فرصتی برای حمله به قلب حیات‌بخش انقلاب اسلامی یافته است. این جریان تلاش می‌کند با دوگانه‌سازی سلامت-عزاداری، کاری کند که عزاداری حسینی کرم‌نگ حتی اگر شده به تعطیلی کشانده شود. ادعای آنان استند به این گزاره است که تجمعات مردمی موجب شیوع گسترده کرونا خواهد شد، و از آن نتیجه می‌گیرند که برگزاری مراسمات عزاداری حسینی در تقابل با سلامت جامعه است و باید تعطیل شود. فرض به ظاهر درست می‌نمایند، اما نتیجه حاصله، مغالطه‌ای است که تأمین‌کننده اهداف غرض‌ورزان است. فراموش نباید کرد در تفکر اسلامی و انقلابی، بدون

## نیم نگاه

## دوگانه باطل!

شناخت عامل ایجاد شعور حسینی و در گام بعد شور حسینی است. چه کسی می‌تواند مدعی شناخت ماجرای کربلا باشد و «انفجار حماسه و شور» را در آن نبیند؟ گوشه‌گوشه صحفه کربلا در روز دهم محرم سال ۶۱ هجری، مملو از شور و شوق و عواطف و احساساتی انسانی-الهی است که هر بیننده و وجدان پاکی را به وجد می‌آورد؛ آنجا که مجاهدان راه خدا یکی پس از دیگری با اراده و انتخاب خود به مسلخ عشق رفتند و عالی‌ترین تجلیات خدایی هستی را در برابر دیدگان بشریت به نمایش گذاشتند. این همه عظمت و حماسه و عشق و شور، البته برآمده از شعوری است که حماسه حسینی را به یکی از حکیمانه‌ترین انتخاب‌های تاریخ بدل کرده است. هیچ دل‌داده‌ای در آن محشر عظمًا بدون شناخت، معرفت و انتخاب، پا به میدان کربلا نگذاشته است. کربلا تجلی اراده آدمیانی است که می‌توانند با دل‌کنند از همه تعلقات، برای حفظ عزت، آزادی و شرف همه جان و مال خود را تقدیم کنند، اما زیر بار ننگ بیعت با حاکم فاسدی چون یزید نزنند. آنان به خوبی دریافته‌اند حیات نه نفس کشیدن در سایه حکومت اموی، که آسمانی شدن در رکاب حسین بن علی (ع) است. در مکتب عاشورا، شور و شعور همراه یکدیگر هستند. تنها کسانی توانستند در سال ۶۱ هجری قمری همراه کاروان حسینی و کربلایی شوند که آن‌قدر بصیرت داشتند که دوگانه‌های دروغین ساخته و پرداخته پرویگان‌های دربار شام، آنان را نفریبند و در معرکه یزیدیان، امام زمان خود را بشناسند و به اردوگاه و ملحق شوند. امروز نیز بدون شک صاحبان بصیرت رستگاران عالم خواهند بود.

درباره سفر نمایندگان مجلس به خوزستان و دیدار با کارگران شرکت نیشکر هفت‌تپه

## کنار کارگران

۶۰ میلیارد ریالی را برای در اختیار گرفتن شرکتی که دارای ۲۴ هزار هکتار زمین مرغوب از قرار هر هکتار ۱۰۰ میلیون تومان است، ناعادلانه می‌خواندند. عده‌ای نیز این پرسش برای‌شان مطرح بود که چگونه دو جوان ۲۸ و ۳۱ ساله اهلیت خرید چنین شرکت بزرگی را داشته‌اند؟ عدم پاسخگویی شفاف به این پرسش‌ها و بر خوردهای نامحیط صاحبان جدید مجموعه با کارگران زحمت‌کشی که سال‌ها برای تداوم تولید در این مجموعه تلاش شایانی انجام داده بودند، فضایی از بی‌اعتمادی و دلخوری میان کارگران و کارفرما را سبب شد. فضای بی‌اعتمادی و عدم تعامل صحیح با کارگران هفت‌تپه متأسفانه تا به امروز ادامه دارد.

بسا روی کار آمدن ریاست جدید قوه قضائیه در اواخر سال ۱۳۹۷، بررسی نحوه ایسن واگذاری در دستور کار دستگاه قضا قرار گرفت که با احراز ارتکاب برخی تخلفات در نحوه واگذاری مجموعه و نحوه اداره آن، منجر به تشکیل دادگاه به منظور رسیدگی به تخلفات کارفرمایان جوان این مجموعه شد. اخیراً کارگران نامیاد و مظلوم هفت‌تپه تصمیم گرفتند صدای اعتراض چندین‌باره خود به عدم پرداخت حقوق‌ها،

عدم مشخص بودن وضعیت بیمه و آینده نامعلوم شغلی‌شان را بار دیگر به گوش مسئولان برسانند؛ بنابراین اعتراضی مسالمت‌آمیز شکل گرفت که هدف آن تعیین تکلیف یک مجموعه بزرگ تولیدی کشور و نیروهای کار آن بود؛ از این‌رو نمایندگان مجلس یازدهم که حدود ۷ روز از آغاز به کار آن می‌گذرد، در راستای عمل به وعده‌های‌شان در راستای مطالبه‌گری برای حل مشکلات تولید کشور، تصمیم گرفتند نمایندگان را به استان خوزستان اعزام کنند تا گوش شنبلی برای مشکلات و پیشنهادها کارگران معترض باشند؛ از این‌رو سسه نماینده مجلس، آقایان «سید نظام‌الدین موسوی» عضو کمیسیون اصل نود، «علی خضریان» عضو کمیسیون اصل نود و «احمد نادری» عضو

کمیسیون آموزش مجلس راهی هفت‌تپه شدند. طی جلساتی که میان این سه نماینده مجلس و کارگران معترض برگزار شد، کارگران هفت‌تپه با انتقاد از برخورد‌های ناصواب با اعتراض مسالمت‌آمیزشان، خواهان تعیین تکلیف حقوق‌های معوقه، حق بیمه پرداخت‌نشده کارفرما و وضعیت مالکیت کشت و صنعت هفت‌تپه شدند؛ همچنین نمایندگان اعزامی

مجلس قول حمایت از اعتراض صلح‌آمیز کارگران و پیگیری حقوق معوقه آنها را دادند و اعلام کردند صدای کارگران به خانه ملت رسیده است و گوش شنبلی برای شنیدن مشکلات آنها وجود دارد. به طور مشخص، احمد نادری به کارگران هفت‌تپه قول پیگیری مشکل آنها در جلسه با ریاست قوه قضائیه را داده است. سید نظام‌الدین موسوی، دیگر نماینده اعزامی مجلس نیز با اشاره به نمایش نبودن حضور نمایندگان مردم میان کارگران، وعده دنبال کردن این مسئله از راه قانونی را داده است. همچنین علی خضریان در جمع کارگران معترض، وعده برگزاری جلسه با دولت و همه مسئولان و طرف‌های درگیر ماجرا برای حل مشکل را داده است. رویکرد مجلس یازدهم در گوش دادن به درد دل قشری که با اصلی تولید را بر دوش می‌کنند، قطعاً باعث ایجاد امید در میان قشر کارگر است؛ اما فقط در صورتی مفید و مؤثر خواهد بود که به حل مشکل مجموعه هفت‌تپه و موارد مشابه منجر شود و چرخ تولید در کشورمان را هر چه بیشتر به چرخش درآورد؛ چرا که رونق تولید و اشتغال‌زایی، شی‌بک بزرگ‌ترین سلاح ایران در برابر دشمنان و تحریم‌های ظالمانه آنهاست.

راهبرد دوگانه‌سازی جریان غرب‌گرا

## ستادهای انتخاباتی جو بایدن در تهران!

غرب آسیا و پاراگرافی بلندبالا نیز به ایران اختصاص یافته است. در این بخش از پیش‌نویس سند چشم‌انداز حزب دموکرات آمده است: دموکرات‌ها از ترامپ می‌خواهند «مسابقه جنگ» با ایران را کنار بگذارند و «دیپلماسی هسته‌ای» را سرلوحه کار خود قرار دهد، از تنش‌ها بکاهد و به مذاکرات منطقه‌ای روی آورد. اما آنچه که مورد توجه جریان‌های سیاسی به ویژه جریان غرب‌گرا قرار نگرفت و مغفول ماند، این بود که در پیش‌نویس سند ۸۰ صفحه‌ای حزب دموکرات آمریکا، جمهوری اسلامی ایران همچنان به‌عنوان تهدیدی جدی معرفی می‌شود و ضمن انتقاد از سیاست‌های ترامپ، بر این باور است که خروج آمریکا از برجام، ایران را به سمت ساخت سلاح هسته‌ای سوق خواهد داد. این در حالی است «جو بایدن» که چندی پیش معاونت «باراک اوباما» رئیس‌جمهور سابق آمریکا را بر عهده داشت، و معمار سیاست‌های جدید تحریمی و پروژه انحرافی برجام بود، حالا به عنوان نامزد اصلی حزب دموکرات به کارزار انتخاباتی آمده و برای بالا بردن شانس موفقیت خود در انتخابات پیش‌رو، بر طبل بازگشت به برجام می‌کوبد؛ البته افکار عمومی و محافل آزاداندیش به خوبی به یاد دارند در اواخر خرداد ماه سال جاری

## ابوذر احمدی

کارشناس بین‌الملل

درست پنج ماه پس از آنکه «جو بایدن» نامزد حزب دموکرات آمریکا از تصمیم خود برای بازگشت به برجام در صورت پیروزی در انتخابات ۲۰۲۰ خبر داد، این حزب در اوایل مرداد ماه با انتشار پیش‌نویس سند چشم‌انداز ۸۰ صفحه‌ای خود، خواستار بازگشت واشنگتن به برجام شد و بر در پیش گرفتن سیاست‌های مسالمت‌آمیز در قبال تهران تأکید کرد. این پیش‌نویس سند چشم‌انداز که هیتتی ۱۵ نفره از رهبران حزب دموکرات با همکاری ستادهای انتخاباتی «جو بایدن» و «برنی سندرز» آن را تهیه کرده‌اند و سه‌شنبه ۱۷ جولای در میان اعضای حزب دموکرات اعلام عمومی شد، ضمن بازگشت به پیمان آب‌وهوایی پاریس و توافق هسته‌ای ایران (برجام)، خواستار این است که آمریکا نباید تغییر رژیم را بر دیگر کشورها تحمیل کند و این مسئله به عنوان هدفی در سیاست خارجی آمریکا در قبال ایران باید کنار گذاشته شود. نکته جالب توجه اینجا بود که بخش قابل توجهی از این پیش‌نویس ۸۰ صفحه‌ای سند چشم‌انداز حزب دموکرات، به منطقه

بود که «آنتونی بلینکن»، مشاور ارشد جو بایدن در جمع یهودیان آمریکا گفته بود حتی اگر جو بایدن به ریاست‌جمهوری آمریکا برسد، هیچ تغییری در نوع نگرش آمریکا نسبت به ایران رخ نخواهد داد و تمام تحریم‌های دولت ترامپ علیه تهران ادامه خواهد یافت. اما آنچه در این میان حائز اهمیت است، ورود جریان‌های غرب‌گرا و اصلاح‌طلب و ذوق‌زدگی آنها از روی کار آمدن دوباره دموکرات‌ها بر مسند قدرت کاخ سفید و اصرار بر این باور غلط سیاسی است که نگاه آمریکا به جمهوری اسلامی تفاوت خواهد کرد. جریان‌ات وابسته و طیف غرب‌گرای داخلی در شرایطی به انتخابات آمریکا و پیروزی «جو بایدن» و شکست ترامپ امید بسته‌اند که اگر به کارنامه دو حزب جمهوری خواه و دموکرات نگاه بیندازند، مشاهده خواهند کرد همیشه این دو حزب مطرح آمریکا سیاست واحدی در قبال ایران داشته‌اند و در چهار دهه گذشته از هیچ اقدامی علیه جمهوری اسلامی دریغ نکرده‌اند، حتی براندازی نظام را در رأس سیاست‌های خود قرار داده‌اند. و با وجود اینکه اکثر کارشناسان و تحلیل‌گران سیاسی به طرف‌داران مذاکره با آمریکا و طیف غرب‌گرای داخلی هشدار داده‌اند حتی با روی کار آمدن دموکرات‌ها، تغییری

در نوع نگرش آمریکا به جمهوری اسلامی رخ نخواهد داد، اما آنها همچنان بر اثبات مسیر اشتباه خود تأکید دارند؛ مسیری که طی هفت سال اخیر سیاست تحریمی نظام سلطه را استمرار بخشید و فشارهای اقتصادی زیادی را بر کشور و ملت ایران وارد کرد، حتی خسارات محاسباتی بسیاری را نیز به نظام تحمیل کرد؛ البته ذوق‌زدگی جریان‌ات وابسته و به تعبیری بر عهده گرفتن نقش ستادهای تبلیغاتی نامزدهای انتخاباتی آمریکا، نشان می‌دهد جریان‌ات غرب‌گرا همچنان راهبرد «دوگانه‌سازی» را در دستور کار خود دارند؛ راهبردی که با تبلیغ گسترده رسانه‌ای برای یک جریان در آمریکا به خلق دوگانه آمریکای خوب و آمریکای بد هم می‌گمارد تا همیشه ایران در مسیر سازش با قلدر نظام سلطه و عقب‌نشینی‌های غیر منطقی از مؤلفه‌های قدرت‌ساز داخلی گام بردارد. حال این سؤال جدی مطرح است که واقعاً چه رابط‌های میان چاکران خوش لباس آمریکایی صهیونیسم بین‌الملل و عناصر غرب‌گرای داخلی وجود دارد که در پس هر تحول سیاسی در آمریکا، بوق‌های تبلیغاتی و رسانه‌ای خود را بالا می‌برند و با زدن تیرهای پرطمطراق زورنالیستی دم تکان می‌دهند!؟



# هدف، خلع سلاح مقاومت است

رحمان رضایی

خبرنگار

لبنان کشوری است که تا پیش از جنگ‌های داخلی خود در اواخر دهه ۱۹۷۰ میلادی، به سرزمین رفاه و آرامش در غرب آسیا معروف بوده و عنوان «عروس خاور میانه» نیز یادگاری از همان دوران طلایی است. با آغاز جنگ‌های داخلی این کشور، شرایطی به وجود آمد تا در میان اختلافات لبنانی-لبنانی و فلسطینی-لبنانی، قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای در صدد دخالت در امور لبنان برآیند و بر آتش بحران به امید منافع بیشتر و کسب جای پای مستحکم‌تر در منطقه شرق مدیترانه بدمند. ارتش رژیم صهیونیستی نیز با استفاده از شرایط جنگی لبنان و خلع قدرت ناشی از اختلافات طایفه‌ای، در اوایل دهه ۱۹۸۰ میلادی به صورت غیرقانونی و اشغال‌گرانه وارد سرزمین لبنان شد و مناطق بسیاری از جنوب این کشور تا شهر بیروت را به اشغال خود درآورد. ایام سیاه حضور اشغالگران در لبنان، خاطراتی تلخ در ذهن مردم این کشور به جا گذاشته است. این روزها، به یمن اتحاد طوایف لبنانی که میراث زحمات بزرگانی چون امام موسی صدر و مقاومت حزب‌الله علیه اشغالگری بوده است، لبنان دیگر شاهد حضور اشغالگران در خاک خود نیست، اما توطئه‌های استعمارگران و اشغالگران علیه این کشور همواره ادامه دارد.

سهم‌بند گذشته شاهد اتفاقی در لبنان بودیم که بی‌شکایت به یکی از همین توطئه‌های برنامه‌ریزی‌شده نیست. انفجار مهیبی در بندرگاه شهر بیروت رخ داد و جهت‌گیری هم‌زمان، هماهنگ و سریع جریان رسانه‌ای غربی، عبری و سعودی علیه مقاومت لبنان و تلاش آنها برای مقصر جلوه دادن حزب‌الله در این حادثه موجب ایجاد سؤالات بسیاری در افکار عمومی مردم در لبنان و منطقه غرب آسیا، حتی فراتر از آن، شاهد ارتباط‌گیری کاخ سفید با «حریری» نخست‌وزیری سابق به جای «حسان دياب» رئیس دولت قانونی لبنان بود و در اقدامی شگفت‌آور «امانول مکرون» به بیروت سفر کرد و با قدم زدن در خیابان‌های پایتخت لبنان خواستار تغییر دولت شد؛ اظهاراتی که سرآغاز درگیری‌ها و آشوب‌هایی در این کشور نیز شد. «حسن هانی زاده» کارشناس مسائل منطقه با اشاره به شرایط حساس اقتصادی و سیاسی لبنان طی سالیان اخیر که موجب نارضایتی‌های مردمی و تغییرات سیاسی پیاپی در این کشور شده، معتقد است: «درباره این انفجار مهیب که در بندرگاه شهر بیروت رخ داد و منجر به کشته شدن بیش از ۱۰۰ نفر و زخمی شدن بیش از پنج هزار نفر از مردم شد، می‌توان دو نظریه را مطرح کرد: نخست اینکه در سال‌های اخیر حدود دو هزار و ۷۰۰ تن ماده نیترا آمونیاک از مبدأ آفریقای جنوبی توسط یک تاجر لبنانی که از قضا نزدیک به جریان المستقبل و سعد حریری است خریداری و

در انبارهای بندرگاه شهر بیروت ذخیره‌سازی شده است؛ البته طبق اظهارات مطلعان و کارشناسان، این ذخیره‌سازی بدون توجه به شرایط و استانداردهای ایمنی صورت گرفته است؛ بنابر این انفجار مهیب و وحشتناک اخیر بیروت در اثر اشتعال این مواد به دلیل شرایط نگهداری غلط و خطای انسانی رخ داده است؛ البته باید توجه کنیم این خطای انسانی نابخشودنی است. در نظریه دوم که از قضا بی‌ارتباط با نظریه اول نیست نیز عامل انفجار، اشتعال این مواد است، اما نه به دلیل خطای انسانی یا نگهداری نامناسب؛ در این نظریه نقش رژیم صهیونیستی، آمریکا و متحدان آنها در برنامه‌ریزی و ایجاد این انفجار مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ چرا که با توجه به شرایط اقتصادی، اجتماعی و سیاسی نامطلوب لبنان طی سالیان اخیر، رژیم صهیونیستی احساس می‌کند اکنون فرصتی برایش ایجاد شده تا با ایجاد التهاب و بحران، در امور داخلی لبنان نقش آفرینی و دخالت کند؛ از این رو اسرائیل به دنبال دامن زدن به اختلافات و درگیری‌ها میان طوایف، گروه‌های سیاسی و پیروان مذاهب مختلف لبنانی است. رژیم صهیونیستی همواره به دنبال این بوده است که با استفاده از نفوذی‌های خود درون سیستم حکومتی لبنان و به کمک جنگ روانی و رسانه‌ای، انگشت اتهام هر اتفاق و حادثه نامطلوب و تروریستی را به سمت حزب‌الله لبنان نشانه بگیرد و مقاومت را مقصر نشان دهد؛ چرا که

اسرائیل به دنبال خلع سلاح مقاومت است.» این کارشناس مسائل منطقه در پایان سخنان خود با اشاره به تهدیدات اخیر نتانیاهو علیه لبنان و جریان مقاومت، همچنین تلاش قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای برای ایجاد اختلاف میان دولت «حسان دياب» نخست‌وزیر لبنان و حزب‌الله بیان کرد: «دولت حسان دياب از قضا نگاه مثبتی نسبت به نیروهای مقاومت و حزب‌الله لبنان دارد. تلاش رژیم اسرائیل، آمریکا، سعودی، امارات حتی فرانسه این روزها در ایجاد اختلاف میان دولت لبنان و حزب‌الله است. این دولت‌ها در تلاش برای ایجاد شرایطی هستند که به خلع سلاح مقاومت لبنان بینجامد. اخیراً شنیده شده است وزیر خارجه فرانسه در دیدار با نخست‌وزیر لبنان خواهان خلع سلاح هر چه سریع‌تر حزب‌الله شده بود که با مخالفت قاطع حسان دياب همراه بوده است؛ بنابر این توطئه‌ای با هدف سقوط دولت لبنان آغاز شده است. اخیراً وزیر خارجه لبنان که از قضا نزدیک به جریان المستقبل و دارای تابعیت فرانسوی است، برای فشار هرچه بیشتر به نخست‌وزیر دياب استفاده کرد. در ادامه نیز شاهد توطئه‌های دیگری خواهیم بود. آنچه مسلم است، این تلاش‌ها و توطئه‌ها به سمتی پیش می‌روند که فشار بر دولت لبنان در جهت خلع سلاح حزب‌الله را افزایش دهند و قطعاً برنده اصلی هرگونه بی‌ثباتی در لبنان و توطئه علیه مقاومت، اسرائیل خواهد بود.»

## دیدگاه

شماره ۹۶۲ | دوشنبه ۲۰ مرداد ۱۳۹۹



### روزنه

#### جنگ‌هراسی برای

#### تمدید تحریم تسلیحاتی



احمد بنافسی

کارشناس سیاسی

برکناری «برایان هوک» به صورت صریح و شفاف آشکار کرد معماری پروژه فشار حداکثری علیه ایران در حال فروریختن است؛ اما این به معنای تغییر هندسه ذهنی گردانندگان کاخ سفید برای جایگزینی استراتژی دیگری علیه ایران در این فرصت محدود نیست. آمریکایی‌ها به این درک رسیده‌اند که تحریم‌ها ایران را به زانو در نیاورده است و نمی‌خواهد مذاکره کند، از طرفی فشارها

هم به نقطه ماکسیمم خود رسیده است و دیگر ابزاری برای افزودن بر آن در اختیار ندارند؛ اما اگر تیم امنیت ملی ترامپ با این جمع‌بندی از «الیوت آبرامز» نتوانک تفسیر جنگ‌طلب و یار غسار نتانیاهو رونمایی کرده تا ایران را به وحشت اندازد که عن‌قرب جنگی در خواهد گرفت، سخت در اشتباه است. اگر به قدر ارزی برای گردانندگان کاخ سفید عقل باقی مانده باشد، باید دانسته باشند جمهوری اسلامی خودش را برای هر سناریوی آماده کرده است، حتی اگر این سناریو جنگ باشد. عملیات شهید سلیمانی و رزمایش پیامبر اعظم (ص) ۱۴ به مثابه نورافکنی قوی به صحنه احتمالی این سناریو نور تابنده و پیامدهای آن را در میدان رویارویی برای آمریکایی‌ها نمایان کرده است. اما اگر وضعیت برای ترامپ آن‌قدر بحرانی شده که احساس می‌کند با جنگی محدود علیه ایران می‌تواند پیروز انتخابات شود، باید بداند نقطه مقابل جنگ محدود، پاسخ محدود نخواهد بود. این جنگ اگر از ناحیه آمریکا آغاز شود، دیگر پایانش غیر قابل تصور است. ترامپ اگر با این محاسبات می‌خواهد وارد جنگی با ایران شود، باید در گوشه محاسبات خود نیز برای پاسخی با دامنه وسیع، پرشدت، درهم‌کوبنده و نامحدود از ناحیه ایران، جایی در نظر بگیرد.

این به هیچ عنوان شعار نیست: «جنگ نامحدود» استراتژی جمهوری اسلامی در این شرایط احتمالی خواهد بود. اما به گمانم موضوع غیر از این باشد. انتخاب آبرامز بیشتر از اینکه با هدف هر اسنادن مقامات ایران در این حوزه باشد، بخشی از طرح آمریکایی‌ها برای ابدی کردن تحریم‌های تسلیحاتی ایران است. گردانندگان کاخ سفید می‌خواهند در بهترین حالت ممکن با معترس‌سازی تهدید نظامی علیه ایران، به مقامات روسیه و چین این پیام را ارسال کنند که ایستادن کنار ایران، جنگ را اجتناب‌ناپذیر خواهد کرد و از این طریق آنها را در گرفتن قطعه‌نامه علیه ایران همراه کنند؛ در غیر این صورت، می‌خواهند با همراه کردن ترونیکی اروپایی با همین حربه، آنها را به فعال کرد سازوکار «اسنپ بک» ترغیب کنند یا شاید پروژهای مشترک آنها باشد تا با میانجی‌گری با خمیرمایه جنگ‌هراسی، ایران را به میز مذاکره بکشانند؛ به ویژه که این روزها مذاکره با آمریکا بدون استدلال، مدافعانی هم در داخل یافته است. یقیناً جمهوری اسلامی به لطف داشتن ملتی صبور و بصیر و وجود رهبری حکیم که فرسنگ‌ها دورتر را می‌بیند، در مسیری قرار نخواهد گرفت که طراحان آن آمریکایی‌ها باشند؛ به ویژه وقتی که مقاومت اثر خود را گذاشته و نشانه‌هایی از بهبودی در حال نمایان شدن باشد.

### دریچه

#### به بهانه دستگیری سرکرده گروهک تروریستی انجمن پادشاهی ایران

## تندر در تور

«ایران اینتر نشنال» به سبب همیشگی خود، یک روز بعد از انتشار خبر دستگیری شامهد، موج خبری گسترده‌ای را برای سفید کردن چهره این جانی آغاز کردند و برای تیره او سنگ تمام گذاشتند. این رسانه‌ها از طریق ارتباط‌گیری با فرزندان این تروریست، تلاش کردند به مخاطبان خود القا کنند که آزار شامهد حتی به مورچه‌های خانه خودش هم نرسیده است. همه این موج‌سازی‌ها در شرایطی رخ داد که فیلم‌های قدیمی از شامهد نشان می‌دهد که خود او به جنایت‌هایش از جمله اقدام تروریستی در حسینیه سیدالشهدای شیراز اعتراف کرده است. سردار «اسماعیل کوثری» مشاور فرمانده کل سپاه نیز در زمینه دستگیری سرکرده گروهک تروریستی تندر در گفت‌وگویی کوتاه به خبرنگار ما گفت: «قبل از انجام عملیات تروریستی بعدی، اعضای اصلی گروهک تروریستی تندر که تخمین خسارت سنگینی از آن زده می‌شد، توسط سربازان گمنام امام زمان (عج) وزارت اطلاعات دستگیر شدند

از جمله عملیات‌هایی بودند که گروهک تندر طی چند سال گذشته در پی اجرای آنها بودند، اما با تسلط اطلاعاتی مأموران اطلاعاتی کشور ناکام مانده بود. چند ساعت پس از اعلام خبر دستگیری شامهد، حجت‌الاسلام «سیدمحمود علوی» وزیر اطلاعات توضیحات بیشتری را درباره این عملیات داد و بیان کرد: پیش‌تر جنایات این فرد (شامهد) در شیراز را به «اینترپل» اعلام کردیم، اما اتفاقی برای دستگیری وی نیفتاد. اینترپل می‌دانست این فرد تروریست است، اما تعرض او نمی‌شدند. «محمدرضا کلاهی صمدی» ۳۰ سال با عنوان جعلی در هلند زندگی کرد؛ او عامل اتفاق تروریستی ۷ تیر بود که با هویت جعلی در این کشور زندگی کرد و در نهایت به طور مرموزی کشته شد. با وجود اینکه پلیس بین‌الملل مأمور دستگیری او بود کاری با وی نداشتند که این نشان از پوچی شعار غربی‌ها در مبارزه با تروریسم است. «بی‌بی‌سی» رسانه سلطنتی انگلیس و همچنین شبکه سعودی

#### حسین چخمافی



خبرنگار

۱۲ سال بعد از اقدام تروریستی «حسینیه سیدالشهدای شیراز» که به شهادت ۱۴ نفر از عزاداران حسینی و زخمی شدن ۲۱۵ نفر منجر شد، خبر دستگیری «جمشید شامهد» سرکرده گروهک تروریستی «تندر» توسط سربازان گمنام امام زمان (عج) از سوی روابط عمومی وزارت اطلاعات منتشر شد. «جمشید شامهد» سرکرده گروهک تروریستی تندر موسوم به «انجمن پادشاهی ایران» بود که از آمریکا، عملیات‌های مسلحانه و خرابکارانه در ایران را هدایت می‌کرد. منفجر کردن سد سیوند شیراز، انفجار بمب‌های سیناوری در نمایشگاه کتاب تهران و انفجار در حرم امام خمینی (ره) هنگام برگزاری مراسم عمومی،

### عکس و مکت



کمک به تسهیل ازدواج جوانان / چهار هزار سری جیبیه از سوی بنیاد مستضعفان به زوج‌های جوان تحت پوشش حمایتی کمیته امداد امام خمینی (ره) اهدا شد. با توجه به همه‌گیری بیماری کرونا و از رونق افتادن فعالیت‌های اقتصادی، بسیاری از جوانان برای آغاز زندگی مشترک خود با مشکلاتی مواجه هستند که توجه بیشتر افراد خیر را می‌طلبد.



قابل همیشه به صحنه جرم باز می‌گردد / مکرون رئیس‌جمهور فرانسه برای بازدید از محل انفجار بندر بیروت، تحت تدابیر شدید امنیتی به این شهر سفر کرد. لبنان چند ماهی است که با دسیسه غربی‌ها درگیر مشکلات اقتصادی است و انفجار اخیر بیروت هم شاید قطعه تکمیلی پازل فشار بر این کشور باشد و سفر مکرون ادامه برنامه غرب برای این کشور!



هیس... سلبریتی‌ها حق را فریاد نمی‌زنند! / هادی حجازی‌فر در صفحه شخصی خود با مردم لبنان هم‌دردی می‌کند؛ ولی برخی به او می‌زنند و فحاشی می‌کنند، تا جایی که او مجبور به پاسخ دادن به آنها می‌شود. آیا اگر حادثه لبنان در یکی از شهرهای اروپایی بود، تا چندین روز مجبور نبودیم تصاویر مشککی عزا و آه و ناله سلبریتی‌ها را برای جان‌باختگان در پست‌های اشتراکی‌شان تحمل کنیم؟



از در بیرونش می‌کنی، از پنجره می‌آد تو! / اینها هواداران تیم فوتبالی در لیبستان هستند که به دلیل شرایط کرونایی، ورودشان به ورزشگاه برای تماشای بازی ممنوع شده است؛ اما عاشق فوتبال را کرونا هم جلودار نیست؛ این افراد با کرایه بالابرای ساختمانی، به کنار ورزشگاه رفتند و بازی تیم‌شان را تماشا کردند!



## انعکاس

مروری تحلیلی بر کتاب جان بولتون-۶

## ماجراهای اولین سفر

## ترامپ به لندن

## ثمانه اکوان

کارشناس بین‌الملل



زمانی که «ترامپ» به‌عنوان رئیس‌جمهور ایالات‌متحده انتخاب شد، چند ماه بود که انگلیسی‌ها به خروج از اتحادیه اروپا (برگزیت) رأی داده بودند. این مسئله گرچه برای سرنوشت اتحادیه اروپا مسئله‌ای حائز اهمیت بود، اما برای مسئولان آمریکایی چندان هم حائز اهمیت نبود. اولین سفر رسمی ترامپ به لندن، به محلی برای ارائه نظرات دولت جدید آمریکا در این زمینه تبدیل شد. «جان بولتون» اما درباره این سفر می‌گوید: مصاحبه ترامپ قبل از این سفر با نشریه «سان» که در آن «ترزا می» را به باد انتقاد گرفته بود، موجب شد روابط چندان هم مانند قبل گرم نباشد. ترامپ اما در نهایت مجبور شد در گفت‌وگو با خبرنگاران رسانه‌های انگلیسی چنان از صحبت‌های قبلی خود کوتاه بیاید که آنها خبر دادند رئیس‌جمهور آمریکا از انتقادات خود برگشته و موضعی کاملاً برعکس درباره برگزیت دارد. ترامپ نیز در ابتدای دیدار با ترزا می از او به دلیل صحبت‌هایش در گفت‌وگو با «سان» عذرخواهی کرد. بولتون با این حال معتقد بود آمریکا باید از مدت‌ها پیش به بریتانیا برای خروج از اتحادیه اروپا کمک می‌کرد: «اما مدت‌ها پیش باید به برگزیتی‌ها کمک می‌کردیم و من قطعاً تلاش خودم را انجام دادم. متأسفانه، غیر از من و ترامپ، به نظر می‌رسید که هیچ‌کس در دولت به این ماجرا اهمیت نمی‌دهد. چه ترزا می پنهانی!» در میان صحبت‌های ترامپ با ترزا می، نکات قابل توجه دیگری جاسوس روسی که در لندن زندگی می‌کرد و به نظر می‌رسید روس‌ها او را هدف قرار داده‌اند، انتقاد و بیان می‌کنند این حمله‌های شیمیایی به یک قدرت هسته‌ای است؛ اما ترامپ باورش نمی‌شود و بیان می‌کند مگر بریتانیا قدرت هسته‌ای است؟ در صورتی که حاضران در جمع به این نتیجه می‌رسند که این حرف از روی شوخی گفته شده است، بولتون در کتاب خود مطرح می‌کند بساورد دارد ترامپ این حرف را نه از روی شوخی، بلکه به این دلیل که نمی‌دانسته بریتانیا یک قدرت هسته‌ای است، بیان کرده است. یکی دیگر از نکات جالب در سفر ترامپ به انگلستان، اقامت او و همراهانش در اقامتگاه شخصی وی در زمین گلش در اسکاتلند بود؛ با وجود اینکه قرار بود این بخش از سفر به استراحت و تفریح بگذرد، اما اتفاق دیگری سبب شد که خاطره‌ای جالب برای همراهان ترامپ بر جای بماند. بولتون در این باره می‌نویسد: «اقامتگاه در خور کلاید بسیار بزرگ بود و بسیاری از ما بیرون جمع شده بودیم تا از تماشای منظره لذت ببریم که کسی با وسیله‌ای بالدار، بیشتر شبیه به دوچرخه‌ای که بال به آن وصل شده باشد (بعلاً فهمیدیم که یکی از معترضان از جنبش صلح سبز بوده است) پدال‌زنان در حالی که بزنی را با خود در هوا حمل می‌کرد که ترامپ را «بی‌ارزش» نامیده بود، به ما نزدیک شد. سرویس مخفی، ترامپ و همه کسانی را که بیرون بودند، به جز من و کلی، وادار کرد به داخل اقامتگاه بروند و کلی برای دلایلی بیرون ماند تا این اختراع بیهوده را در حالی که به ما نزدیک‌تر می‌شد، مشاهده کند. سرویس مخفی در نهایت تصمیم گرفت من و کلی هم مانند بقیه به داخل برویم. این کاملاً نقض امنیت ما بود، اما خوشبختانه مایه سرگرمی ما شد.»

نقش تحریف در معمای فشار حداکثری و سیاست مقاومت حداکثری

# آن سوی تحریم



از: باید ۱۲ شرط آمریکا را قبول کنیم، وگرنه جنگ می‌شود! (روزنامه آرمان) مذاکره با دولت ترامپ، به ایران اعتبار می‌دهد! (روزنامه اعتماد) باید با دست پُر و زبان نرم، بر جام موشکی و منطقه‌ای را آغاز کنیم. (روزنامه شرق) خروج از برجام باعث جنگ، فقر و ناامنی می‌شود! (روزنامه اعتماد) مذاکره با ترامپ، نتیجه برد برد دارد! (روزنامه آرمان) نماینده حاضر در سلفی حقارت: اجازه دهید ما با نمایندگان کنگره گفت‌وگو کنیم! (روزنامه ابتکار) اگر با آمریکا مذاکره نکنیم، ایران به سمت جنگ و حتی نابودی پیش می‌رود! (روزنامه آرمان) انرژی هسته‌ای به درد نمی‌خورد، باید ضرب‌الاجل را متوقف کنیم! (روزنامه اعتماد) مذاکره با ترامپ، دیوانگی است، اما ارزش امتحان کردن دارد. (روزنامه ایران) باید به ترامپ شماره تلفن بدیهم! (تاج‌زاده) روحانی با شاخه زیتون به آمریکا برود. (زیبالام) مشکلات با آمریکا، تقصیر ایران است! (امیردامادی) اگر با آمریکا مذاکره نکنیم، ایران تبدیل به ویتنام می‌شود! (محسن آرمین) ارزیابی می‌خواهید، بسا آمریکا مذاکره کنید! (دبیر نهضت آزادی) باید با تکیه بر صلح، صنعت موشکی را بدیهم برود. (داوود هرمیداس بوناند) تحت هر شرایطی باید با ترامپ، توافق جدید امضا کنیم! (مهدی ذاکریان) تا برجام موشکی و منطقه‌ای را نپذیریم، گشایش ایجاد نمی‌شود. (روزنامه آرمان) تا برجام موشکی را نکلید نزنیم، آمریکا را نمی‌شود! (یوسف مولایی) اگر برجام موشکی را امضا کنیم، گرانی رفع می‌شود. (عباس آخوندی) شرط دوستی اروپا بسا ما، کنار گذاشتن موشک است. (علی بیگلدی) ایجاد رونق در اقتصاد داخلی در گروی حل مشکلات با جهان خارج. (روزنامه شرق) آخرین اقدام تحریفی این جریان در زمینه ۸۰ صفحه‌ای مانیفست انتخاباتی دموکرات‌هاست که روزنامه «شرق» آن را این‌گونه پوشش داد: «بازگشت به برجام، عبور از براندازی؛ حزب دموکرات آمریکا وعده داد در صورت پیروزی جویاییدن رخ دهد» و مجله اصلاح‌طلب «امید جوان» نیز در شماره ۵ مرداد، تصویر «جو بایدن» را روی جلد مجله منتشر کرد و نوشت: «روای ایرانی آبان ۹۹؛ شکست ترامپ، تریک تلفنی روحانی به بایدن، کاهش قیمت دلار، احیای برجام»

## نتیجه

همانطور که گفته شد، جریان تحریف نقش برون‌رفت معمای تحریم و تولید قدرت با عامل انقطاع خرجه فشار حداکثری و مقاومت حداکثری را بازی می‌کند؛ زیرا تحریم‌کنندگان به این نتیجه رسیده‌اند که جمهوری اسلامی ایران برنده بازی معمای تحریم و تولید قدرت است؛ چراکه نشانه‌های پس از تحریم و فشار حداکثری دلالت بر قدرتمندتر شدن توانایی‌های ایران در زمینه‌های مختلف دفاعی-نظامی، زیرساخت‌های اقتصادی، تولید علم و فناوری در حوزه‌های مختلف و افزایش نفوذ ایران در منطقه و فراتر از آن دارد؛ افزون بر این، آنها این واقعیت را کتمان نمی‌کنند که ایران با وجود فشارهای حداکثری و با اتکا بر قدرت درونی، تهاجمی‌تر شده و هر نوع اقدامی را ولو از سوی قدرت‌های بزرگی مانند آمریکا و انگلیس، به صورت سریع و کوبنده پاسخ می‌دهد؛ بنابراین، آمریکا و غرب به شدت به نقش آفرینی جریان تحریف دل بسته‌اند، وگرنه برای آنها روشن است اگر جریان تحریف شکست بخورد، تحریم نیز خاصیت خود را دست خواهد داد و فیزیک آن دوامی نخواهد داشت.

یکی از دوگانه‌های دروغینی است که افکار عمومی را آماده می‌کند تا شرایط آمریکا برای مذاکره را تحمیلی منطقی فرض کند؛ در حالی که موشک و معیشت نه تنها در مقابل هم نیستند، بلکه موشک به منظور امنیت‌بخشی، کارکرد ضمانت‌بخشی برای سرمایه‌گذاری در زمینه‌های معیشت که نماد اقتصاد است، دارد. استفاده وسیع جریان تحریف از این استعاره که «دنیای امروز دنیای گفتمان‌هاست، نه موشک‌ها» دقیقاً در پازل همان چیزی قرار می‌گیرد که در ۱۲ شرط استعماری «پمپئو» وزیر خارجه ترامپ منعکس شده است. دوگانه تقابل و تعامل با جهان مثال دیگری است که وضعیت کشور را ناشی از این تقابل دروغین القا می‌کند. این دوگانه این پیام را به مخاطبان منتقل می‌کند که جریانی در کشور وجود دارد که هیچ سازگاری‌ای با جهان ندارد و تنها هدفش حصارکشی دور مرزهای ایران است و تمام بدیختی‌های امروزش ناشی از چنین تفکری است. طرفداران و مخالفان مذاکره یا مذاکره و تحریم یا دوقطبی‌سازی جنگ و مذاکره یا جنگ و صلح، از جمله دوگانه‌هایی است که جریان تحریف خارجی داخلی آن را طراحی و القا می‌کند. در این دوگانه چنین القا می‌شود که هر کشور یا حکومتی اگر پای میز مذاکره، آن هم باب طبع آمریکا بیاید، می‌تواند نجات پیدا کند و هر حکمیتی هم که میل به مذاکره نداشته باشد، باید منتظر عواقب تحریم، تهدید یا جنگ علنی و مستقیم باشد. دوگانه مذاکره یا مقاومت، استعاره دیگری برای تحریف واقعیت‌های صحنه است. در حالی که آنچه اصل به شمار می‌آید، دوگانه مقاومت و سازش است که تحریف‌کنندگان تلاش می‌کنند در تحریف آشکار، آن را به دوگانه دیپلماسی و مذاکره یا مقاومت تبدیل کنند. یکی دیگر از استعاره‌های دوگانه که جریان تحریف آن را مقاصد سیاسی تحریم و فشار حداکثری خلق کرده است، دوگانه کاسبان تحریم و مدافعان منافع ملی است که آن نیز به فضای دوقطبی دلالت دارد که جریان تحریف، منتقدان واقعی منافع ملی را کاسب تحریم معرفی کرده است تا از این رهگذر راه برای عبور از اصول و ارزش‌ها فراهم شود.

۴- ارائه راه حل و دادن آدرس‌های غلط برای برون‌رفت از وضعیت

آخرین مرحله‌ای که جریان تحریف به آن مبادرت می‌ورزد، تحریف در راه حل‌های واقعی است؛ زیرا جریان تحریف به خوبی می‌داند افکار عمومی در شرایط بن‌بست وضعیت موجود و ناامیدی از وضع مطلوب آمادگی لازم را برای پذیرش راه حل‌های تحریف شده دارد. در این زمینه از سال‌های ۱۳۹۷ تاکنون شاهد انتشار اخبار و تحلیل‌های مستمر و متنوع از سوی اضلاع مختلف جریان تحریف در تحریف راه حل واقعی هستیم (رسانه‌های غربی، مخصوصاً رسانه‌های آمریکا و انگلیس، رسانه‌های کشورهای عربی و عبری، ضد انقلاب خارج از کشور به طور ویژه و منافقین، سلطنت‌طلب‌ها و ضد انقلاب متأخر خارج‌نشین، جریان بهائیت، برخی جریان‌ات خاص در داخل مانند «شمارمین میمندی‌نژاد» رئیس دستگیرشده جمعیت موسوم به امام علی، شبکه‌های اجتماعی مانند آمد نیوز، بخشی از جریانات اصلاح‌طلب به همراه رسانه‌های زنجیره‌ای آنها، جریان نهضت آزادی، لیبرال‌ها و غرب‌گرایان). بخشی از گزاره‌های زیر که از سوی برخی رسانه‌های داخلی به صورت مستقیم یا غیرمستقیم آدرس‌های غلط ارائه کرده‌اند، عبارتند

۱- بن‌بست نشان دادن شرایط ناشی از تحریم در کشور  
یکی از مأموریت‌های جریان تحریف، بن‌بست‌نمایی اوضاع کشور است. بن‌بست یعنی وضعیتی که راه دررو ندارد و ابزارها و مقدورات قادر به حل و برون‌رفت از آن نیستند. این حربه در هر دوره‌ای دوره بوش، اوباما و ترامپ با ادبیات شرایط هر دوره به کار برده شد؛ برای نمونه وقتی در دوره اوباما در سال ۱۳۹۰ تحریم‌ها شدت یافت، جریانی در داخل و خارج از کشور شرایط کشور را با دوران شعب ابی‌طالب مقایسه و اعلام کرد اوضاع و شرایط اقتصادی در بن‌بست قرار گرفته است؛ به گونه‌ای که رهبر معظم انقلاب در واکنش به آن فرمودند: «ما امروز در شرایط شعب ابی‌طالب نیستیم؛ ما در شرایط بدر و خیبریم». در همین دوره موضوع بن‌بست دیپلماسی و قرار گرفتن کشور در لبه پرنگاه جنگ بزرگ‌نمایی شد و تنها راه حل، مذاکره با آمریکا دانسته شد. این موضوع در دوره بوش پسر هم مطرح بود؛ «بهباد نبوی» یکی از اصلاح‌طلبان برجسته در آن زمان اعلام کرده بود از ناتو و ارتش آمریکا می‌ترسد و به همین دلیل باید با دولت بوش پسر مذاکره شود.

پس از خروج ترامپ از برجام و اعمال فشارهای حداکثری، مجدداً جریان تحریف فعال شد و اکنون شرایط کشور را آنچنان وخیم و بحرانی ارزیابی می‌کند که هیچ راه حلی برای برون‌رفت از آن وجود ندارد. این جریان با دلیل تراشی‌های متنوع، علت اصلی و تا مه این وضعیت را به تحریم و فشار حداکثری ارجاع می‌دهد. برخی از محورهایی که این جریان برای القای بن‌بست بودن وضعیت اقتصادی و معیشتی نظام بر آن تأکید می‌ورزد، عبارتند از: ۱- بزرگ‌نمایی و مطلق‌انگاری در زمینه آثار تحریم بر وضعیت اقتصادی: «در ایران تحریم‌ها دیگر نعمت محسوب نمی‌شوند.» «ایران تا کجا می‌تواند این فشار اقتصادی را تحمل کند؟» و «برای عبور اقتصاد ایران از چاله بزرگ سال‌های ۹۸ و بازکردن قفل بزرگ، باید دید که سرچشمه کجاست.» این در حالی است که کارشناسان و صاحب‌نظران تاکنون به دفعات اعلام کرده‌اند تأثیر تحریم‌ها در شکل‌گیری وضع فعلی اقتصادی نهایتاً ۲۰ الی ۳۰ درصد است و ۷۰ الی ۸۰ درصد وضع موجود ناشی از مدیریت داخل کشور است.

۲- برجسته کردن ضعف‌های کشور و سیاه‌نمایی اوضاع: تورم، مشکلات معیشتی، بیکاری، وجود آسیب‌های اجتماعی... اگر چه این ضعف‌ها علت‌های مختلفی دارند، اما جریان تحریف با برجسته کردن آنها به گونه‌ای وانمود می‌کند که این ضعف‌ها با توجه به مقدورات کشور و وضعیت حاکم بر روابط خارجی قابل حل نیست، مگر اینکه شرایط تغییر کند.

۳- بن‌بست دیپلماسی و قریب‌الوقوع بودن جنگ: جریان تحریف با رسانه‌های داخلی و خارجی خود مدام بر دوگانه جنگ و معیشت تأکید می‌کند و متأسفانه جریان رسانه‌ای اصلاح‌طلب در کشور نیز در هر سه دوره بوش، اوباما و ترامپ در خط مقدم طرح این نوع دوگانه‌ها بوده‌اند؛ برای نمونه از سال ۱۳۹۷ تاکنون بارها روزنامه‌های اصلاح‌طلب این موضوع را به صورت مستقیم یا غیرمستقیم بیان کرده‌اند؛ برای نمونه روزنامه «آرمان» به گونه‌ای نوشت: باید ۱۲ شرط آمریکا را قبول کنیم، وگرنه جنگ می‌شود! یا به قلم «قاسم مبععلی» نوشت: اگر با آمریکا مذاکره نکنیم، ایران به سمت جنگ، حتی

نابودی پیش می‌رود! باز همین روزنامه در یادداشتی با عنوان «در فضای پر تنش، شانس مذاکره بالاست»، به قلم «یوسف مولایی» نوشت: «باید توجه داشت گزینه مذاکره و حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات در شرایطی که در مقابل گزینه نظامی قرار می‌گیرد، از جذابیت بیشتری برخوردار است. تنش حداکثری اگر با راهکار مذاکره مهار نشود، خطر جنگ و منازعه نظامی را به شدت افزایش می‌دهد... گزینه نظامی، بازی با حاصل جمع صفر است.» روزنامه «اعتماد» نیز در یادداشتی به قلم «کوروش احمدی» نوشت: «خروج ایران از برجام و اشاعه هسته‌ای در منطقه می‌تواند در نهایت موجب جنگ و تشدید ناامنی، فقر و مهاجرت شود.»

۴- نادیده‌انگاری توانایی و قدرت‌های نظام و ناتوانی طرف مقابل: جریان تحریف با همه اضلاع خارجی و داخلی‌اش عامدانه تلاش می‌کند ملت ایران متوجه واقعیت‌های موجود در توانایی خود نشود و چیزی درباره شکست‌ها و ناتوانی ترامپ و تیم او در دسترس به اهدافش گفته نشود. این جریان به گونه‌ای سخن‌پرانی می‌کند که گویا در کشور با وجود تحریم‌ها هیچ پیشرفتی در ابعاد علمی، اقتصادی، نظامی... صورت نگرفته است؛ ایسن القانات به گونه‌ای صورت می‌گیرد که گویا وضع زندگی ایران از کره شمالی، جیبوتی... بدتر است؛ برای نمونه «شهروندان ایران نباید هم‌سطح شهروندان کره شمالی، جیبوتی، ونزویلا، فلسطین، پرو... و زندگی کنند.»

۵- بی‌توجهی به فرصت‌های تحریم: جریان تحریف حتی به این اصل مشهور مبنی بر اینکه در درون هر تهدیدی، فرصت‌های بزرگی وجود دارد، نیز هیچ بایی باز نمی‌کند. بازیگران خارجی و داخلی جریان تحریف، تحریم نفت را بزرگ‌نمایی می‌کنند و هیچ‌گاه به این موضوع توجه نمی‌کنند که تحریم نفت یک فرصت بزرگ تاریخی برای ملت ایران است تا از مشکل تک‌محصولی و متکی بودن به نفت خارج شود. ایران از قبل تحریم به صادرکننده بنزین تبدیل شد، اما این موضوع هیچ‌گاه در اولویت خبرها و گزارش‌ها قرار نمی‌گیرد.

۶- ایجاد ناامیدی و تصویری ناممکن در حل شرایط موجود

ناامیدی و یأس فضای روانی‌ای است که در شرایط شکاف انتظاراتی با فاصله بین وضع موجود و وضع مطلوب به وجود می‌آید. جریان تحریف با سیاه‌نمایی و نامطلوب نشان دادن وضعیت موجود و ناممکن بودن دسترس به وضع مطلوب با توجه به روند شرایط، ناامیدی را در جامعه تزریق می‌کند. در اینجا اقدام اساسی که جریان تحریف دنبال می‌کند، ناممکن جلوه دادن سازوکارهای داخلی رفع مشکل و عبور از بن‌بست است. رهبر معظم انقلاب در این زمینه می‌فرماید: «آنها می‌خواهند به جوان امروزی القا کنند که وضع کنونی کشور مایه شرمندگی است و رسیدن به پیشرفت در آینده نیز غیرممکن است تا نشاط و تحرک و علم‌آموزی و امید به آینده را از نسل جوان بگیرند.»

۳- ایجاد فضای دوقطبی  
جریان تحریف به موازات بن‌بست‌نمایی و ناامیدسازی از برون‌رفت، تلاش می‌کند با طرح استعاره‌های دوگانه، جامعه را دوقطبی و از این رهگذر ذهنیت اجتماعی را مطابق خواسته‌های تحریم‌کنندگان و آدرس‌های غلط آماده کند. «موشک یا معیشت»



## معامله دو وجهی

توافق نفتی شبه‌نظامیان کرد و آمریکا در سوریه



## محمد رضا فرهادی

کارشناس مسائل منطقه



اخیرا «لیندسی گراهام» سناتور جمهوری خواه آمریکایی، فاش کرده بود «مظلوم عبیدی» فرمانده شبه‌نظامیان کرد، توافقی را با یک شرکت نفت آمریکایی برای نوسازی میدان‌های نفتی در شمال شرق سوریه امضا کرده است. نزدیک به ۷۰ درصد از منابع نفتی سوریه و میدان‌های بزرگی همچون المعمره که روزانه ۴۰ هزار بشکه نفت از آن استخراج می‌شود، در مناطق شرقی و شمالی سوریه قرار دارد. این منطقه هم برای آمریکایی‌ها از اهمیت بسزایی برخوردار است و هم برای کردها. براساس توافق دوجانبه کردها با آمریکا، نیروهای آمریکایی در قبال حضور نظامی در این مناطق امتیازهای ویژه‌ای به کردها داده‌اند. حمایت‌های نظامی از کردها و تجهیز آنها از مهم‌ترین موارد فوق است. در رابطه با توافق نفتی، ذکر چند نکته حائز اهمیت است که به آنها اشاره می‌شود:

۱- سوریه نزدیک به دو میلیون بشکه ذخیره نفت خام دارد و بیشتر این منابع در مناطق شرقی، شمال شرقی و مرکزی است.

۲- در بحث نفتی، آمریکا از توافق با کردها دنبال دو هدف است: السفد اعطای خودمختاری به کردها از طریق منابع نفتی و افزایش درآمد آنها؛ بدیاد تنش بین کردها با دولت مرکزی. در هدف اول، آمریکایی‌ها دنبال سناریویی شبیه آنچه در اقلیم کردستان عراق اتفاق افتاد، هستند. به این معنی که کردهای عراق با توجه به حجم روزانه فروش نفت (میانگین ۹۰۰ هزار بشکه) از نظر منابع درآمدی تا حدودی وابستگی خود را به دولت مرکزی کم کرده‌اند؛ این وابسته نبودن منجر به ایجاد تنش‌هایی در مقاطع مختلف بین دولت مرکزی و منطقه اقلیم شده است و این منطقه به نوعی خود را وابسته به حکومت مرکزی نمی‌داند و اقدامات مختلفی را

خلاف جهت دولت مرکزی انجام می‌دهد. در هدف دوم، آنچه از منظر آمریکایی‌ها در اولویت قرار دارد، ایجاد تنش بین بازیگران در داخل سوریه و فرسایشی شدن آن به منظور ایجاد راهبردهای خاص خود است. منابع درآمدی مستقل برای کردها از طریق فروش نفت نه فقط منجر به افزایش درآمد آنها خواهد شد، بلکه این منابع از هم نظر مالی و هم انرژی در اختیار آمریکا قرار خواهد گرفت؛ از سوی دیگر فشار وارده بر دولت مرکزی نیز دوچندان می‌شود؛ زیرا بیشتر منابع انرژی دولت سوریه از طریق این مناطق تأمین می‌شد و اکنون تسلط بازیگران خارجی بر این مناطق به منزله کمبود منابع درآمدی و در کل ایجاد فشار و تنگناهای اقتصادی است.

۳- این توافق را به نوعی می‌توان در راستای قانون سسزار یا فیصر نیز تفسیر کرد.

براساس بندهایی از این قانون هیچ کشوری در زمینه ساخت‌وساز و منابع انرژی نباید با دولت سوریه همکاری کند؛ از سوی دیگر، خود آمریکایی‌ها یک توافق نفتی با کردها امضا کرده‌اند. در واقع این پیام از سوی آمریکایی‌ها مخابره شد که هر نوع توافق با گروه‌های موجود در سوریه بلامانع است و فقط همکاری با دولت مرکزی منع دارد؛ بنابراین در یک سناریوی کلی آمریکایی‌ها از طریق قانون فیصر دنبال هویت‌بخشی به گروه‌های موجود در سوریه هستند.

۴- این توافق منجر به ایجاد تنش در روابط ترکیه و آمریکا خواهد شد؛ زیرا ترکیه بارها مخالفت خود را با استقلال کردها و هر نوع توافق اقتصادی و نظامی اعلام کرده است؛ اما از آنجا که ترکیه به صورت مستقیم وارد تنش با آمریکا نخواهد شد، تنها راهبرد خود را در تقابل با کردها قرار می‌دهد؛ این تقابل تنش میان دوبازیگر را در پی خواهد داشت و این تنش منجر به ایجاد همان راهبرد کلی آمریکا، یعنی جنگ فرسایشی و جنگ مدت‌دار خواهد شد.

در نتیجه و در یک نمای کلی، این توافق بیش از آنکه توافقی اقتصادی باشد، یک توافق امنیتی-سیاسی است و اهداف پشت پرده آن بسیار بیشتر از یک توافق اقتصادی است.

## چالش صهیونیست‌ها

دور تازه اعتراضات برای سرنگونی نتانیاها



دست داده‌اند.

۲- مدیریت ناموفق کرونا: عملکرد ناموفق نتانیاها در قبال کنترل شیوع کرونا موجب شده است اوضاع در سرزمین اشغالی به سطح خطرناکی برسد. در واقع نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی با درخواست زود هنگام خود برای بازگشایی مراکز اقتصادی موجب شده است موج دوم کرونا با شدت بیشتری خود را نشان دهد، به طوری که ۷۵ درصد از شهروندان صهیونیست از عملکرد دولت در زمینه بحران کرونا، ناراضی هستند.

۳- فساد: در کنار عوامل جدید اعتراضات، پرونده‌های فساد نتانیاها نیز شرایط را برای او سخت‌تر کرده است و در آخرین مورد، دادگاه مرکزی قدس در تاریخ ۱۹ ژوئیه، برای بررسی اتهاماتی مثل «رشوه»، خیانت در امانت و کلاهبرداری که مربوط به سه پرونده بوده، برای محاکمه نتانیاها تشکیل جلسه داد.

در چنین وضعیت بغرنجی، این پرسش مطرح می‌شود که نتانیاها برای خروج از این بن‌بست چه خواهد کرد؟ آیا این جرئت و جسارت را دارد که به تنش جدیدی روی بیاورد؟ بررسی تحولات منطقه‌ای و تحرکات دولت نتانیاها حاکی از این است که پاسخ به این پرسش می‌تواند مثبت باشد. در واقع با وجود اینکه اوضاع در مرز سوریه آرام است، دولت نتانیاها به بهانه حضور ایران در سوریه به حملات خود علیه مواضعی در این کشور ادامه می‌دهد و خود نتانیاها هم در فضای مجازی آشکارا تهدیداتی را مطرح می‌کند. سخنانی با این مضمون که: اجازه حضور نظامی ایران در سوریه را نمی‌دهد، لبنان و سوریه مسئول حملاتی هستند که از خاک آنها علیه رژیم صهیونیستی صورت گیرد، ارتش رژیم صهیونیستی آماده پاسخ به هر تهدیدی است و... بر این اساس می‌توان گفت نتانیاها برای رهایی از اتهام‌هایی مثل فساد، خیانت در امانت و رشوه، همچنین برای تحت تأثیر قرار دادن اعتراضاتی که علیه اوست، تمایل به افزایش تنش با محور مقاومت دارد؛ اما اینکه این تنش در چه سطحی خواهد بود و چه پیامدهایی خواهد داشت، موضوعی است که گذر زمان آن را مشخص خواهد کرد.

## محمد رضا بلوردی

پژوهشگر مسائل غرب آسیا



برای سومین هفته متوالی، تظاهرات در سرزمین‌های اشغالی برای کنار زدن «بنیامین نتانیاها» ادامه دارد. این در حالی است که تظاهرات علیه نتانیاها موضوع جدیدی نیست و او به سبب اتهام‌هایی که در زمینه فساد و ارتشا متوجه اوست، در سال‌های اخیر با تظاهرات اعتراضی متعددی مواجه بوده، حتی دستگاه قضائی رژیم صهیونیستی هم برای بررسی پرونده‌های پرتعداد فساد او اقداماتی را انجام داده است. اما نکته جدید این است که اعتراضات جدید، شکل و روندی متفاوت با گذشته دارد و علت آن هم شیوع گسترده ویروس کرونا در صهیونیست‌هاست که موجب افزایش نرخ بیکاری، حتی گرسنگی مردم شده است. این در حالی است که اعتراضات کنونی وجه تمایز اساسی دیگری هم نسبت به گذشته دارد و آن گستردگی دامنه اعتراضات است که برخلاف گذشته به تل‌آویو و قدس محدود نشده و شهرهای دیگر رژیم صهیونیستی را هم دربر گرفته است. البته نتانیاها هم در مقابل این اعتراضات ساکت نمانده و فرصت را فراهم دیده است تا به مخالفان رسانه‌ای خود بتازد و آنها را به پوشش جانبدارانه اعتراضات متهم کند. او همچنین تلاش می‌کند تا خود را در هیبت یک قربانی نشان دهد که به همراه خانواده‌اش تهدید به قتل نیز شده‌اند. بررسی اعتراضات کنونی رژیم صهیونیستی حاکی از این است که این اعتراضات برخاسته از مشکلات و چالش‌هایی است که این رژیم در داخل با آن مواجه است.

۱- افزایش نرخ بیکاری: در فوریه گذشته و زمانی که اولین مورد مثبت از کرونا در سرزمین‌های اشغالی تأیید شد، نرخ بیکاری در آن حدود ۳۴ درصد بود، اما اکنون تأثیر پیامدهای ناشی از شیوع گسترده این اپیدمی، این نرخ را به حدود ۲۰ درصد رسانده است. این، در حالی است که آمار مبتلایان به کرونا هم از ۶۰ هزار نفر فراتر رفته است و حدود ۶۰۰ نفر هم جان خود را از

## تراپ عقب‌مانده

دشمن واقعی به شمار می‌رود، هر چند که تاریخ نشان خواهد داد این توطئه‌ها حتی اگر در ابعادی موفق شود، اما در مقابل تصمیم ملت‌ها پایدار نخواهد بود.

## تراپ عقب‌مانده

میدل‌ایست‌آی: در حالی که تحولات بسیاری ممکن است از امروز تا نوامبر رخ دهد، تراپ با نبرد دشواری برای تجدید انتخاب روبه‌روست. ترکیبی از فجایع در حوزه سلامت و تبعات اقتصادی پاندمی کرونا، در کنار اعتراضات بر سر خشونت پلیس علیه سیاه‌پوستان بعد از قتل جورج فلویید،

که میسر تراپ را به دردمسز بزرگی انداخته است و

نظر سنجی‌های اخیر از پشتیبانی ۵۰ به ۴۱ بایدن حکایت دارند.



## بزرگ‌ترین بازنده

رأی‌ال‌یوم: تنش اخیر میان رژیم صهیونیستی و حزب‌الله لبنان در مرزهای جنوبی این کشور به نفع مقاومت لبنان تمام شد و پیروزی بزرگ آن را در یکی از مهم‌ترین فصل‌های جنگ روانی که این روزها میان حزب‌الله و دولت اشغالگر اسرائیلی شعله‌ور شده، نشان می‌دهند.

اگر این مسئله که یگان ارتش اسرائیل به دلیل نگرانی از حمله راکتی شدید علیه شهرک‌ها و شهرهای اسرائیلی، دستورهایی مبنی بر مقابله نکردن با این گروه مقاومت دریافت کرده است، درست باشد که البته صحت داشتن آن نیز بعید نیست. نشان می‌دهد دولت اشغالگر در واقع از خانه عنکبوت سست‌تر است و از تمامی راه‌ها و ابزارها، از هرگونه جنگ با جنبش مقاومت اسلامی خودداری می‌کند؛ زیرا می‌داند با حجم خسارت‌های مالی و تلفات انسانی احتمالی ناشی از شلیک هزاران موشک نقطه‌زن علیه اهداف استراتژیک در عمق اراضی آن، بزرگ‌ترین بازنده این میدان خواهد بود.

## فرضیه‌های یک انفجار

الجمهوریه لبنان: درباره انفجار شدید بندر بیروت دو فرضیه مطرح است: آیا این حادثه، [ناشی از] اهمال بود تا بیروت را در «دریایی از خون و ویرانی» غرق کند؟ یا اینکه اقدامی نظامی بود که رژیم اسرائیل با خونسردی انجام داد تا لبنان را به فروپاشی بیشتر اقتصادی بکشاند؟ روایت اولی می‌گوید علت آن، دو هزار و ۷۰۰ تن ماده نیترات آمونیوم مصادره شده از یک کشتی است که از شش سال قبل در انبار شماره ۱۲ بندر بیروت نگهداری می‌شده است؛

روایت دوم می‌گوید رژیم صهیونیستی این انبار را هدف گرفته است، به ویژه اینکه شاهدان عینی از پرواز جنگنده‌های اسرائیلی در آسمان لبنان قبل از وقوع انفجار سخن گفته‌اند.

## جهان

شماره ۹۶۲ | دوشنبه ۲۰ مرداد ۱۳۹۹

## صداقت

## یادداشت

## ققنوس در آتش!

## بهنام علوی

کارشناس مسائل منطقه

عصر روز سه‌شنبه فاجعه‌ای عمیق در صدر اخبار جهان قرار گرفت؛ فاجعه‌ای که ناشی از انفجاری عظیم در بندرگاه اصلی بیروت بود. گذشته از خسارت‌های جانی فراوان، این اتفاق تبعات عمیقی برای لبنان در پی خواهد داشت، از جمله: ۱- بندر بیروت در پی این انفجار به طور کامل نابود شد، درحالی که این بندرگاه، مرکز اصلی تأمین ارزاق و کالاهای ضروری لبنان بوده است و ۷۰ درصد از مرادوات کالای لبنان از طریق این بندر صورت می‌گرفت؛ ۲- ذخایر فراوانی از گندم، دارو و سایر مایحتاج مردم لبنان در انبارها و کانتینرهای این بندر نگهداری می‌شد؛ چرا که عمده توان انبارداری و ذخیره‌سازی لبنان در بندر مذکور تعبیه شده بود؛ ۳- بخش اعظمی از ساختار اداری لبنان و شهر بیروت در این منطقه جای گرفته بود که بر اساس گزارش‌های اولیه نیمی از این منطقه به صورت کامل نابود شده است.

گذشته از خسارات این فاجعه، نکته مهم دیگری که توجه به آن ضروری است، شرایط مبهمی است که حکایت از این دارد که این اتفاق فراتر از یک رخداد سهل‌انگارانه است:

نخست: وجود این میزان از ماده ناپایدار و محترقه نیترات آمونیوم به مدت طولانی در انبار شماره ۱۲ که فاقد تجهیزات امنیتی لازم، حتی یک نگهبان ساده بوده است، عجیب به نظر می‌رسد، تا جایی که می‌توان گفت این انبار یک هدف بدون درمدر برای دشمنان لبنان، از جمله رژیم صهیونیستی بوده است؛ دوم: این مواد از کشتی روس که از گرجستان به سمت موزامبیک در حال انتقال بوده، کشف و ضبط شده‌اند؛ اما پس از طی روند اداری با وجود تذکرات متعدد، صاحبان این محموله که از ارزش بالایی نیز برخوردار بوده است، نسبت به انتقال آن هیچ اقدامی انجام ندادند؛ سوم: سلسله تحولات روزهای اخیر منطقه، از جمله انفجار در سایت هسته‌ای نطنز، تلاش جنگنده‌های آمریکایی برای حادثه‌آفرینی برای هواپیمای ایرانی در خاک سوریه و به فاصله چندروز این اتفاق و گرفتن انگشت اشاره اتهام از سوی برخی رسانه‌های وابسته و معاند لبنانی و غیرلبنانی به سمت حزب‌الله از سناریویی پیچیده برای وارد آوردن ضربات جبران‌ناپذیر بر پیکر مقاومت حکایت دارد؛ چهارم: اظهار شادی بسیاری از مقامات رژیم صهیونیستی و آمریکا از این اتفاق؛ چرا که از سوی، آمریکا دنبال تشدید فشارها بر لبنان است که با این اتفاق، بیش از حد انتظار به مقصود خود رسید و رژیم صهیونیستی نیز به دلیل نگرانی از حمله تلافی‌جویانه حزب‌الله در پی به شهادت رساندن یکی از فرماندهان این گروه در وحشت به سر می‌برد که این اتفاق تا حدی از نگرانی‌هایش کاسته است؛ پنجم: در آخر نیز باید توجه داشت در ماه‌های اخیر شاهد اقدامات متهورانه و متعددی از رژیم صهیونیستی و آمریکا علیه محور مقاومت در ایران، سوریه، لبنان و عراق بوده‌ایم، از ترسور فرماندهان و حمله به پایگاه‌های این محور گرفته تا اقدامات خرابکارانه؛ اما آمریکا و رژیم صهیونیستی آن‌گونه که باید، جواب محکم و متناسب با اقدامات خود را دریافت نکرده‌اند؛ از این‌رو شکی نیست پایان این اقدامات منوط به دریافت پاسخی دندان‌شکن و قاطع از سوی محور مقاومت خواهد بود.



## یادداشت

## خام فروشی متوقف شود!

## مرتضی عزتی

عضو هیئت علمی  
دانشگاه تربیت مدرس

از ۶۰ سال گذشته تاکنون بخش‌های زیادی از اقتصاد کشور به درآمدهای نفتی وابسته بوده‌اند؛ از این رو جدا شدن از درآمدهای نفتی برای دولت یا دولت‌هایی که خام‌فروشی نفت تنها اتکالی مالی آنها بوده است، قطعاً کار و راهبرد بسیار دشواری خواهد بود؛ به ویژه اینکه سهم بودجه دولت از درآمدهای نفتی نسبت به بسیاری از دولت‌های غیرنفتی بسیار زیاد است، یا به تعبیر دیگر، دولت ایران دولت بسیار بزرگی است که بخش عمده بودجه آن از درآمدهای فروش نفت تأمین می‌شود، به ویژه اینکه دولت‌ها تاکنون موفق به ایجاد یک نظام و ساختار مالیاتی قدرتمند نشده‌اند؛ از این رو مالیاتی که در اقتصاد ایران از فعالیت‌های تولیدی می‌توان گرفت، آنقدر نیست که این درآمدها بتوانند هزینه‌های دولت بسیار بزرگ و البته پرخرج ایران را تأمین کنند. ساختار اقتصادی ایران به گونه‌ای شده است که اگر بخواهیم همین ساختار دولت، یعنی فعالیت‌ها، انتظارات و توقعات موجود از آن را حفظ کنیم، حتماً دولت باید درآمدهای بسیار بیشتری از درآمدهای موجود داشته باشد، از سویی قطعاً این میزان نیاز آن نمی‌تواند از طریق درآمدهای مالیاتی تأمین شود، یا به تعبیر دیگر ظرفیت مالیاتی کشور آنقدر نیست که بتواند هزینه‌های دولتی به این بزرگی را تأمین کند؛ بنابراین وقتی درآمدهای نفتی از چرخه درآمد دولت خارج شود، فشار شدیدی به آن وارد می‌شود. مخارج دولت وقتی کاهش می‌یابد بخش قابل توجهی از تقاضای بازار حذف می‌شود.

بنابراین با حذف تقاضا، تولید نیز به ناچار کاهش می‌یابد و در واقع کل اقتصاد ضربه می‌بیند؛ در این روند دولت به شدت به درآمدهای خام‌فروشی نفت متکی است و کاهش این درآمدها می‌تواند هم به عرضه و هم به تقاضای کالا ضربه بزند. دولت برای عبور از خام‌فروشی نفت و متکی نبودن به درآمدهای نفتی باید گام‌هایی قاطع، هدفمند و سریع بردارد؛ از این رو در این زمینه باید برنامه‌ریزی‌های اصولی و لازم‌الاجراء شود و دولت گام به گام با برنامه به سمت رسیدن به اهداف خود حرکت کند. ضمن اینکه ما در سال‌های گذشته تجربه کاهش شدید درآمدهای نفتی را داشته‌ایم، چنانکه در اوایل دهه ۹۰ درآمدهای نفتی ایران به شدت کاهش یافت. در حال حاضر نیز در اوج تحریم‌های بعد از برجام، درآمدهای نفتی تقریباً مشابه وضعیت سال‌های گذشته است. دولت در آن زمان کوشید بودجه خود را بدون درآمدهای نفتی ببندد؛ اما متأسفانه بلافاصله بعد از برجام که درآمدهای نفتی افزایش یافت، دولت دوباره این درآمدها را به بودجه برگرداند، شاید آن زمان اگر دولت مقدار کمی از درآمدهای نفتی را به بودجه باز می‌گرداند و همه آن را در بودجه سرریز نمی‌کرد و دست‌کم برای مابقی آن در سرمایه‌گذاری برای تولید یا رشد اقتصادی برنامه‌ریزی می‌کرد، امروز به لحاظ اقتصادی وضعیت بهتری داشتیم. اگر دولت دوراندیشی می‌کرد یا احتمال هرگونه عقب‌نشینی یا زورگویی آمریکا را در برنامه‌های خود لحاظ می‌کرد و همه دلارهای ناشی از خام‌فروشی نفت را با دست و دلبازی هزینه امور جاری نمی‌کرد، شاید شرایط این‌گونه نبود.

## حمید رضا جوانبخت

خبرنگار



**وضعیت شاخص‌های اقتصادی نشانگر وجود تورم شدید در کنار رشدهای منفی در بخش‌های مختلف اقتصاد است. در این میان عده‌ای سعی می‌کنند تمام این مسائل را به خارج از مرزها و مسائل سیاسی ربط دهند؛ البته شاید یکی از دلایل این امر کم‌کاری و سوء مدیریت برخی مسئولان باشد. به نظر من در این شرایط با چه راهکارهای داخلی می‌توان تحولی در اقتصاد و معیشت مردم ایجاد کرد؟**

متأسفانه، ممکن است این ذهنیت در برخی وجود داشته باشد که تا با آمریکا هماهنگ نشویم، خیلی از مسائل ما نیز حل نمی‌شوند؛ موضوعی که متأسفانه برخی غرب‌گرایان با وجود اثبات باطل بودن ادعاهای‌شان به آن دامن می‌زنند؛ برای نمونه و به طور مشخص هیچ موضوعی در حوزه مسکن به خارج از کشور ارتباط ندارد، نه مواد اولیه، نه مصالح و تکنولوژی‌های مربوط به آن. سؤال من این است که آیا واقعاً حوزه مسکن ربطی به خارج از کشور دارد؟ بدون شک همین موضوع مسکن می‌تواند ظرفیت عظیمی را چه از حیث تولید و چه اشتغال در کشور آزاد کند. از این نمونه‌ها فراوان است. به نظر پاسخ به پرسش شما این است که در بسیاری از بخش‌های اقتصاد، مثل مسکن، لوازم و صنایع خانگی، محصولات کشاورزی، مواد غذایی و... نه تنها هیچ احتیاجی به خارج از کشور وجود ندارد، بلکه قابلیت تولید و تأمین محصولات آن حوزه در داخل کشور کاملاً وجود دارد، حتی در برخی بازارها، مانند محصولات کشاورزی و مواد غذایی، قابلیت صادرات و رقابت در بازارهای جهانی نیز کاملاً مهیاست؛ از آن گذشته، در بسیاری از حوزه‌ها منابع کشور در حال هدررفت است که با راهکارهای ساده‌ای امکان اصلاح این روند وجود دارد؛ برای نمونه در حال حاضر در موضوع نان چیزی حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان یارانه داده می‌شود، ضمن اینکه همین الان در بخش نان چیزی حدود ۳۰ درصد ضایعات داریم. خب اصلاح همین مسائل می‌تواند تحولی بزرگ در اقتصاد کشور ایجاد کند. رقم بالای یارانه‌ها، کیفیت نان، حجم بالای ضایعات و... ربطی به خارج از کشور ندارد.

موضوع بعدی این است که ما توانمندی‌های قابل توجهی در کسب‌وکارهای خصوصی و نیروی انسانی در داخل کشور داریم که چون دست و پای اینها را بسته‌ایم، نمی‌توانند آن‌طور که باید و شاید حرکت کنند. درست مانند این است که دست و

بررسی تحقق اقتصاد صادرات‌محور در گفت‌وگوی صبح صادق با معاون اسبق وزیر صمت

# باید نگاه‌مان را تغییر دهیم

یکی از مشکلات اقتصاد ایران در سال‌های اخیر را می‌توان نبود تولیدات صادرات‌محور دانست؛ به طوری که با وجود ۱۵ کشور هم‌مرز با ایران، مجموع صادرات ما به این ۱۵ کشور در سال گذشته چیزی حدود ۲۰ میلیارد دلار بوده است؛ این در حالی است که ظرفیت‌های اقتصاد ایران برای صادرات کالا به کشورهای همسایه رقمی بسیار بیشتر از ارقام موجود است. در این راستا صبح صادق با «سیدرضا فاطمی امین» معاون اسبق وزیر صمت که سابقه قائم‌مقامی آستان قدس رضوی را نیز در کارنامه دارد، به گفت‌وگو نشست. فاطمی امین معتقد است: یکی از راه‌حل‌های بسیار مناسب برای افزایش صادرات و جلوگیری از نوسان قیمت‌ها، مدیریت زنجیره‌هاست.



پای فردی را ببندیم و به او بگوییم باید بدود. طبیعتاً کسی نمی‌تواند با دست و پای بسته بدود، نهایتش این است که بتواند به آرامی راه برود. این نکته بسیار مهمی است و باید نگاه کنیم کجاها دست و پاها را بسته‌ایم. هر چند نگاه‌ها و شرکت‌های تولیدی و اقتصادی ما تا کارآمدی‌هایی دارند و بعضاً چون مقادیرها و مقیاس‌های تولید در این واحدها کوچک است، هزینه تمام‌شده آنها زیاد می‌شود؛ اما اگر ما دست‌ان آنها را باز بگذاریم و بیه عبارتی، موانع بازدارنده را از پیش‌پای آنها برداریم و تسهیلات پیش‌برنده را در اختیار آنها قرار دهیم، آنها حرکت خواهند کرد و مسائل و مشکلات اقتصادی کشور نیز حل می‌شوند؛ در غیر این صورت مسائل کشور به صورت مستقیم از سوی دولت قابل حل نیستند؛ یعنی راه حل این نیست که دولت صادرات را افزایش دهد، ارزآوری داشته باشد یا به دنبال وارد شدن تکنولوژی و... باشد.

**یعنی دولت باید به گونه‌ای سیاست‌گذاری کند که شرایط فعالیت‌های اقتصادی در کشور تسهیل شود؟**

دقیقاً، اصل ماجرا بر عهده کسب‌وکارها و نگاه‌های اقتصادی بخش غیردولتی است. اصلاً نیازی نیست دولت خودش را به سختی بیندازد؛ بلکه فقط کافی است متمرکز شود و تغییراتی در سیاست‌گذاری‌ها انجام دهد؛ مثلاً بررسی کند که کجاها عملکرد دولت بازدارنده است یا کجاها باید پیش‌برنده باشد؛ برای نمونه یکی از موضوعاتی که بارها مطرح شده، علت تقدینگی و افزایش آن در کشور است. این موضوع که باید تقدینگی به سمت تولید هدایت شود یا از نوسان قیمت‌ها با ابزار تولید ممانعت شود، به دفعات در فرمایش‌های رهبر معظم انقلاب نیز

فرآورده‌ها را صادر کنیم. صادرات آن هم نیازی به تلاش برای مذاکره و... ندارد؛ همان لب مرز کلی خریدار برای آن وجود دارد.

**در بحث سایر کالاها، یک دلیل اصلی عدم توفیق در صادرات این است که تولیدات ما در بسیاری از موارد صادرات‌محور نیستند.**

دلیل اصلی اینکه چرا تولیدات ما صادرات‌محور نیستند، این است که مقیاس تولیدات ما کوچک است و عمده تولیدات ما در مقیاس‌های بزرگ نیستند؛ راحل آن هم همانطور که گفتم ایجاد و گسترش شرکت‌های زنجیره تأمین است؛ وقتی ما شرکت‌های بزرگی در این حوزه داشته باشیم، برای نمونه در حوزه کشاورزی محصولات ۵۰ گلخانه را تجمع و به کشورهای مقاضی صادر می‌کنیم و چون این شرکت‌ها بازارهای مختلف را می‌شناسند، متناسب با ذائقه آنها بذر را تهیه می‌کنند و به گلخانه‌دار می‌دهند؛ این در حالی است که الان محصولات ما گاهی چندین هم قابلیت صادرات ندارند؛ یعنی این طور نیست که شما فکر کنید می‌رویم چند کامیون تهیه می‌کنیم و همین محصولات خودمان را به کشورهای همسایه صادر می‌کنیم؛ بلکه نیاز است برای موفقیت در صادرات چند حلقه عقب‌تر برویم که این کار هم کار دولت نیست؛ بلکه صرفاً باید سیاست‌گذاری و شرایط را مهیا کند.

**روند فعالیت این شرکت‌ها چگونه است؟**

در همان مثال محصولات گلخانه‌ای، این شرکت‌ها خودشان کامیون، گلخانه، تکنولوژی‌های بسته‌بندی و... ندارند؛ بلکه صرفاً شرکت‌هایی هستند که زنجیره را مدیریت می‌کنند؛ برای نمونه این شرکت‌ها از خارج کشور سفارش می‌گیرند و متناسب با آن سفارش و ذائقه سفارش‌دهنده، نهاده‌ها را تأمین می‌کنند؛ در مرحله بعد با کشاورز قرارداد می‌بندند و محصول را از کشاورز می‌گیرند و بعد از بسته‌بندی صادر می‌کنند. از آنجا که در صادرات مقدار، کیفیت و زمان بسیار مهم است، شما نمی‌توانید یک کانتینر امروز و کانتینر بعدی را سه ماه بعد به کشور مقصد صادر کنید؛ چراکه بازار بزرگ است و به شما می‌گوید من هفته‌ای ۴۰ تن محصول می‌خواهم، در حالی که الان واقعا چند تولیدکننده و کشاورز ایرانی، این توان را دارند که این نیاز را به صورت مستمر تأمین کنند؟ باید یک معماری کلان و صحیح از سوی دولت انجام شود و دولت بداند باید در چه بخش‌هایی تمرکز کند.

## شاخص

## یونان دوم!

راشائودی نوشت: «میشل پنتو، بنیان‌گذار و رئیس مؤسسه پنتو پورتفولیو درباره سیاست‌های پولی بانک مرکزی فدرال آمریکا و تبعات اقتصادی آنها می‌گوید: بانک مرکزی این کشور حالا مجبور است به طور دائمی با موضوع بدهی عمومی به شکل پولی برخورد کند. وی افزود: بدهی عمومی ما حالا به ۱۳۰ درصد تولید ناخالص داخلی رسیده و با گذشت زمان ما روز به روز بیشتر شبیه یونان می‌شویم. ما برای سال مالی ۲۰۲۰، بالغ بر چهار تریلیون دلار به بدهی عمومی خود افزوده‌ایم. بدهی آمریکا حالا هزار درصد درآمد ماست و بانک مرکزی این کشور نخواهد توانست خود را از این منجلا ب بیرون بکشد.»



## منهای نفت

## فعالیت اندیشه‌محور

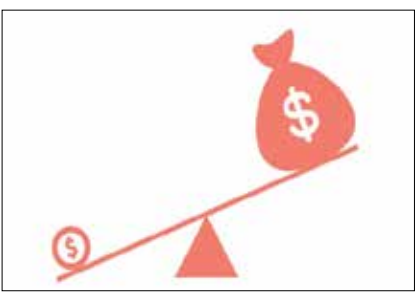
سیاست‌گذاری غلط دولت‌ها در دهه‌های اخیر موجب حرکت کشور در مسیر افزایش خام‌فروشی و وابستگی به درآمدهای نفتی شده است. تا زمانی که تولید بر مبنای فکر و اندیشه نباشد، هیچ‌گاه موفق به تولید محصولات اندیشه‌محور نیز نخواهیم شد و وابستگی اقتصاد ایران به درآمدهای نفتی ادامه خواهد داشت. متأسفانه، مسئولان ایرانی زمینه مشارکت نیروهای انسانی متخصص در اقتصاد و سایر حوزه‌های کشور را تاکنون آن‌گونه که باید و شاید فراهم نکرده‌اند؛ چرا که خارج کردن نفت از زمین و فروش آن بسیار آسان، اما تربیت و آموزش نیروی انسانی کاری بسیار سخت است.



## افزوده

## اهرم مالی چیست؟

اهرم در علم مدیریت مالی به معنای روشی برای تکثیر کردن سود یا زیان است؛ به عبارت دقیق‌تر، اهرم به معنی قرض کردن پول به منظور چند برابر کردن درآمد حاصل از دادوستد است؛ نمونه آن وقتی است که یک شرکت تجاری به اشکال مختلف (مثلاً در قالب فروش سهام)، برای موجودی‌اش اهرم می‌سازد. در واقع شرکت‌هایی که بدهی‌ها در آنها نسبت به دارایی‌ها هلد بزرگ‌تری است، نسبت بدهی بزرگ‌تری دارند و اصطلاحاً اهرم‌تر هستند؛ البته از دیدگاه سرمایه‌گذاران هر چه یک شرکت اهرم‌تر باشد، به دلیل اینکه بدهی بیشتری دارد، پریسک‌تر شمرده می‌شود.





# وَأَنْفَسَنَا عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ

گفتاری از حجت الاسلام والمسلمین استاد شیخ حسین انصاریان

روشنی بر ولایت امیرمؤمنان(ع) و فرزندان(ع) دارد؛ بنابراین از انطباق جمله «أنفسنا» به شخص «علی بن ابی طالب(ع)» می توان پلی به سوی ولایت و امامت زد و به این وسیله ولایت را ثابت کرد. برای اصل داستان مباحثه پیامبر اسلام(ص) با مسیحیان نجران و تسلیم شدن آنها می توان به کتاب های ذیل اهل سنت مراجعه کرد: کشف الاسرار و عده الأبرار، ابوالفضل میبیدی، ج ۱، ص ۱۴۴؛ تفسیر المنیر، وهبه بن مصطفی زحیلی، ج ۳، ص ۲۴۵؛ تفسیر سوراآبادی، ابوبکر عتیق بن محمد، ج ۱، ص ۲۸۹؛ شواهد التنزیل، عبیدالله بن احمد حسکانی، ج ۱، ص ۱۵۵؛ الجامع الاحکام القرآن، محمد بن احمد قرطبی، ج ۴، ص ۱۰۳؛ الدر المنثور فی تفسیر المأثور، جلال الدین سیوطی، ج ۲، ص ۳۸ و... از علمای اهل سنت، فتح الدین حنفی گفته است: بدان که اهل بیت پیامبر اسلام(ص) عبارتند از

احادیث، روایات و تفاسیر ائتساق دارند که پیامبر(ص) برای مباحثه علی(ع) و فاطمه(س) و دو پسر آنان را انتخاب کرد و کلمه «نساننا» در آیه شریفه [مباحثه] بر فاطمه(س) و کلمه «أنفسنا» بر علی(ع) حمل شده است. مشهور علمای شیعه و اهل سنت «أبنائنا» را به حسن و حسین(ع) تفسیر کرده اند و اختلاف نظری ندارند؛ بنابراین محور اصلی بحث پیرامون تفسیر «أنفسنا» است. مرحوم قاضی نورالله شوشتری در کتاب احقاق الحق می فرماید: «مفسران قرآن مجید (از شیعه و اهل سنت) اجماع و اتفاق نظر دارند که منظور از «أبنائنا» حسن و حسین(ع) و مراد از «نساننا» فاطمه زهرا(ع) و منظور از «أنفسنا» علی(ع) می باشد.» آیت الله العظمی مرعشی در باورقی این کتاب آورده اند که «حدود ۶۰ کتاب اهل سنت مطلب فوق را نقل می کنند.» به هر حال، آیه مباحثه از آیات محکم و صریحی است که دلالت



## دین

شماره ۹۶۲ | دوشنبه ۲۰ مرداد ۱۳۹۹

### صداقت

#### آیه

مقابله با دشمنان ۲-

### عدم غفلت از جنگ افزارها

محمد رضا قاضی

کارشناس علوم اسلامی



در شرح آیه ۶۰ سوره انفال که می فرماید: «هر نیرویی در قدرت دارید، برای مقابله با آنها (دشمنان) آماده کنید و (همچنین) اسبهای ورزیده (برای میدان نبرد)، تا به وسیله آن، دشمن خدا و دشمن خویش را بترسانید...» گفتیم از هر حیث باید در مقابل دشمن قدرت پیدا کرد و در همه ابعاد باید خود را آماده نگه داشت. این آمادگی درباره تمام مسلمانان صادق است و هر کسی در هر جایگاهی باید قدرت پیدا کند، تا جایی که دشمنان نتوانند بر او تسلط پیدا کنند.

ضعف در هر یک از عوامل قدرت می تواند منجر به ورود دشمن شود و ضربه های سخت بر مسلمانان وارد کند. همه مسلمانان در قوت و ضعف جایگاه و مقامشان در دنیا و در مقابل دشمن سهمی مشخص دارند و نمی توانند آن را بر دوش دیگری بیندازند. تکیه و توکل بر خدا و توسل به اهل بیت(ع)، شادابی و نشاط، جوان و جسور بودن، جسم و روحی سالم، علم و بصیرتی نافذ، همگی از عوامل قدرت هستند که باید در همه مسلمانان وجود داشته باشد؛ اما یکی از مؤلفه های مهم قدرت، سرسختی و عزم

راسخ است. خداوند در قرآن می فرماید: «إِنَّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ يَدَيْكَ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ...» ای اهل ایمان، هر کس از شما از دینش برگردد (زیانی به خدا نمی رساند) خدا به زودی گروهی را می آورد که آنان را دوست دارد و آنان هم خدا را دوست

دارند، در برابر مؤمنان فروتن اند و در برابر کافران سرسخت و قدرتمند، همواره در راه خدا جهاد می کنند و از سرزنش هیچ سرزنش کننده ای نمی ترسند... (مانده/ ۵۴)

شاداب، بانشاط و جوان باشد. امام سجّاد(ع) می فرماید: «رسول خدا(ص) در یکی از غزوه ها به پارانث دستور داد ریش های شان را با رنگ مشکی خضاب کنند(رنگ کنند) تا از آن بر علیه مشرکان

قوت بگیرند.» (البرهان، ج ۵، ص ۶۱۲) این نشان می دهد ایشان در نظر داشتند که دشمن در مقابل خود جمعیتی جوان و قدرتمند بیندازد و از جنگیدن منصرف شود؛ پس عوامل قدرت ترا در جامعه مسلمانان

بیشتر از تولید و انباشت سلاح سخت افزاری است. از دیگر عوامل قدرت ترا در مقابل دشمن، مراقبت از دارایی های مادی و معنوی است. اگر دشمن کوچک ترین فرصتی پیدا کند و به نقطه ای نفوذ کند، با تمام قدرت از همان نقطه به مسلمانان ضربه می زند؛ پس

غفلت به هیچ عنوان جایز نیست. در قرآن آمده است: «... وَذُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً...» کافران آرزوی می کنند شما از جنگ افزارها و داشته های تان غافل شوید تا ناگهان بر شما یورش آورند. (نساء/ ۱۰۲)

دشمنان به هر نوع جنگ افزار مادی و معنوی مسلمانان چشم طمع دارند که اگر از آن غفلت شود، فوراً آن را از دست شان خارج می کنند تا آنها را به ضعف بکشاند و نابود کنند؛ برای نمونه دانشمندان مسلمانان از جنگ افزارهایی هستند که دشمن با ترور یا تطمیع آنها می خواهد دست مسلمانان را از دانش و

پیشرفت خالی کند.

#### مکتب

## معنای وسیع جاهلیت در اسلام

با یوسف و برادرش چه کردید؟ آنگاه که شما جاهل بودید. «(یوسف/ ۸۹) در اینجا هم جهالت مساوی با رفتارهای زشت برادران در طول سالیان متمادی آمده است. امام صادق(ع) در معنای جهالت می فرماید: «هر گناهی که انسان مرتکب می شود، اگر آگاهانه باشد، در حقیقت جهل است، زیرا خود را در خطر قهر الهی قرار می دهد.» (المیزان، ج ۷، ص ۱۰۱) «احمد امین مصری» نویسنده و مورخ مسلمان(۱۸۸۶-۱۹۵۴) نیز می گوید: «جهل در برابر علم نیست، بلکه به معنای سفاقت، خشم، تکبر و افتخارات بی جاست.» (فجر الاسلام، ص ۶۰) مردم زمان جاهلیت حتی به نامی که داشتند هم تکبر می ورزیدند و با آن دیگران را آزار می دادند. برای نمونه پیامبر(ص) نام مسردی که «عزیز» بود و سا آن تفاخر می کرد را به «عبدالرحمن» تغییر دادند تا بداند عبد خداست و خود را بزرگ بینند. (اصول کافی، ج ۵، ص ۳۴۰) امام سجّاد(ع) می فرماید: «عصیبت مذموم جاهلی به این معناست که شخص، افراد شریر قوم خود را بهتر از افراد نیک قوم دیگر بداند و به آنان در اعمال ظالمانه کمک کند.» (اصول کافی، ج ۲، ص

جزیره نیست. آنچه در می یابیم جاهلیت معنایی وزای ندانستن و علم نداشتن دارد و ظاهر حالتی است که انسان فاصله جدی با خداوند دارد و برای رسیدن به خواسته خود هر کاری انجام می دهد. در قرآن و روایات مصداق هایی وجود دارد، اما وجه مشترکشان مدنظر است و ما باید به آن وجه مشترک دقت کنیم. در واقع اسلام آمد تا این وضعیت را تغییر دهد و رفتارهای برخاسته از عادات درونی را اصلاح کند. در طول تاریخ نیز پیامبران الهی و اولیای خدا خود را از این عادات درونی دور کرده اند تا رفتارشان انسانی باشد. حاضر بودند هر سختی را به جان بخرند تا روحشان آلوده نشود؛ برای نمونه هنگامی که به حضرت یوسف تهمت زدند، ایشان از خدا می خواهد او را از آن محیط دور کند، حتی اگر گرفتار زندان یا سایه چال شود. در قرآن می خوانیم «یوسف گفت: پروردگارا! زندان برای من از آن چه مرا به سوی آن می خوانند محبوب تر است و اگر حبله را از من باز نگردانی من به سوی آنها تمایل می کنم و از جاهلان می شوم.» (یوسف/ ۳۳) جهالت در اینجا به معنای هوس رانی و فساد آمده است. همچنین حضرت یوسف «گفت: آیا دانستید



سید مرتضی رضایی

کارشناس علوم اسلامی

هنگامی که خداوند به پیامبر دستور داد ابلاغ امر ولایت علی(ع) را هر چه سریع تر انجام دهد، ایشان کمی تأمل به خرج دادند. پیامبر اسلام(ص) دلیل به تعویق انداختن ابلاغ امر ولایت و جانشینی علی(ع) را ترس از بازگشت مردم به دوران جاهلیت ذکر فرمودند. ایشان می دیدند که مردم فاصله چندانی با دوران جاهلیت عرب نگرفته اند و امکان دارد این ابلاغ را تلاش پیامبر(ص) برای موروثی کردن حکومت و گسارند داماد خود بر مسند قدرت و... استتباط کنند. (بحار الانوار، ج ۳۵، ص ۲۸۱) مگر جاهلیت چه شاخصه هایی دارد که این قدر پیامبر رحمت(ص) را پریشان کرده بود؟ و اگر این اتفاق می افتاد چه می شد؟ ما مراجعه به آیات و روایات در می یابیم که در اسلام جاهلیت معنای بسیار گسترده ای دارد که همه ردیتهای اخلاقی را در بر می گیرد و البته محدود به شبه

#### سلوک

## بیم بازگشت به جاهلیت

ویژگی های دوران جاهلیت و مسیری که رسول خدا(ص) پیمود

اسلام منظور از جاهلیت چیزی وزای ندانستن و علم نداشتن است. در قرآن آمده است: «یوسف گفت: پروردگارا، زندان برای من از آنچه مرا به سوی آن می خوانند، محبوب تر است و اگر حبله را از من باز نگردانی، من به سوی آنها تمایل می کنم و از جاهلان می شوم.» (یوسف/ ۳۳) جهالت در اینجا به معنای هوس رانی و فساد آمده است. در آیه ۸۹ سوره آمده است حضرت یوسف «گفت: آیا دانستید با یوسف و برادرش چه کردید، آنگاه که شما جاهل بودید؟» در اینجا هم جهالت مساوی با رفتارهای زشت برادران در طول سالیان متمادی آمده است. امام صادق(ع) در معنای جهالت می فرماید: «هر گناهی که انسان مرتکب می شود، اگر آگاهانه باشد، در حقیقت جهل است؛ زیرا خود را در خطر قهر الهی قرار می دهد.» (المیزان، ج ۷، ص ۱۰۱) همچنین «احمد امین» نویسنده و مورخ مصری(۱۹۵۴-۱۸۸۶) می گوید: «جهل در برابر علم نیست، بلکه به معنای سفاقت، خشم، تکبر و افتخارات بی جاست.» (فجر الاسلام، ص ۶۰)

برخی علما مانند آیت الله سیدمحمدحسین مرتضوی لنگرودی نیز قائل هستند که: «جهل... در قرآن و روایات بیشتر به معنای نافرمانی به کار رفته است. یکی دیگر از تقسیم بندی های جاهل، قاصر و مقصر است؛ قاصر به این معناست که فرد از حقیقت و احکام دینی اطلاعی ندارد و نمی داند

سوی خداوند است؟» پیامبر اکرم(ص) با آرامش فرمودند: «قسم به خدایی که معبودی جز او نیست، این از ناحیه خداوند است.» نعمان روی برگرداند در حالی که می گفت: «خداوند! اگر این سخن حق است و از ناحیه تو، سنگی از آسمان بر ما بباران.» همان لحظه سنگی از آسمان بر سرش فرود آمد و او را کشت.

سپس آیات اولیه سوره معارج نازل شد. (تفسیر البرهان و تفسیر مجمع البیان) شاید این اولین عمل خداوند به وعده اش درباره محافظت از این دستور بود؛ زیرا خداوند خلف وعده نمی کند: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْلِفُ الْوَعْدَةَ»؛ همان وعده محافظتی که به پیامبر اسلام(ص) داده و فرموده بود: «وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ»؛ خداوند تو را از (خطرات احتمالی) مردم، نگه می دارد. (مانده/ ۶۷) همین آیه موجب شد شمشیرها در نیام بمانند و غیظها موقتاً فرونشینند.

پیامبر رحمت(ص) از بازگشت مسلمانان به دوران جاهلیت ترس داشتند و در دلیل به تعویق انداختن دستور خداوند فرموده بودند: «... شما به دوران جاهلیت نزدیک هستید و در قلب برخی افراد کینه و دشمنی است و می ترسم اگر انجام دادم، قبول نکنید...» (بحار الانوار، ج ۳۵، ص ۲۸۱) اما چرا پیامبر(ص) چنین فرموده بودند؟ مگر جاهلیت چه شاخصه هایی دارد؟ و اگر این اتفاق می افتاد چه می شد؟

با مراجعه به آیات و روایات در می یابیم در



سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

هنگامی که رسول گرامی اسلام(ص) از خداوند دستور گرفتند ولایت و جانشینی امیرالمؤمنین(ع) را ابلاغ نفرمایند، ایشان امتناع ورزیدند و از خداوند خواستند این فرمان را به تعویق بیندازد؛ دلیل مهمش را هم ترس از پذیرفتن مسلمانان بیان کردند که در شماره قبیل آمد. پیامبر(ص) می ترسیدند این ابلاغ در زمانی نامناسب انجام و موجب خروج مسلمانان از اسلام شود. آیات اول و دوم سوره معارج کسی را کافر می نامد که در برابر این دستور ایستادگی کرد. ماجرای این فرد این گونه بود که وقتی خیر اتفاقات غدیرخم به شهرهای اطراف رسید، شخصی به نام «نعمان بن حارث فهری» (ظاهر از مکه) به سرعت خود را به غدیرخم رساند و نزد پیامبر اکرم(ص) آمد و عرض کرد: «تو به ما دستور دادی شهادت به یگانگی خدا و اینکه تو فرستاده او هستی دهیم، ما هم شهادت دادیم. سپس دستور به جهاد، حج، روزه، نماز و زکات دادی، ما همه اینها را نیز پذیرفتیم، ولی به اینها ارضی نشدی تا اینکه این جوان (علی بن ابی طالب) را به جانشینی خود منصوب کردی و گفתי «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاً فَعَلِيَ مَوْلَاً». آیا این سخنی از ناحیه خودت است یا از







تقویم انقلاب

روند تأسیس  
اولین دولت انقلاب

سید مهدی حسینی  
مورخ و پژوهشگر



تقویم تاریخی انقلاب اسلامی مسائل متعدد و مناقشه‌برانگیز بسیاری را در خود دارد و یکی از مسائل شاخص آن موضوع «نخست‌وزیری» بود. وقتی مجلس در خرداد ۱۳۵۹ تأسیس و رئیس مجلس تعیین شد، ترکیب دیدگاه نمایندگان مجلس با نقطه نظرات رئیس جمهور وقت «بنی صدر» همخوانی نداشت، در حالی که اولین موضوع در دستور اقدامات تشکیل نهاد نخست‌وزیری و دولت بود تا دستگاه اجرایی کارش را شروع کند. جریانات سیاسی و مطبوعات روز به روز به اختلافات رئیس‌جمهور و مجلس دامن می‌زدند. حدود ۱۴ نفر برای انتخاب نخست‌وزیر کاندید بودند و حدود یک ماه مجلس و سایر دستگاه‌ها درگیر این کشمکش بودند. بنی‌صدر با آگاهی از اوضاع حاکم بر فضای سیاسی کشور و روحیه انقلابی مردم و مجلس، با روشی خاص ترفندی را در پیش گرفت که شاید نتیجه مطلوب خود را بگیرد و آن اینکه «سیداحمد خمینی» فرزند امام (ره) را برای تصدی مقام نخست‌وزیری پیشنهاد کرد تا با این تاکتیک نیروهای انقلابی و معتقد به خط امام (ره) را خلع سلاح کند و مجلس را در مقابل کار انجام‌شده قرار دهد. متن نامه بنی‌صدر خطاب به امام خمینی (ره) در اسناد، مطبوعات و کتب تاریخی به ثبت رسیده که در بخشی از آن آمده است: «به عرض می‌رساند، در اوضاع و احوال فعلی و با توجه به اینکه جامعه ما جامعه جوانی است و هیجان مثبت کار برای قرار دادن کشور در خط تولید و فعالیت، جنبه معنوی و هیجان‌آفرین را جنبه اصلی می‌گرداند، حاج احمدآقا یکی از مناسب‌ترین اشخاص برای تصدی نخست‌وزیری است. در صورتی که موافقت فرمایید، عین صواب است.» ولی امام خمینی (ره) با هوشیاری خاص و بدون اندکی تأمل این ترفند سیاسی را رد کردند و آن را نپذیرفتند؛ چون اگر ایشان نخست‌وزیری فرزندان را می‌پذیرفتند، مجلس نیز چاره‌ای جز پذیرفتن نظر ایشان نداشت و در این صورت مجلس به عنوان یکی از سه رکن اصلی نظام جمهوری اسلامی از انجام وظیفه خود باز می‌ماند؛ همچنین این عمل می‌توانست بدعتی برای آینده باشد؛ از سوی دیگر موجب می‌شد بنی‌صدر و جناح طرفدار وی بیشترین بهره سیاسی را از آن قضیه ببرند و موفقیت قابل توجهی برای بنی‌صدر به حساب می‌آمد؛ از این‌رو امام خمینی (ره) در چند جمله همه این احتمالات و محاسبات سیاسی را اختی کردند و در جواب نامه بنی‌صدر مرقوم فرمودند: «بنا ندارم اشخاص منسوب به من متصدی این امور شوند. احمد خدمت‌گزار ملت است و در این مرحله بنا بر آزادی بهتر می‌تواند خدمت کند.» بنی‌صدر از این پس وارد ترفند دیگری شد مبنی بر اینکه اگر مشکلی پیش آمد، بگوید نخست‌وزیر را با اراده کامل انتخاب نکرده، بلکه مجبور شده است. وی جلسات متعددی برای شکل‌گیری «دولت تفاهم» داشت و برخی اشخاص را رسماً به مجلس معرفی کرد، اما مجلس به نتیجه نرسید. در این زمینه بنی‌صدر هر روز مطالب خود را درج می‌کرد و مرتب در سخنرانی‌های متعدد از موضع خود دفاع می‌کرد و از نداشتن اختیارات دم می‌زد تا اینکه سرانجام هیئت ویژه بررسی صلاحیت نخست‌وزیر، در ۱۶ مرداد به رئیس‌جمهور اطلاع داد با بررسی‌های انجام‌گرفته محمدعلی رجایی را اصیل تشخیص داده است؛ او هم پاسخ داد اگر من دلم از او قرص نباشد، سکوت می‌کنم. در نهایت آقای محمدعلی رجایی با اکثریت آرای نمایندگان مجلس به مقام نخست‌وزیری انتخاب شد.

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

فضای سیاسی سال‌های ۱۳۵۸ و ۱۳۵۹، فضای متفاوتی بود. نظام جمهوری اسلامی هنوز به طور کاملاً قانونی ساختارمند نشده بود و دولت مرکزی اقتدار خود را فراگیر نکرده بود. احزاب و گروه‌های سیاسی متعددی با گرایش‌های ایدئولوژیک مختلف، قارچ‌گونه فعال شده و هر یک تریبونی برای خود اختیار کرده بودند. دانشگاه‌های کشور به محلی برای گفت‌وگوها و مناظرات سیاسی بدل شده بودند. دانشگاه‌ها، به ویژه دانشگاه تهران جلوانگاه اندیشه‌های مختلف بود و روزی نبود که ساعات‌ها وقت دانشجویان به گفت‌وگوها، مناظرات و مشاجرات فکری-سیاسی نگذرد. روزنامه‌ها و نشریات گوناگون، مطالب مختلفی را منتشر و بدون هیچ محدودیتی آنها را توزیع می‌کردند.

همه این احوالات برآمده از آزادی‌ای بود که حضرت امام خمینی (ره) پیش از پیروزی انقلاب وعده تحقق آن را داده بودند. چند ماه قبل از پیروزی انقلاب، خبرنگار روزنامه هلندی «دی ولت کرانت» از امام (ره) می‌شود: «در جمهوری اسلامی کمونیست‌ها نیز در بیان عقاید خود آزادند.» (۱۷ آبان ۱۳۵۷) نماینده سلازمان عفو بین‌الملل نیز در دیداری دیگر از امام (ره) می‌پرسد: «آیا در حکومت اسلامی، مارکسیست‌ها آزادی عقیده و آزادی بیان عقیده دارند؟» و جواب می‌شوند: «در حکومت اسلامی همه افراد دارای آزادی در هر گونه عقیده‌ای هستند، ولیکن آزادی خرابکاری را ندارند.» (۱۹ آبان ۱۳۵۷)

استاد شهید مرتضی مطهری به عنوان شاگرد برجسته حضرت امام (ره) و رئیس شورای انقلاب، بر کلام امام تأکید داشته و در شرح مرزهای آزادی عقیده گفته است: «احزاب و افسراد در حدی که عقیده خودشان را صریحاً می‌گویند و با منطق خود به جنگ منطق ما می‌آیند، آنها را می‌پذیریم؛ اما اگر بخواهند در زیر لوای اسلام، افکار و عقاید خودشان را بگویند، ما حق داریم که از اسلام خودمان دفاع کنیم و بگوییم اسلام چنین چیزی نمی‌گوید، حق داریم بگوییم به نام اسلام این کار را نکنید.»

جمهوری اسلامی محدودیتی برای ابراز عقیده

ایجاد نکرده بود، مادامی که این ابراز عقیده به توطئه، خشونت، بی‌قانونی و بی‌نظمی نینجامد؛ همین امر موجب شد نظام اسلامی عملاً فرصت‌های بسیاری را برای بیان عقاید در اختیار تفکرات مختلف قرار دهد.

بارزترین نشانه آزادی عقیده در جمهوری اسلامی را می‌توان در مناظرات تلویزیونی در سال‌های اولیه دهه ۱۳۶۰ مشاهده کرد که با حضور نمایندگان رسمی احزاب و گروه‌های سیاسی مختلف شکل گرفت و رسانه‌ای شد تا افکار عمومی با عقاید گروه‌ها بیشتر آشنا شوند. در بهار سال ۱۳۵۸ بود که مناظره «ابوالحسن بنی‌صدر» از اعضای شورای انقلاب با «بابک زهرایی» از اعضای حزب کارگران سوسیالیست ایران، در چندین جلسه برگزار شد که جلسات ابتدایی آن را صدواسیما پخش کرد. موضوع مناظره، بررسی مسائل اقتصادی کشور بود که بعد از مخالفت «صادق قطب‌زاده» رئیس صدواسیما، در دانشگاه تربیت معلم ادامه یافت.

بابک زهرایی یکی از فعالان سیاسی جوان با گرایش‌های مارکسیستی بود که توانسته بود با ایجاد شور و هیجان در سخنرانی‌ها، هوادارانی برای خود و حزب کوچکش به دست آورد و نزد جوانان و کارگران محبوبیتی کسب کند. در این مناظره، صحبت‌های مختلفی ردوبدل شد که مهم‌ترین آن اظهار نظر درباره چگونگی حل مشکلات کشور

# توهمات حل مشکلات در دوشب!

گذری بر فضای باز سیاسی دهه ۱۳۶۰ و مناظره ابوالحسن بنی‌صدر و بابک زهرایی



بود. بابک زهرایی در سخنان خود تأکید می‌کرد برخی مسائل ایران را دوشبه می‌توان حل کرد. او گفت: «مسئله‌ای که من در سفرهای مختلف که به چند نقطه ایران داشتم، با آن مواجه شدم، مسئله‌ای بود که می‌گفتند چرا من گفته‌ام بعضی از این مسائل را دوشبه می‌شود حل کرد.»

اینجا می‌خواهم پیشنهاد کنم که مسئله استقلال کشور هم دوشبه حل شدنی است. مسئله کشاورزی را که قبلاً مطرح کردیم، مسئله رابطه بین دهقان و زمین‌دار، دو شب کافی است که همه زمین‌ها به دست دهقانان سپرده شود. در رابطه با کارخانجات هم همین جور، دو شب زیاد است، یک شب کافی است که همه کارخانجات کشور تحت کنترل کارگران درآید. در رابطه با استقلال واقعی کشور، به جز ملی شدن کلیه سرمایه‌های امپریالیستی در این کشور، کلیه کارخانه‌های بزرگ، کلیه شاخه‌های بانک‌های جهانی که بانک‌های ما را کنترل می‌کنند، هیچ راهی به جز ملی شدن این وسایل وجود ندارد.»

ابوالحسن بنی‌صدر نیز در پاسخ به او گفت: «نمی‌شود که شما دوشبه کشاورزی را حل کنید، یک‌شنبه استقلال درست کنید و یک‌ساعته هم فلان را درست کنید. اگر ما بخواهیم کشاورزی را حل کنیم، ۱۶ مشکل بزرگ کشاورزی ایران را باید حل کنیم، شما می‌توانید اینها را دوشبه حل کنید؟ بگویید چگونه؟ همین زمین‌هایی که شما می‌گویید

اختیارش را بدهیم به دهقانان، در هر سال دو میلیون هکتار زمین آبی می‌رود زیر کشت و شش میلیون هکتار زمین دیم، در مجموع می‌شود هشت میلیون هکتار، حدود سه‌و‌نیم بلکه چهار میلیون خانوار داریم که از کشاورزی زندگی می‌کنند؛ یعنی به هر خانوار، به طور متوسط به هر پنج نفر، دو هکتار زمین می‌رسد که از آن یک‌چهارم زمین آبی است. اگر تمام این زمین‌ها هم تقسیم شود بین دهقانان، به هر خانوار دهقان دو هکتار زمین می‌رسد که برای تهیه قوت لایموت زندگی همان پنج نفر هم کافی نیست؛ چرا که تولید کشاورزی ما به طور ناخالص، یعنی به علاوه آنچه که صرف کاشت دویار می‌شود، به علاوه آنچه که وارد کشور می‌شود، به هر نفر ۱۱ ریال در روز می‌رسد، آیا شما می‌توانید با ۱۱ ریال در روز زندگی کنید؟»

او افزود: «حالا همین کشاورز برای اینکه کشت‌وکارش انجام شود، در سال ۲۳ میلیارد تومان وام احتیاج دارد. اگر همه زمین‌ها هم به دهقانان داده شود، حدود ۳۰ میلیارد تومان وام به آن اضافه می‌شود. اینها را دوشبه می‌شود فراهم کرد؟ غیر از اینها، مسئله آب است در ایران؛ تمام آبی که نزولات بارانی ماست، کافی است برای این زمین‌ها، البته اگر همه را مهار کنند. حال شما ببینید که کنترل این آب‌ها که نزولات بارانی باشد و میزان سرمایه‌ای که لازم است تا آب‌ها مهار شود، چقدر خواهد بود.»

حافظه

مبارزه با استعمارگران فرانسوی

## اسلام خواهان موریتانی



در سال ۱۴۹۰، اولین گروه‌های پرتغالی و اسپانیایی وارد سرزمین موریتانی شدند. در قرن هفدهم، فرانسوی‌ها بر ساحل این سرزمین با گذشتند؛ ولی تا سال ۱۹۰۳، امپرنشین‌های دور از ساحل را ضمیمه مستعمرات نکردند. در اواخر قرن نوزدهم، کشور فرانسه برای بررسی زمینه‌های استعماری خود در شمال آفریقا، یکی از شرق‌شناسان معروفش به نام «کوپولانی» را به موریتانی - که جزء خاک مراکش شمرده می‌شدند اعزام کرد؛ وی به زبان عربی، گویش‌های محلی و تاریخ تمدن اسلامی آگاهی کامل داشت. کوپولانی پس از مطالعه و بررسی کامل، پیشنهاد کرد کشوری با نام موریتانی غربی، تحت نفوذ فرانسه ایجاد شود تا پایگاهی برای اشغال سرزمین‌های مجاور باشد. او در سال ۱۹۰۲، با رئیس قبایل طرزوه قراردادی بست که بر اساس آن، قلمروی او تحت‌الحمايه فرانسه شد. کوپولانی توانست با برداران «احمد الهیبه» به توافق‌هایی برسد؛ اما «شیخ احمد ماء‌العینین» که ریاست طایفه قدریه فاضلیه را برعهده داشت و مقر او در سممارا واقع در ناحیه ساقیه الحمرا بود، به مقاصد استعماری فرانسوی‌ها پی برد. شیخ احمد که نفوذ او تا انتهای صحرای شمالی و مرزهای موریتانی، حتی داخل مراکش گسترده بود، رهبری مبارزه با استعمار فرانسه را به دست گرفت و ضد آنان اعلام جهاد کرد و نامه‌هایی به «سلطان عبدالعزیز» سلطان مغرب فرستاد و خود نیز نیروهایش را برای مبارزه با فرانسوی‌ها در اختیار او قسار داد. وی نامه‌هایی نیز برای

دیگر رهبران دینی و سیاسی نوشت و همه آنان را به قیام ضد استعمارگران فرخواند. از این پس، ماء‌العینین و پسرش «شیخ حیان» مبارزه مسلحانه خود را با نیروهای فرانسوی آغاز کردند و تلفات سنگینی بر آنان وارد کردند و در سال ۱۹۰۵، کوپولانی را که نماینده و پایه‌گذار استعمار فرانسه در موریتانی بود، کشتند؛ اما در سال ۱۹۰۶ که کنفرانس استعماری اروپایی‌ها در جزیره خضرا تشکیل و قاره آفریقا میان اروپایی‌ها تقسیم شد، دولت فرانسه با اطمینان خاطر بیشتر سپاه بزرگ و مجهزی تحت اختیار «ویلیام پوتی» فرماندار کل فرانسه در آفریقای غربی قرار داد. عملیات جنگی این سپاه که تحت فرماندهی «کلنل گورو» فرمانده نظامی فرانسه در موریتانی بود و همچنین سستی و خیانت بعضی از رؤسای قبایل محلی، اندک‌اندک از شدت عملیات مجاهدان کاست. سپاه شیخ ماء‌العینین به تدریج دچار زوال شد و پایگاه‌های خود را در مراکش از دست داد. با شکست آخرین سنگر مقاومت، موریتانی در سال ۱۹۲۰ به صورت رسمی مستعمره فرانسه شد و این سلطه تا سال ۱۹۶۰ ادامه یافت.

دهلیز

جمهوری اسلامی و جنگ با عقاید تحمیلی

## مرز آزادی

امام خمینی (ره) در باب آزادی عقیده در نظام اسلامی سخن گفته‌اند و مرزهای آن را شفاف کرده‌اند که در این میان علامه شهید مرتضی مطهری (قدس سره) از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است؛ ایشان در کتاب «پیرامون جمهوری اسلامی» که انتشارات صدرا آن را چاپ کرده است، این بحث را شرح داده‌اند. در بخشی از کلام ایشان آمده است: «معتقدات بشر بر یکی از دو پایه می‌تواند باشد: گاهی پایه اعتقاد بشری یک تفکر آزاد است. انسان با یک عقل و فکر آزاد از روی تأمل و اندیشه واقعی عقیده‌ای را برای خود انتخاب می‌کند؛ ولی گاهی عقیده‌ای به بشر تحمیل می‌شود، از هر راهی، ولو از راه تقلید آبا و اجداد، و بعد انسان به آن عقیده خو می‌گیرد و آن عقیده بدون آنکه با قوه تفکر او کوچک‌ترین ارتباطی داشته باشد، در روح او مستقر می‌گردد. اولین خاصیت و اثر این‌گونه عقاید این است که جلوی تفکر آزاد انسان را می‌گیرد و به صورت زنجیری برای عقل و فکر انسان درمی‌آید. این‌گونه عقاید عبارت است از یک سلسله زنجیرهای اعتیادی و عرفی و تقلیدی که به دست و پای فکر و روح انسان بسته می‌شود... یکی از کارهای انبیا همین بوده است که این‌گونه پایگاه‌های اعتقادی را خراب بکنند تا فرد آزاد شده بتواند آزادانه درباره خودش، سرنوشت و اعتقاد خودش فکر کند.»



شاید در جهان هیچ متفکری نباشد که معتقد باشد آزادی دارای حد و محدودی نیست. ضرورت محدودیت آزادی، مقوله‌ای نیست که هیچ متفکری آن را انکار کند و دفاع از آزادی مطلق در میان خردمندان جایگاهی ندارد؛ بلکه تحقق آن در هیچ نظام سیاسی‌ای ممکن نیست؛ عملاً نیز در جهان هیچ نظام سیاسی‌ای وجود ندارد که آزادی فرد را مطلقاً و بدون قید و شرط بپذیرد. «منتسکیو» در این باره سخن نغزی دارد؛ وی می‌گوید: «حد اعلای آزادی، آنجاست که آزادی به حد اعلا نرسد.» اختلاف در این است که مرزهای آزادی تا کجاست و چه چیزهای می‌تواند آزادی را محدود کند؟ تعیین این مسئله به مبانی هستی‌شناسی و انسان‌شناسی مکاتب مختلف برمی‌گردد. در مکاتبی که آزادی به عنوان مهم‌ترین ارزش انسانی اصالت می‌یابد، دیگر ارزش‌های انسانی نیز به سختی می‌توانند محدودکننده آزادی باشند؛ اما در مکاتبی دیگر که آزادی به عنوان ارزشی میان دیگر ارزش‌های آدمی جای می‌گیرد، آزادی با مرزهای متعددی مواجه خواهد شد.

جمهوری اسلامی پس از تأسیس همه تلاش خود را کرد تا مرزهای آزادی را مبتنی بر آموزه‌های اسلامی ترسیم کند و الگوی متفاوتی از آنچه در غرب و شرق وجود داشت، ارائه دهد. بسیاری از شاگردان و هم‌راهان



# مسئله عمل

بازخوانی بحران اصلی در میان رویدادها و روندهای متکثر و متعارض جامعه ایرانی

حمزه عالمی

دکتری اندیشه سیاسی



فراوانی رویدادها و روندهای متکثر و گاه متعارض در جامعه ایران که در میانه آنها فرصت‌ها و تهدیدات مختلفی نهفته است، به نسبت قابل توجهی مانع از تفکر کل‌گرایانه و درکی فراگیر از مسائل و مشکلات کشور شده است. با اینکه مسئله و مشکل اصلی کشور اقتصاد و معیشت تعریف می‌شود، اما روش‌های مختلفی برای این مشکل ارائه می‌شود که هر چند در ظاهر همه این روش‌ها بر موضوع اقتصاد اشعار دارند، اما خاستگاه هر یک از آنها، تفاوت‌های بنیادین با یکدیگر دارد و این تفاوت‌ها، بیان‌گر رویکردهای (پارادایم‌های) مختلف به مسائل کشور است؛ این اختلافات، کثرت مسئله‌شناسی یا دست‌کم رویکردهای مختلف به مسائل کشور، در جامعه نخیکی ایران را بیان می‌کند؛ در واقع مسئله و مشکل اصلی جامعه ما کثرت یا حتی بحران مسئله‌شناسی است.

## چرایی تکثرگرایی در مسئله‌شناسی

دلیل این همه تکثرگرایی در شناخت مسائل و روش‌های حل آنها چیست؟ در پاسخ به این پرسش به نظر می‌رسد مسئله و مشکل اصلی ما همین وضعیت ماست؛ یعنی وضعیتی که درگیر با شیوه خاصی از اظهار رأی و نظر است. پیش از باز کردن مطلب اخیر، درباره نوع خاص از زبانی که گرفتار آن هستیم، باید گفت، این زبان (که حاصل جمع تفکر، رأی و گفتار است)، زبانی است که موضوع مشخصی ندارد. گاه ذوقی (Matter of Taste)، گاه ذهنی (Subjective) و گاهی عینی (Objective) است. این سه جنس از زبان هر یک کارکردهای خاص خود را دارند، اما امکان و موقعیت استفاده از آنها و موضوع آنها (به تعبیر ارسطویی) دچار هرج‌ومرج است؛ این هرج‌ومرج با ورود به حیطه عمل (پراکسیس) قابل حل است. عمل موقعیتی است که رأی و نظر را به بلوغ می‌رساند و آن را به مقام تعیین برمی‌کشد؛ یعنی موضع هر رأی و نظری را درباره امورات مربوط به حوزه عمومی- که اغلب

امورات عینی یا قابل فهم هستند- تعیین می‌کند. با تعیین یافتگی هر رأی و نظر است که زمینه برای اقدام و تلاش در سایر حیطه‌ها فراهم می‌شود و بحران مسئله‌شناسی به نسبت قابل توجهی حل می‌شود.

## خوانشی نواز آگاهی شهروندی

این موضوع را با بهره‌گیری از اندیشه «هانا آرنه» فیلسوف نوارسطویی می‌توان بیشتر تشریح کرد؛ آنجا که آرنه خوانشی نواز «فرونسیس» (محتوای اصلی حکمت عملی) ارسطو ارائه می‌دهد. فرونیسیس در دیدگاه ارسطو تأمل عملی و حکمت عملی است که در آن اخلاق و سیاست در پیوند هستند و غایتش زندگی خوب و سعادت‌مندانه برای همگان است. فرونیسیس یعنی آگاهی و تدبیر شهروندان برای انجام عمل خوب و عادلانه است. آرنه بر این مبنای سه سطح فعالیت بنیادین برای انسان در نظر می‌گیرد که به ترتیب اهمیت عبارتند از: زحمت، کار و عمل. این سه فعالیت هر یک با یکی از شرایط اساسی زیست انسان، تناظر دارند. «زحمت» متناظر با وضعیت زیستی انسان و در جهت تأمین نیازهای اولیه اوست؛ «کار» متناظر با غیرطبیعی بودن وجود بشر و دربردارنده وجه



تولیدکنندگی انسان است که جهانی مصنوع از اشیاء را فراهم می‌کند؛ «عمل» یگانه فعالیت است که بدون واسطه اشیاء میان انسان‌ها جریان دارد و متناظر با وضع بشری تکثر است و چون تکثر شرط اصلی زندگی سیاسی است، عمل، فعالیتی مربوط به زندگی سیاسی انسان است. عمل (پراکسیس)، همان کنش سیاسی انسان است که با برخورداری از دو صفت عقل و آزادی، در جهت خیر عمومی و در معرض رأی و نظر عموم تصمیم‌گیری می‌کند.

## عمل در محیط سیاست

وقتی عمل را به معنای بالا در نظر بگیریم، زحمت و کار هم که ناظر به تأمین ضروریات زندگی و عرصه معیشت و مصنوعات بشری (تولید) هستند، حاصل می‌شوند. عمل در محیط سیاست، در عرصه عمومی و در فضایی آزاد از ارائه آرا و نظرات شکل می‌گیرد و به عبارت دیگر، عمل حاصل امتزاج عقل، گفتار، حضور و خیر عمومی است. وقتی این امتزاج صورت می‌گیرد، نوعی اجماع برای پیش‌برد امور حاصل می‌شود و کم و کیف پیشرفت کارها در معرض و در میدان رأی و نظر قرار می‌گیرد؛ بنابراین ضمانت اجرای امور و تبدیل رأی و نظر به اقدام و

عمل، انظار و گفتار عمومی و همان عرصه عمومی است که کارگزاران را به پرسش می‌گیرد و پاسخ‌گو می‌خواند. به نظر می‌رسد مسئله اصلی جامعه ما درک عمل به معنای گفته‌شده است و می‌توان گفت عدم نهادینه شدن این موضوع سبب کثرت رویکردها به مسائل شده است، هر چند موانع بیرونی پیش روی این مسیر همانند تحریم و شرایط جدید کرونایی نیز فراوان است و نباید از تأثیر آنها در تحلیل مسائل امروز غفلت کرد. با این همه اگر زمانی با دولتی پُرکار مواجه بودیم که بسیاری از اقدامات و کارهایش در مقابل پرسش‌های کارشناسان بی‌پاسخ می‌ماند و اگر چند سال است با دولتی مواجه هستیم که انفعالش، مفاهیم تدبیر و امید را بی‌محتوا کرده است، اکنون نخبگان انقلابی که خود را در معرض امید و انتظار مردم قرار داده‌اند، نباید عمل را قربانی تصمیم‌گیری‌های جناحی و سهم‌خواهانه کنند؛ بنابراین اگر نیروهای انقلابی انتخاب‌های سیاسی خود را به دور از انظار و گفتار عمومی و متکی بر سهم‌خواهی‌ها و تصمیمات خارج از حوزه عمومی پیش ببرند، عرصه عمل و پراکسیس را از معنای خود تهی کرده‌اند. مسلماً از درون چنین عرصه‌ای اراده لازم برای کار، تولید و تأمین معیشت بیرون نخواهد آمد.

## آفاق

نظریه نظام انقلابی - ۱۵

## صیورت و نظریه نظام انقلابی

محسن محمدی الموتی

استادیار مجتمع آموزش عالی شهید مطهری (ره)



صیورت در لغت به معنای نقل و انتقال شیء از حالی به حال دیگر آمده است. از دیدگاه جهان‌بینی توحیدی، جهان و انسان در حال صیورت و حرکت است. در فلسفه نیز حرکت را تغییر تدریجی یا خروج تدریجی شیء از قوه به فعل معنا می‌کنند؛ بنابراین از نگاه حکما، به مراحل شکوفا شدن قوه و استعداد یک وجود، حرکت می‌گویند و اگر استعدادها موجودی از حالت بالقوه به بالفعل تبدیل نشوند، در واقع حرکتی رخ نداده و کمالی شکل نگرفته است (رابطه حرکت و تکامل). این سیر حرکتی به سوی کمال هدفمند است و علت فاعلی در آن ایجاد حرکت می‌کند و علت غایی نیز هدف از حرکت را مشخص می‌کند.

نکته دیگر اینکه در نظام تشریح، اختیار انسان در حرکت و صیورت دخالت می‌کند و موجب صعودی شدن و هم‌نشینی با اولیای الهی (نعم المصیر) و نزولی شدن و هم‌نشینی با شیطان (بئس المصیر) می‌شود؛ به عبارت دیگر، مبدأ حرکت ناظر به آن وضعیت آغازین انسان است که استعدادها و توانایی‌های بالقوه دارد و با توجه به اختیار انسان، مقصد و منتهای ابعاد ایجابی (شکوفایی استعدادها و دستیابی به کمال و سلبی (سرسکوبی استعدادها) را در بر می‌گیرد.

## ریزش‌ها

فراز و فرود مصطفی تاج‌زاده - ۶

## رفتار دوگانه انتخاباتی

این در حالی است که در مرداد ۱۳۸۹ فیلمی در سایت‌های مختلف داخلی و خارجی منتشر شد که در آن دروغ بزرگ عوامل فتنه درباره تقلب در انتخابات، در گدغه سه نفره از اصلاح‌طلبان افشا شد. در این فیلم، تاج‌زاده خطاب به «محسن صفایی فراهانی» و «عبدالله رمضان‌زاده» می‌گوید: «برای بنده که تجربه انتخابات رودارم، می‌دانم که در انتخابات تقلب نشده، ممکنه یکی دو میلیون نفر عقب جلو شده باشه، ولی ما نتیجه انتخابات رو باختیم. حالا به جای ۲۵ میلیون و ۱۴ میلیون شده باشه ۲۴ میلیون و ۱۵ میلیون مثلاً، ما انتخابات رو باختیم.»<sup>۱</sup>

در جریان دهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری، تاج‌زاده از هیچ تلاشی برای تخریب رئیس دولت وقت (احمدی‌نژاد) فروگذار نکرد. تاج‌زاده در سخنرانی‌های متعدد کوشید تا این‌گونه القا کند که در صورت پیروزی احمدی‌نژاد، ایران تبدیل به زیمبابوه اسلامی خواهد شد. تخریب‌هایی از این دست در حالی از وی صورت گرفت که در انتخابات سال ۱۳۹۲ در چرخشی آشکار، تاج‌زاده از لیدر جریان موسوم به انحرافی، یعنی مشایب حمایت کرد.

پی‌نوشت:  
۱- علی الفت‌پور، بازگشت از نیمه راه، ص ۱۳۰.  
۲- همان.



«تاج‌زاده» در باب دفاع از عملکردش در برگزاری انتخابات، سخنانی را مطرح کرد که امروز می‌توان از آن با عنوان یک اعتراف تاریخی یادکرد و تناقض این آرا با مواضع کنونی اصلاح‌طلبان را به رخ کشید. تاج‌زاده طی مصاحبه‌ای در مشهد مقدس با اشاره به سابقه انتخابات در کشور مدعی شد، این مردم هستند که انتخابات را برگزار می‌کنند و به همین دلیل هم از آغاز انقلاب اسلامی تمامی انتخابات در سلامت کامل برگزار شده‌اند. تاج‌زاده در پاسخ به این پرسش که «همه انتخابات گذشته از نظر شما سالم برگزار شده‌اند؟» می‌گوید: همه ۲۱ انتخابات گذشته سالم برگزار شده‌اند.»<sup>۱</sup>

در واقع تاج‌زاده اعتقاد دارد در ایران این خود مردم هستند که انتخابات را برگزار می‌کنند و وزارت کشور نقش هماهنگ‌کننده دارد و اصولاً امکان تقلب و تخلف برای وزارت کشور وجود ندارد؛ گفتنی است که ادعای اینچنینی از سوی تاج‌زاده درباره صحت برگزاری انتخابات در جمهوری اسلامی ناشی از فرار وی از پاسخ‌گویی درباره عملکرد خلاف قانون و نامناسبش در زمان تصدی سمت معاون وزیر کشور است و تاریخ به خوبی گواه است نامبرده جزء مسولان القای تقلب در انتخابات ۱۳۸۸ به شمار می‌آید که پیشنهاد داده بود اولین دوشنبه هر ماه مردم دست به اعتراض مدنی بزنند.

۱۱ خرد

شماره ۹۶۲ | دوشنبه ۲۰ مرداد ۱۳۹۹

صداقت

## سیاست نامه

اندیشه سیاسی علامه نائینی - ۱۴

## هم‌سوئی با اسلام

فتح‌الله پربشان

دبیر گروه اندیشه

مهم‌ترین کار علامه در تبیین‌الامه، استدلال بر هم‌سو بودن مشروطیت و اسلام است. نائینی طبق همان اصلی که معتقد بود غربی‌ها مبانی سیاسی و اساس یافته‌های علمی روز خود را از اسلام و اندیشمندان مسلمان همانند ابن‌سینا، خوارزمی و دیگران اخذ کرده‌اند که در شماره گذشته بررسی شد- تلاش وافری به کار برد تا مبانی مشروطیت را در متون اسلامی، سنت نبوی و شیوه علوی نشان دهد. وی معتقد است اساس حکومت‌های اسلامی صدر اسلام «همین عادلانه و شوریه بودن سلطنت اسلامی و آزادی و مساوات آحاد مسلمین با اشخاص خلفا و بطانته ایشان در حقوق و احکام بوده است.»<sup>۱</sup> وی برای تک تک این اصول استدلال می‌آورد. نائینی در زمینه آزادی- از اصلی‌ترین ارکان مشروطه- معتقد است اصولاً یکی از اهداف بعثت انبیا آزادی بشر بوده است. وی نمونه‌هایی از تاریخ انبیا را که امت‌های خود را از سرکوب و ظلم طواغیت آزاد کرده‌اند، به مثابه شاهد مثال برای اثبات ادعای علمی خود ذکر می‌کند: «حضرت کلیم و هارون علی نبینا و الهه علیهم‌السلام، به نصّ آیه مبارکه قَدْ مَبْلَغَ مَعْنَابَتِنِ اسْرَائِیلَ وَ لَا تُعَذِّبُهُمْ فَقَطَّ تَخْلِیصَ رِقَابِ بَنی اسْرَائِیلَ از اسارت و عذاب فرعونیان»<sup>۲</sup> را خواستار بودند.<sup>۳</sup> وی تأثیر اسلام در سنت آزادی را چنان بلندمدت می‌داند که نمونه‌هایی از بر خورد مردم با «خلیفه ثانی با آن ابّهت و هیبت»<sup>۴</sup> را همچنان پارچا می‌دانست، تا جایی که خلیفه را به سبب پیران بلندش مورد سؤال قرار دادند و علناً اعلام کردند اگر کج بروی با شمشیر راست می‌کنیم. همچنین نائینی بارزترین آزادی را در زمان خلافت امیر مؤمنان (ع) می‌داند که خود حضرت فرمودند: «فَلَا تُكَلِّمُونِی بِمَا تُكَلِّمُ بِهَ الْجَبَابِرَةَ...»<sup>۵</sup> علامه نائینی مساوات، رکن دیگر مشروطه، را نیز از مبانی سیاست اسلامی می‌داند. وی مساوات را «اشرف قوانین مبارکه مأخوذه از سیاسات اسلامی و مبنا و اساس عدالت و روح تمام قوانین» می‌داند که عبارت است از «مساوات آحاد ملت با همدیگر و شخص‌والی» یا به عبارت دیگر مساوات «در شریعت مطهره عبارت از آن است که هر حکمی که بر هر موضوع و عنوانی به طور قانونیت و بر وجه کلیت مرتب شده باشد، در مرحله اجرا نسبت به مصادیق و افرادش بالسویه و بدون تفاوت مجری شود»<sup>۶</sup> و فرقی بین شاه و رعیت، فقیر و غنی نباشد. نائینی برای هر یک از ابعاد مساوات دلیلی از سنت نشان می‌دهد. نائینی مشاوره و اشتراک مردم در حکومت را یک سنت اسلامی می‌داند که در کتاب و سنت ادله فراوانی بر آن اقامه می‌شود. علامه اصل نظارت در حکومت اسلامی را هم یک اصل مسلم می‌داند. نائینی در اینجا دست به ابتکار و نوآوری جدید می‌زند و می‌نویسد: «در حکومت امامان شیعه عصمت همان قوه عاصمه و مسدوده و نظاره است؛ ولی چون بعد از غیبت امامان شیعه باب عصمت نیز بسته شده به جای قوه عصمت قوه نظارت جانشین می‌شود.»<sup>۷</sup> نائینی «تفکیک قوا» را نیز از اصول ملی و مذهبی ایرانی‌ها دانسته، معتقد است: «اصل این تجزیه را مورخین فرس از جمشید دانسته‌اند و حضرت سیداو سیاه علیه افضل الصلوة والسلام هم در طی فرمان تعویض ولایت مصر به مالک اشتر رضوان‌الله علیه امضا فرموده‌اند.»<sup>۸</sup>

پی‌نوشت منابع: در دفتر نشریه موجود است.



داستان

نیات

نقیسه محمدی

دبیر گروه جامعه



منیرخانم دور تادور سفره عقد را تور سفید گذاشت و با احتیاط دوخت. شکوفه، دختر خاله مریم هم داشت و وسایل سفره را آماده می کرد. مادر و خاله و آنچه معصومه با برادر بزرگش جلسه گذاشته بودند و مدام از هم نظر خواهی می کردند. فرزانه، اما خیلی مضطرب و نگران بود. انگار نه انگار قرار بود سفره عقد بنشیند و بالاخره بعد از دو ماه جواب مسعود را بدهد. برای انجام هیچ کاری دل و دماغ نداشت. دیروز با محبوبه دوست صمیمی اش حرف زد، اما در مقابل آن همه حرف فقط شنیده بود که به روزهای خوب آینده نگاه کند، به مراسم و لباس سفید و نقل و شیرینی!

چطور به اینها فکر می کرد وقتی پدرش نبود؟ چطور می توانست لباس زیبای عروس بپوشد و پدرش را کنار خودش نبیند؟ همه از ارتباط عمیق فرزانه و پدر خبر داشتند، پس چرا کسی حرفی نمی زد؟ چرا کسی دلداری اش نمی داد؟ دلش برای نوازش های بابا تنگ شده بود.

بلند شد و از کنار آینه و شمعدانش ریسه های سفید را به دست اکرم خانم سپرد. چرخشی در اتاق ها زد و همین که متوجه شد کسی حواسش نیست، روبه روی عکس بابا نشست. بغض داشت خفه اش می کرد. آرام و بی صدا اشک هایش را پاک کرد و گفت: «فقط سر عقد من نباید باشی؟ دلم تنگ شده، من الان به تو نیاز دارم، تورو می خوام، می خوام تو کنار سفره عقد من باشی...» اکرم خانم و شکوفه داشتند درباره کاسه نیات حرف می زدند و بین حرف های شان فرزانه را صدا می کردند. دلش نمی خواست ذوق هیچ کس را خراب کند. همانجا دراز کشید و خودش را به خواب زد.

مادر که با صدای اکرم خانم از اتاق بیرون آمده بود، نگاهش به گوشه اتاق نشیمن افتاد و فرزانه را دید. باور کرد که خوابیده، آرام ملحفه ای رویش انداخت و همان طور که به سمت اتاق می رفت، آهسته گفت: «اکرم خانم جون، فرزانه خوابش برده بچه ام... صداش نکن، چند روزه درست و حسابی نخوابیده، الان خودم می آم هر چی خواستی برات پیدا می کنم و بهت می دم...»

فرزانه نفس راحتی کشید و آرام زیر ملحفه ای که بوی پدرش را می داد چشم هایش را بست. اصلا همه جای خانه بوی بابا را می داد از بس که عطر گل محمدی دوست داشت.

چشم هایش گرم شدند. صدای بابا توی گوشش طنین انداخت: «فرزانه، بابا، پاشو این کاسه نیات رو از من بگیر تا نشکسته، از حاج اکبر قناد گرفتم، سیده دستش خوبه. پاشو بذارش سر سفره، پاشو بابا...»

از خواب پرید. هراسان، ولی خوشحال! نگاهی به عکس بابا انداخت. لبخند و اشک صورتش را پوشانده بود. لباس پوشید، چادرش را روی سرش انداخت و از اتاق که خیلی زیبا ترین شده بود، گذشت و به حیاط رسید. اکرم خانم سراسیمه و حاج و واج دنبالش دوید. -فرزانه جون کجا؟ فرزانه لبخندی از سر شوق به او هدیه کرد. -دارم می رم از حاج اکبر قناد کاسه نیات بگیرم، سیده، دستش خوبه. و از خانه بیرون رفت.

# سرآب ثروت!

## در مذمت آرزوی طی کردن راه صدساله در یک شب

زبان کنار بیایند. به نظر می رسد این افراد خیلی زود این بازار را هم رها کنند و به سمتی دیگر هجوم ببرند.

مخلص کلام اینکه ثروتمند شدن آرزوی خوبی است و اینکه رفاه میان همه به مساوات تقسیم شود هم بسیار مطلوب است؛ اما آن کسی به معنای واقعی کلمه ثروتمند می شود که ظرفیت آن را داشته باشد.

هیجانی عمل نکردن و صبور بودن برای ثروتمند شدن، آن چیزی است که بسیاری ندارند. زمانی که یک خودروی بهروز و گران قیمت را زیر پای فردی می بینید، نباید فکر کنید این ثروت یکروزه به دست آمده است؛ بلکه باید متوجه شوید صاحب این اتومبیل سالها تلاش کرده، بسیاری شبها نخوابیده، گاهی تا مرز ورشکستگی و نابودی سرمایه پیش رفته، استرس و اضطراب را به جان خریده و آنقدر ممارست و پشتکار به خرج داده است تا به نقطه ای که شما می بینید، رسیده است. او یکشنبه پولدار نشده است؛ چه آنکه تقریباً همه افرادی که یکشنبه پولدار می شوند، یکشنبه هم همه چیزشان را از دست می دهند.

اما این هم آن گونه که مردم انتظار داشتند، نبود و عده کمی توانستند سوده های هنگفتی به دست بیاورند و مابقی متحمل ضرر شدند. صف کشیدن برای دلار، طلا و سکه و خرید و احتکار کردن خودرو هم از اعمالی بودند که برای دستیابی به ثروت های نجومی انجام می شدند؛ این کار هر چند ممکن بود در ظاهر ثروت افسرد را افزایش دهد، اما چون سبب می شد ارزش پول ملی کاهش یابد، در واقع موجب زیان های هنگفتی برای همه مردم جامعه شد. حالا هم که بورس تبدیل به بازاری شده که افراد در آن به دنبال ثروتمند شدن هستند. چند ماهی می شود که به سبب حمایت دولت از بازار سرمایه، بسیاری پول خود را وارد این بازار کرده اند. شاخص بازار اغلب صعودی است و قیمت سهام بالا می رود. افرادی به این بازار ورود کرده اند که ویژگی های این بازار برای شان تازگی دارد و آنها را نمی شناسند؛ بلکه فقط به دنبال سود هستند، آن هم بیشترین سود ممکن. این افراد همان کسانی هستند که وقتی یک روز قیمت سهام شان به بازه منفی می رسد، اقدام به فروش می کنند؛ چون اصلا نمی توانند با ضرر و

سطح از ثروت دست یابد و به همه آن چیزهایی که توصیه رفت، برسد.

اگر در سیستم اقتصادی موجود شروع به کار کند و تمام شانسی های جهان به سویش رو کند و کار و بارش هم سکه بشود، حداقل ده سال زمان نیاز است که به نقطه مورد نظرش برسد؛ گرچه حتی اگر یک پزشک متخصص هم باشد این کمترین زمانی است که می توان برای ثروتمند شدن متصور شد؛ اما متأسفانه بیشتر افرادی که می خواهند ثروتمند شوند، دلشان می خواهد که یکشنبه به این ثروت برسند؛ پس چه راهی وجود دارد که با آن بتوان یکشنبه پولدار شد؟ شرکت های گلدکوئیستی را قطعاً به یاد دارید که چه ضرری به مردم وارد کردند؛ مدیران این شرکت ها کوشیدند به مردم بگویند راه یکشنبه پولدار شدن را پیدا کرده اند؛ اما نه تنها کسی از این راه یکشنبه پولدار نشد، بلکه اغلب اعضای آن بسیاری از دارایی های شان را هم از دست دادند.

پس از آن، شرکت های شبه ره می داخلی که عمدتاً با مجوز هم روی کار آمده بودند، خواستند از همین سیاست استفاده و مردم را جذب کنند؛



حمیدرضا حیدری

روزنامه نگار

یکی از مهم ترین چالش های موجود برای جوانان در عصر حاضر، داستان اشتغال یا به تعبیر بهتر راهی برای پول در آوردن است. در یکی دو دهه پیش، هر کس می خواست شغلی آبرومند برای خودش دست و پا کند و بتواند زندگی خود و خانواده اش را اداره کند؛ به علاوه در خانواده های آن زمان توقعات از یکدیگر بسیار پایین تر از چیزی بود که حالا وجود دارد؛ اما در حال حاضر وقتی یک جوان می خواهد جنبه اقتصادی زندگی اش را سرسامان دهد، دیگر به دنبال آن زندگی آبرومندانه نیست؛ بلکه به دنبال یک زندگی رؤیایی است که مثلاً پنت هاوس در فلان نقطه داشته باشد یا بهروزترین مدل فلان برند خودروی زینت پایش باشد و درآمدی که موجب شود به هر چه دلش می خواهد برسد؛ صد البته جوانی که پدر پولدار ندارد و جایزه ای هم در قرعه کشی نبرده است، چطور می تواند به این

خانه

## کرونا و امنیت روانی فرزندان

محبوبه ابراهیمی

فعال اجتماعی

مداوم دست ها را به آنها متذکر شوند؛ ضمن اینکه با آرامش و صبوری به نگرانی های آنها پاسخ درست دهند و از بروز عوارض روحی و اضطراب و استرس های بی علت جلوگیری کنند. برنامه ریزی مناسب و متنوع در شبانه روز و استفاده بهینه از فرصت های خانه نشینی، به فرزندان کمک می کند کمتر به رایانه، تلویزیون، تبلت و گوشی مشغول شوند و از آسیب های استفاده بی رویه از این ابزار در امان بمانند، همچنین آرامش روانی بیشتری را تجربه کنند. والدین لازم است مهارت های خود انضباطی را در فرزندان گسترش دهند. کم تحرکی و پر خوری، از آسیب های دیگر خانه نشینی است که آسیب های جبران ناپذیر جسمی و روانی فراوانی را به همراه دارد. والدین لازم است با مدیریت درست و تغذیه سالم، مانع این آسیب ها باشند. همراه شدن والدین با فرزندان و انجام بازی های خانگی، ایجاد فضای شاد خانوادگی و واگذاری مسئولیت های مناسب سن شان، موجب خواهد شد تا فرزندان شرایط روحی و روانی بهتری داشته باشند و از آسیب های رفتاری ناشی از خانه نشینی طولانی در امان بمانند. پیگیری مداوم اخبار رسانه ها و اطلاع از آمار مبتلایان و مرگ و میر های ناشی از بیماری کرونا، ناامنی، ترس و اضطراب شدید را برای فرزندان به همراه دارد؛ والدین موظف هستند فرزندان را از بمباران خبری منفی حفظ کنند و اطلاعات متناسب را با واژه هایی مناسب سن شان به آنها انتقال دهند.

راه نرفته

## وابستگی های ایمن

و رفتار هایش بروز دهید، با زبان تشویق و تأیید و تکریم با او صحبت کنید و در زمان بندی های رفت و آمد در منزل پدر بزرگ و مادر بزرگ، دقت بیشتری داشته باشید. مادر غنی ترین الگوی رفتاری برای دختر است، زمانی که این الگو در خانه همراه او نباشد، فرزند دنبال جایگزینی و وابستگی می رود. روابط پرجاذبه مملو از صمیمیت را حفظ کنید، آزادی های مجاز در خانه را برای او فراهم کنید تا تمایزش برای در خانه ماندن نسبت به خانه مادر بزرگ بیشتر شود، صبورانه و مهربانانه کنار دخترتان تفریح و با چهره ای گشاده بسا او گفت و گو کنید، از امر و نهی زیاد بپرهیزید؛ زیرا کودک در مقایسه با منزل مادر بزرگ بهترین انتخاب را می کند، محیط منزل را لذت بخش تر از قبل فراهم کنید، در چارچوب تربیتی و هماهنگی بین پدر و مادر، ولی با آزادی و صمیمیت. یکی از راه های موفقیت مادر بزرگ ها در ارتباط با نوه ها، صبر و حوصله در گوش دادن به صحبت های آنان است که سبب وابستگی می شود. به صحبت های دخترتان بسا دل و جان گوش دهید، هرگز او را تهدید نکنید؛ مانند: اگر این کار را انجام ندهی، دیگر مادرت نیستی؛ چون یک دنیا ناامنی به وی هدیه کرده اید. ایجاد امنیت عاطفی بسیار مهم است، به فرزند خود حق انتخاب دهید و قانون گذاری های دست و پاگیر در منزل نداشته باشید، به خواسته های وی توجه کنید، همان طور که در منزل پدر بزرگ و مادر بزرگ ها این شرایط مهیاست و در پایان در همه این راهکارها از همراهی مادر بزرگ هم کمک بگیرید.



مدیقه سادات شجاعی

مشاور خانواده

**پرسش: دختر شش ساله ام به شدت به مادر بزرگش وابسته است و این موضوع مرا نگران کرده است؛ برای ایجاد تعادل در رابطه اش چه باید بکنم؟**

**پاسخ:** پرسشگر عزیز، کودکان غیر از والدین شان لازم است با پدر بزرگ و مادر بزرگ هم ارتباط داشته باشند و از محبت آنها بهره مند شوند؛ ولی اینکه دچار وابستگی ناپایمن شوند، صحیح نیست. موضوع دوتریبی شدن و وابستگی از جمله موضوعات مهم تربیتی در روند رشد فرزندان است. توجه و محبت از جانب افرادی غیر از والدین، به کودکان احساس امنیت و اعتماد به نفس می دهد. این امر در صورتی مفید است که رابطه کودک با پدر و مادر از استحکام و امنیت اولیه برخوردار باشد. اولین کاری که باید انجام دهید، بیشتر کردن ارتباط خود با دخترتان است. اگر او از عشق و محبت بی قید و شرط شما سیراب شود (مطمئن شود) به دیگر اعضای خانواده کمتر وابسته می شود. پایدارترین یادگیری ها برای فرزندان پیش از دبستان اتفاق می افتد و برجسته ترین ویژگی ارتباطی که تقلید و همانندسازی است، بین دختران و مادران در همین سن رخ می دهد. توجه و تمرکز ویژه به او باشید، عکس العمل های بهتری نسبت به اعمال

چراغ

## ساختن رؤیای کودکی

گفت و گو با کارآفرین جوان رحیم پُرکم



او که آینده این کار را درخشان می بیند، می گوید: «انتظار فروش ما در این حد نبود، ولی شرایطی پیش آمده است که خیلی از سفارش ها را با کمال احترام قبول نمی کنم. هدفی دارم، اینکه به ازای فروش هر محصول مبلغی را کنار بگذاریم که بتوانیم با آن، روزی یک پارک فضای سبز به اسم چوپریو ایجاد کنیم و عنوان کنیم تمام اسباب بازی هایی که به واسطه چوب تولید شده، با پول هایی که پرداخت کرده اید، تبدیل به همین درخت ها شده است.»

کارگاه کوچک ساخته شد: «از سال ۱۳۹۷ محصولات را ساختم و کم کم شروع به سفارش گرفتن کردم و نگاه مثبت و پرمهر مشتریان و اطرافیان باعث شد انرژی بیشتری روی کار داشته باشم. در این کار همسرم ایده های اسباب بازی ها را پیشنهاد می دهد و فرزند ناممطمئن آنها مطمئن را تست می کنند تا از عدم شکستن آنها مطمئن شویم و علاوه بر آن گروه های دیگری در این کار مشغول شده اند که حدود هفت نفر به صورت مستقیم با من کار می کنند و افراد متعددی نیز به طور غیر مستقیم در کنار ما کار و کسب روزی می کنند.»

بود، جرقه ای در ذهنم زده شد که کارگاهی برای ساخت اسباب بازی ایجاد کنم.»

پُرکم می گوید: «محبور بودم بیشتر دستگاه ها را نیز خودم بسازم. کارم را در کارگاه ۱۵ متری شروع کردم که همچنان در همان کارگاه مشغول به تولید هستیم و ۱۲ دستگاه از ۱۷ دستگاهی که در کارگاهم وجود دارد را به واسطه علم مهندسی که می دانستم به شخصه طراحی کرده و ساخته ام، در واقع سازنده ایرانی، مواد اولیه ایرانی و دستگاه های دست ساز ایرانی است و یک سال طول کشید تا دستگاه ها را بسازم.»

«چوپریو» به معنای حرکت چوب، در این

«رحیم پُرکم» که مهندسی مکانیک خودرو خوانده است سالیان مدیدی در صنعت خودرو بوده و به واسطه کارش به کشورهای مختلف سفر کرده است که موجب پیشرفت او در زبان و فعالیت های تولیدی شده است. او که دوران کودکی اش مانند اکثر بچه های دهه ۶۰ با دوران جنگ تحمیلی همراه بوده است، درباره کارآفرینی خود می گوید: «من از کودکی آرزوی ساخت اسباب بازی داشتم و در همان دوران با چند تکه چوب و چرخ یا تشک نوشابه، برای بچه های محل اسباب بازی می ساختم. این آرزو ماند، تا اینکه سال ۱۳۹۶ که سال خوبی در تولید ملی



# نامناسب برای مناسب!

## امین پناهی

خبرنگار

صداوسیما بزرگ‌ترین و تأثیرگذارترین رسانه کشور است و با وجود فعالیت شبانه‌روزی شبکه‌های ماهواره‌ای و تخریب‌ها و حمله‌هایی که علیه این رسانه از خارج و داخل صورت می‌گیرد، درصد قابل توجهی از مردم هنوز هم مشتری رسانه ملی هستند، رسانه‌ای که متعلق به همه مردم است و مردم هم البته انتظاراتی از آن دارند. از بحث اطلاع‌رسانی، آموزش و فرهنگ‌سازی که پایه و مبنای وجودی یک رسانه در قد و قواره رسانه ملی است که بگذریم، بسیاری از مخاطبان انتظارات بیشتری از رسانه ملی دارند و آن اینکه رسانه باید وجه ظریفی هم داشته باشد؛ در واقع رسانه باید بتواند اوقات فراغت مردم را هم به خوبی پر کند. در زندگی روزمره و به‌ویژه سبک زندگی شهری، افراد جامعه همواره در معرض هجوم اخبار و اطلاعات ناخوشایندی هستند که از کانال‌های مختلفی به سوی‌شان مخابره می‌شود. آنها پس از دست و پنجه نرم کردن با مسائل و مشکلات مختلف در طول روز، منتظرند تا ساعات باقی‌مانده را به گونه‌ای پر کنند که خستگی کار، تلاش و امور روزانه از تن‌شان به در شود. در اینجا وظیفه صداوسیما تولید و پخش برنامه‌هایی است که با آن خواسته مخاطبان را اجابت کند. در واقع اگر بخواهیم به این پرسش که آیا صداوسیما توانسته آنچه را عموم مخاطبان انتظار دارند، در اختیارشان قرار دهد، پاسخ بدهیم، باید نگاهی به نوع برنامه‌سازی‌ها در این رسانه داشته باشیم. به طور کلی چند نوع برنامه در صداوسیما، به‌ویژه در بخش سیمای رسانه ملی ساخته می‌شود.

### مجموعه‌های تلویزیونی

محصولی که در رسانه ملی بیش از همه ساخته و پخش می‌شود، مجموعه‌های تلویزیونی است. در سال‌های اخیر و پس از آنکه متأسفانه بخشی از مردم به سوی سریال‌های خارجی و شبکه‌های

ماهواره‌ای جذب شدند، صداوسیما توان بیشتری را برای ساخت سریال به کار گرفت، حتی چند شبکه هم برای پخش سریال‌های موجود در نظر گرفته شدند؛ یعنی در هر لحظه از شبانه‌روز به راحتی سریال‌های صداوسیما قابل دسترسی هستند؛ اما تکراری بودن سریال‌های این شبکه‌ها موجب شده است اقبال آنچنانی از سوی مردم به آنها صورت نگیرد. گاهی آن‌قدر سریال‌های پرمخاطب در این شبکه‌ها تکرار شده و در هر نوبت سه بار بازپخش برای آن در نظر گرفته شده است که در اغلب موارد افراد نسبت به سریال‌هایی که بسیار دوست‌شان می‌داشتند حس تنفر پیدا کرده‌اند. از طرف دیگر، سریال‌های شبکه خانگی که در بسیاری از موارد کپی برابر اصل سریال‌های ترکیه‌ای هستند، با داستان خیانت، تجاوز و دروغ که متأسفانه مخاطبان زیادی هم پیدا کرده، سبب شده‌اند سریال‌های تکراری و همچنین سریال‌های جدید تلویزیون با سناریوهای ضعیف نتوانند جایگاهی برای خود پیدا کنند؛ البته تجربه دو مجموعه تلویزیونی «پایتخت» و «نون‌خ» در سال‌های اخیر نشان می‌دهد مردم به دنبال سریال‌هایی با درون‌مایه طنز

هستند که حرف امروز مردم را هم بزنند.

### برنامه‌های گفت‌وگومحور

نوع دیگر برنامه‌سازی در صداوسیما برنامه‌های گفت‌وگومحور یا «تاک شو» است. این نوع برنامه در همه جای جهان مرسوم است؛ اما مخاطبان دیگر مثل گذشته از این برنامه‌ها استقبال نمی‌کنند؛ البته به جز در مواردی که حضور هنرمندان و ورزشکاران، آن هم در قالب طنز موجب شده صحبت این افراد از شعارها فاصله بگیرد و به همین دلیل توانسته است قدری بیشتر مخاطبان را راضی کند؛ اما همین برنامه‌های طنز هم که در یک دهه اخیر در تلویزیون متولد شده‌اند، خط سیرشان نزولی بوده است. «دوره‌می» یکی از برنامه‌هایی بود که ابتدا پر قدرت آغاز شد، اما پس از آنکه بسیاری از عوامل یک به یک از آن جدا شدند و بخش‌های نمایشی آن حذف شد، جذابیت گذشته را از دست داد و مخاطبان به سبب گفت‌وگوهایش آن را دنبال می‌کنند. «خندوانه» هم که در فصول مختلف با نوآوری‌هایی موجب فراهم آوردن لحظات مفرحی برای مخاطبان می‌شد، با شیوع کرونا و در ایامی که مردم نیاز به روحیه و شادابی داشتند، به بهانه



کرونا میدان را خالی کرد و مخاطبان به اجبار باید قسمت‌های تکراری آن را تماشا کنند.

### برنامه‌سازی برای غم و شادی

در کنار موضوع شادی در رسانه ملی، موضوع ایام عزای سوگ هم موضوعیت دارد؛ چرا که تولید رسانه ملی باید پاسخگوی نیازهای متفاوت مخاطبان باشد؛ البته با توجه به شونوات و آدابی که باید در چنین ایامی رعایت شود. چنین چیزی مستحق نمی‌شود مگر با مطالعه و برنامه‌ریزی دقیق، تا از فرصت این ایام به نحو احسن برای تعظیم شعائر دینی استفاده شود و نیازهای مخاطبان هم تأمین شود. در آستانه ایام عزاداری سید و سالار شهیدان، حضرت ابا‌عبدالله الحسین (ع) قرار داریم و امیدواریم امسال که با توجه به شرایط کرونا، امکان برگزاری مراسم‌های عزاداری مانند سال‌های قبل وجود ندارد و به طور طبیعی به سبب رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی با رعایت پروتکل‌ها و محدودتر از سال‌های گذشته خواهد بود، رسانه ملی بتواند جریان مافات کند و با برنامه‌های مناسب این ایام شور و حال و معنویت و عظمت نام و یاد عاشورا و کربلا را در اذهان زنده کند. ان‌شاء‌الله.

## برداشت

# یک تصمیم و یک نقد

و بالاخره «کمسیون فرهنگی» مجلس می‌توانسته‌اند با هم‌افزایی و هماهنگی آنها رافع کنند؛ بنابراین مشکل کلان کشور یا مجلس، تشکیل کمیسیون ویژه خانواده نیست؛ بهره‌گیری از ظرفیت‌های کم‌ظنیر کمیسیون فرهنگی و فرانسوی‌های مرتبط، مثل فرانسیون زنان و خانواده یا جوانان و امثال آنها، به موازات کار کارشناسی و مطالعاتی، اگر مؤثرتر از نهادسازی‌ها و ساختارسازی‌های جدید نباشد، قطعاً تأثیرش کمتر نخواهد بود. مسئله اصلی امروز در حوزه «فرهنگ» کشور، باور داشتن به «اولویت بودن فرهنگ» است، نه صرفاً ایجاد ساختارهای جدید.

انجام نمی‌شود، بلکه در ابتدای تشکیل مجلس، باید به زور و التماس، عده‌ای از نمایندگان را متقاعد کرد که این کمیسیون را برای عضویت انتخاب کنند تا عدد اعضای آن به حد نصاب برسد! واقعیت این است که عرصه‌های مختلف فرهنگی در کشورمان، از جمله حوزه زنان، خانواده و جوانان، مسائل بروز زمین مانده کمی ندارد که در تمام این سال‌ها، ظرفیت‌های ساختاری مختلفی، از جمله شورای عالی انقلاب فرهنگی، رسانه ملی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت ورزش و جوانان، معاونت امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری

نکته مغفول در قوه مقننه کشور اشاره کنیم و آن را به همه مسئولان کشور در مجلس و دولت و نیز به همه فعالان فرهنگی یادآوری کنیم.

یکی از مهم‌ترین اجزا و ارکان مجلس شورای اسلامی، «کمیسیون فرهنگی» است که به عنوان یکی از کمیسیون‌های سیزده‌گانه دائمی مجلس، مسئولیت تهیه طرح‌های کارآمد در حوزه‌های مختلف فرهنگی، از قبیل زنان و خانواده، جوانان، رسانه، کتاب، عمومی، فعالیت‌های دینی و مواردی از این دست و البته نظارت مؤثر بر این بخش‌ها را بر عهده دارد؛ اما مشکل اصلی در هر دوره مجلس، این است که نه تنها کار مفید و مؤثری از سوی این کمیسیون

## حامد حسین عسکری

خبرنگار

دو یا سه هفته قبل بود که تصمیم عده‌ای از نمایندگان مجلس یازدهم برای تشکیل «کمیسیون ویژه خانواده» رسانه‌ای شد. این نمایندگان به اهمیت نهاد «خانواده»، نیازهای متنوع آن و لزوم توجه قوه قانون‌گذاری کشور به این نیازها اشاره و اعلام کردند با تشکیل این کمیسیون ویژه، تأمین این نیازها با جدیت بیشتری دنبال خواهد شد. هر چند دقیقاً مشخص نشد بالاخره این کمیسیون ویژه تشکیل می‌شود یا نه، اما این خبر بهانه‌ای شد تا به یک

## کتاب

### قصه‌های سَر و تِه

اثر جدید محمدرضا شمس



«قصه‌های سَر و تِه» نوشته «محمدرضا شمس»، ۱۴ داستان آشنا و قدیمی کوتاه است که از سوی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان وارد بازار کتاب شده است. در این اثر داستان‌های «خاله قابلمه»، «آینه پری»، «درخت غرغرو»، «به دنبال ماهپشونی»، «گرگ و هندوانه»، «جبارو»، «زنگوله»، «پسر و گرگ»، «الوجه»، «خاله موسکه»، «اسال نو، خانه نو»، «لوبیای سَر و تِه»، «کدو قلقله زن» و «فیل اومد آب بخوره» روایت شده است. کتاب «قصه‌های سَر و تِه» با تصویرگری «الهام کاظمی» برای مخاطبان بالای چهار سال (خرس‌سال) تهیه شده است.

## تلویزیون

### پهلوان پهلوانان

سریال جدید تلویزیون



نگارش سریال «پهلوان پهلوانان» درباره زندگی حسین گلزار، پهلوان نام‌آور و نامی ایران در استان کرمانشاه به نویسندگی «محسن حقیقت‌جو» و «علیرضا کمال‌پور» در ژانر تاریخی در مرکز امور استان‌های سازمان صداوسیما ادامه دارد و تاکنون نیمی از متن‌ها به نگارش درآمده است. داستان در دوره ناصرالدین شاه اتفاق می‌افتد و قصه‌های مذهبی و عاشقانه‌ای را در دل خود گنجانده است. «نعمت چگینی» که تاکنون تهیه‌کنندگی سریال‌های برادر، هاتف، کوله‌پشتی و... را به عهده داشته است، این سریال تاریخی را تهیه خواهد کرد.

## رسانه ملی

### ما خانوما

برنامه‌ای ویژه سبک زندگی اسلامی



برنامه گفت‌وگومحور تلویزیونی «ما خانوما» به تهیه‌کنندگی «میثم دانش» با رویکردی نو و خلاقانه برای دختران و زنان ایران زمین به زودی از رسانه ملی، در معرض دید مخاطبان قرار خواهد گرفت. «ما خانوما» یک برنامه هویت‌بخش و گفت‌وگومحور (تاک شو) است که با استفاده از یافته‌های پژوهشی مباحث مربوط به سبک زندگی ایرانی اسلامی را بررسی می‌کند و در روایتگری آن سعی شده است علاوه بر رویکردهای سرگرم‌محورانه و جذاب، به صورت غیر مستقیم و مخاطب‌پسند مباحث و مسائل دختران و زنان بازتابی شود.

## یادداشت

### سینمای شفاف سینمای پاک!

شاهرخ صالحی

روزنامه‌نگار



سازمان سینمایی اطلاعات مالی مربوط به هزار و ۲۹ فیلم سینمایی و غیرسینمایی را که پس از انقلاب اسلامی پروانه نمایش دریافت کرده‌اند، منتشر کرد؛ در لیست منتشر شده، اطلاعات مربوط به سرمایه‌گذار و سهامداران فیلم درج شده است و اگر بابت فیلم تسهیلات مالی نیز دریافت شده، مشخص شده است. این اقدام اگر چه بسیار دیر محقق شده، اما از چند لحاظ دارای ارزش است:

۱- اجرای قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات، یکی از دغدغه‌های مهمی است که در طول سال‌های اخیر، همواره به عنوان یک مطالبه وجود داشته و از دستگه‌های اجرایی خواسته شده است تا اطلاعات خود را به صورت شفاف و آزاد در اختیار مردم قرار دهند. تاکنون بیش از یک هزار دستگاه اجرایی و عمومی در کشور به این جریان پیوسته‌اند و در این میان، سازمان سینمایی هم یکی از دستگاه‌هایی بود که انتظار می‌رفت در این زمینه اقدام و اطلاعات را منتشر کند.

۲- یکی از موضوعات مهم در موضوع «سواد رسانه‌ای»، شناخت منافع اقتصادی و سیاسی تولیدکنندگان یک پیام رسانه‌ای است؛ اگر سینما را به عنوان یک رسانه بزرگ که در انتقال پیام‌های فرهنگی و اجتماعی، حتی سیاسی کارکرد گسترده‌ای دارد، تلقی کنیم، در این صورت، مهم خواهد بود بدانیم چه کسانی و با چه اهدافی در پس هر فیلم یا داستانی که به نمایش گذاشته می‌شود، قرار دارند. از چنین منظری، انتشار اطلاعات گواهی مالکیت و میزان و درصد سهام مالکان این فیلم‌ها بسیار مفید و ارزشمند خواهد بود. به‌ویژه اگر این روند، به صورت مستمر ادامه داشته باشد، قبل و بعد از تماشای هر فیلمی می‌توان آن را از منظر سواد رسانه‌ای تحلیل کرد.

۳- یکی از موضوعات و دغدغه‌هایی که به‌ویژه در دو سه سال اخیر مطرح شده و با باز شدن پای برخی مفسدان اقتصادی به پروژه‌های سینمایی یا شبکه نمایش خانگی، ابعاد جدیدی پیدا کرده، موضوع ورود پول‌های کثیف به حوزه فرهنگی کشور به ویژه صنعت نمایش است. انتشار دقیق مالکیت، سرمایه‌گذاران و سهامداران فیلم‌ها، این فرصت را به مخاطبان و البته افراد مؤثر در این حوزه می‌دهد تا با رصد بهتر این فضا، در مواقع ضروری از بروز این انحرافات پیشگیری کنند. موضوع پول‌شویی در سینما، موضوع جدیدی است که موافقان و مخالفان زیادی دارد، اما یکی از راه‌های فهم درست آن، انتشار شفاف اطلاعات است.

۴- ورود جریان پول‌های مشکوک و کثیف به سینما در سال‌های اخیر، موجب به حاشیه راندن هنرمندان اصیل و به جای آن مطرح شدن برخی افراد جوان و جوانی نام به عنوان «سلبریتی» است. از سوی دیگر، افزایش بی‌رویه دستمزدهای سینمایی در برخی موارد، جریان ساخت آثار فاخر را نیز با دشواری‌هایی روبه‌رو کرده است. انتشار این حد از اطلاعات، اگر چه خوب است، اما کافی نیست. راه‌اندازی سامانه‌ای شفاف در زمینه قراردادهای منعقدشده در فرایندهای ساخت آثار سینمایی هم باید در آینده‌ای نزدیک پیگیری شود، تا هم بحث مالیاتی دستمزدهای کلان شفاف شود و هم از احیای‌هایی که ممکن است در حق برخی سینماگران اصیل روادارند، پیشگیری شود.





**محسن رضایی:** انفجار کم سابقه بیروت کاملاً مشکوک است و بسیار رفتارهای آمریکایی اسرائیلی سال‌های اخیر هماهنگی و سنخیت دارد. می‌توان سیاست اسرائیل و آمریکا را هیروشیما معیشت یا گندم نامید؛ زیرا بیشترین مسئله‌ای که به عنوان پیش‌نیاز افزایش فشار بر مردم مورد تهدید و آسیب واقع شده، معیشت و قوت مردم بوده است.



**عباسعلی کدخدایی:** ترامپ، رئیس جمهوری دروغگو و بدون شرم! برای او فقط پیروزی خودش مهم است، به هر قیمتی که بتواند حقیقت هر آن چیزی است که او را برنده کند! آیا مردم آمریکا می‌توانند به او اعتماد کنند و آیا او می‌تواند نماینده خوبی برای آمریکایی‌ها باشد؟



**رضا سراج:** برکناری برابان هوک از ریاست «گروه اقدام ایران» در وزارت خارجه آمریکا و جایگزینی الیوت آبرامز حاوی دو پیام مهم است: اول، شکست راهبرد فشار حداکثری آمریکا علیه ایران و دوم، گرایش آمریکا به رویکرد نیمه‌سخت بی‌ثبات‌ساز که البته از سر استیصال و محکوم به شکست است!



**سیدعطاءالله مهاجرانی:** برابان هوک برکنار شد. ظاهراً چاهی که برای ترامپ و پمپئو می‌کند، به آب نرسید. حالا وقت آن است که کتابی درباره ایران بنویسد و مثل بولتون به جیب بزند؛ بگوید چرا نتوانست ایران را به مذاکره وادار کند و ناکام از سیاست رفت.

## نرم افزار

### قرار، تصویری



شیوع کرونا در جهان و محدود شدن ارتباطات فیزیکی مردم، موجب رونق گرفتن ارتباطات مجازی شده است، به طوری که بر اساس آمارها بخش عمده‌ای از اینترنت مصرفی کاربران صرف استفاده از پیام‌رسان‌ها و ارتباطات تصویری مبتنی بر آن می‌شود. البته در این بین سهم استفاده دانشجویان و کارکنان شرکت‌ها از ارتباطات تصویری بسیار بیشتر از سایر اقشار جامعه است؛ زیرا حفظ فعالیت علمی و حرفه‌ای آنها عمدتاً نیازمند ارتباط با دیگر همگروهان و همکارانشان است. با این حال تاکنون توسعه‌دهندگان پیام‌رسان‌های داخلی، توجه جدی به ایجاد و توسعه قابلیت برقراری تماس‌های تصویری با کیفیت و البته گروهی نداشته‌اند؛ به همین دلیل نیز عمده بازار تأمین نیاز ارتباطات تصویری کاربران ایرانی در دست پیام‌رسان‌های خارجی و عمدتاً آمریکایی است؛ اما خبر خوب اینکه بالاخره اپلیکیشن ایرانی «قرار» با کیفیت HD آماده ارائه خدمات برای کنفرانس‌های گروهی به شمایست.

## برگزاری کنکور در سایه نگرانی افکار عمومی

# پروتکل کنکور!

به اذهان عمومی بهره می‌برد. مخلص کلام اینکه ماجرای طرح مطالعه تعلیق برگزاری کنکور در شرایط کرونایی می‌تواند فرصتی برای بازخوانی نقاط ضعف و قوت نهادهای رسانه‌ای کشور و شروع فرایند بازسازی و بازطراحی سازوکار فعالیت آنها در عرصه مدیریت و اقناع افکار عمومی باشد.



از کاربران فضای مجازی با راه‌اندازی هشتم «سلامت دانشجو» خواهان تعلیق زمان برگزاری، حتی حذف کنکور شده‌اند. خواهی نخواهی این مطالبه در بطن خود به این واقعیت اشاره می‌کند که اطمینان‌بخشی‌های مسئولان در زمینه تضمین اجرای پروتکل‌های بهداشتی در زمان برگزاری کنکور در افکار عمومی پذیرفته نشده است که این خود برای مسئولان دغدغه‌مند می‌تواند به مثابه زنگ هشدار برای توجه به حوزه افکار عمومی و بازطراحی سازوکارهای تعامل دولت و نهادهای حاکمیتی با آن باشد. خوب یا بد، باید پذیرفت در عصر جدید و به سبب فراگیری ابزارهای ارتباطی و رسانه‌های تعاملی، به ویژه شبکه‌های اجتماعی، اقناع افکار عمومی به یکی از مهم‌ترین ملزومات حکمرانی بدل شده است و بی‌توجهی

به آن می‌تواند هزینه‌های زیادی را به همراه داشته باشد که یک نمونه آن شکل‌گیری کمپین‌های مختلف در فضای مجازی برای مخالفت با احکام، طرح‌ها و لوایح نهادهای حاکمیتی است که بعضاً دشمن نیز به خوبی از این بسترها در راستای تزریق بی‌اعتمادی

به مهم‌ترین و جذاب‌ترین فرصت شغلی برای جوانان بدل شود و کمتر جوانی رشد و ترقی خود را در کارآفرینی و تولید جست‌وجو کند؛ در نتیجه این شرایط، تب کسب مدارج دانشگاهی در کشور مان افزایش یافت و تعداد متقاضیان ثبت‌نام در دانشگاه بیش از ظرفیت پذیرش دانشگاه‌ها شد؛ از این رو برای حل این مشکل و تقسیم بهتر صندلی‌ها موجود در دانشگاه‌ها، نخستین کنکور ایرانی در سال ۱۳۴۲ برگزار شد؛ البته شکل امروزی کنکور نخستین بار در سال ۱۳۴۸ برگزار شد؛ آن هم با این تفاوت که شرکت‌کنندگان به جای پاسخ به پرسش‌های تستی باید به پرسش‌های تشریحی پاسخ می‌دادند و رقابت ۴۸ هزار شرکت‌کننده در کنکور هم فقط بر سر کسب پذیرش از ۱۲ دانشگاه دولتی بود؛ زیرا در آن ایام هنوز ایده تأسیس دانشگاه‌های آزاد و خصوصی به ذهن کسی نرسیده بود. از آن زمان تا به امروز بیش از ۵۰ بار آزمون سراسری ورود به دانشگاه‌ها برگزار شده است و هر ساله در آستانه برگزاری این آزمون، مطالبه حذف کنکور در سطح افکار عمومی، رسانه‌ها حتی مجلس شورای اسلامی مطرح می‌شود؛ اما اسامی بر خلاف گذشته به دلیل شیوع ویروس کرونا، حجم اعتراضات و انتقادات به چرایی برگزاری آزمون سراسری افزایش یافته است، به طوری که حجم قابل توجهی

### نوید کمالی

دبیر گروه رسانه



یکی از دلایل شش دهه تداوم کنکور در کشور ما، درآمد بالای حاصل از فروش خدمات و محصولات مرتبط با آن برای مافیای کنکور است که به گفته یکی از نمایندگان مجلس، حجم درآمد آنها بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان در سال برآورد می‌شود. در این زمینه شاید بد نباشد بدانید نخستین دانشگاه امروزی کشورمان در سال ۱۳۱۳ تأسیس شد و تا سال ۱۳۴۲ خبری از برگزاری کنکور سراسری در کشورمان نبود؛ زیرا تا پیش از این تاریخ دانشگاه‌های کشورمان به شکل محدود از طریق امتحان کتبی و مصاحبه اقدام به پذیرش دانشجو می‌کردند؛ اما در جریان اجرای سیاست آمریکایی انقلاب سفید که با هدف ایجاد طبقه متوسط در کشورمان طراحی و اجرا شد، سلسله پهلوی علاوه بر حمایت از گسترش شهرنشینی و تضعیف نظام تولید داخلی، تعداد و حجم ادارات و نهادهای خدماتی دولتی را افزایش داد تا استخدام در بدنه دولت یا همان پشت میز نشینی و ارتزاق از پرداختی‌های دولتی،

## پژواک

### همراه بهروز

### محمد صالح نادری

کارشناس فناوری اطلاعات



زیادی ندارند و با تعداد بیشتری در سال نیز عرضه می‌شوند. بچ‌های امنیتی مشکلات سیستم‌عامل را برطرف و از موبایل در مقابل هرگونه حملات مخرب محافظت می‌کنند. زمانی که به روزرسانی گوشی‌های اندروید و iOS در دسترس باشد، موبایل با ارسال نوتیفیکیشن، شما را مطلع می‌کند. نصب به روزرسانی به چند دقیقه زمان نیاز دارد؛ در نتیجه از داشتن شارژ کافی اطمینان داشته باشید. پیشنهاد می‌شود موبایل برای نصب این فایل حداکثر ۷۰ درصد شارژ داشته باشد؛ اگر هم شارژ کافی نداشتید، در تمام مدت به روزرسانی موبایل را به شارژ وصل کنید. در آخر حتی اگر نصب به روزرسانی بیشتر از مدتی که انتظار داشتید، طول کشید، به هیچ عنوان موبایل را حین نصب آن خاموش نکنید. توصیه می‌شود به روزرسانی موبایل را زمانی انجام دهید که وقت آزاد زیادی دارید و به موبایل‌تان نیاز ندارید؛ زیرا این فرایند ممکن است تا ۳۰ دقیقه حتی یک ساعت طول بکشد.

## ترفندستان

### شماره‌گذاری صفحات

#### حامد مظلومی

کارشناس رایانه

است از: Top of Page: با انتخاب این گزینه، شماره‌گذاری صفحات در بالای صفحه قرار خواهد گرفت. Bottom of Page: با انتخاب این گزینه شماره‌گذاری صفحات در پایین صفحه خواهد بود. Page Margins: شماره‌گذاری صفحات در سمت راست یا چپ صفحه را انتخاب می‌کنید. Current Position: شماره‌گذاری صفحات در قسمت حاشیه صفحات خواهد بود که در این صورت شما نیاز به چاپگرهای دقیقی دارید که حاشیه فایل را نیز با دقت چاپ می‌کنند و هیچ میزان از حاشیه دچار مشکل چاپ نشدن نخواهد شد. حالا که با شیوه شماره‌گذاری صفحات در نرم‌افزار Word آشنا شدید، ذکر این نکته هم خالی از فایده نیست که این نرم‌افزار دارای قابلیت‌های متعددی است که برای یادگیری سریع آنها می‌توانید از نسخه‌های فارسی‌ساز Word استفاده کنید.

## مجازستان

### باکتری فلز خوار

می‌کنند. جنبه‌ای شگفت‌انگیز از میکروب‌ها در طبیعت این است که آنها می‌توانند مواد به‌ظاهر بی‌حیاتی مانند فلزات را متابولیزه و انرژی قابل‌استفاده برای سلول‌ها تولید کنند. همچنین، مطالعه جدید نشان می‌دهد این باکتری می‌تواند از منگنز برای تبدیل کربن دی‌اکسید به زیست‌توده استفاده کند؛ این فرایند «شیمیوسنتز» نامیده می‌شود. پیش از این، پژوهشگران از باکتری‌ها و قارچ‌هایی مطلع بودند که می‌توانند منگنز را اکسید کنند یا الکترون‌های آن را بگیرند؛ اما فقط حدس می‌زدند میکروب‌های ناشناخته‌ای وجود داشته باشند که بتوانند از این فرایند برای رشد خود بهره‌برداری کنند. کشف این باکتری کاملاً تصادفی بوده است. جالب آنکه منشأ این باکتری‌ها شیر آب بود و آن‌گونه که پژوهش‌های این دانشمند حکایت دارد، آب‌های زیرزمینی دارای این باکتری فلزخوار هستند و احتمالاً این کشف بزرگ سرآغاز حل یکی از مهم‌ترین معضلات بشر، یعنی زباله‌های فلزی خواهد بود.

## استارت‌آپ

### مهارت‌آموزی آنلاین

اکثر استارت‌آپ‌های فعال در حوزه آموزش به ویژه آموزش مهارت‌های تخصصی، در این ایام توانستند کسب‌وکار خود را رونق و جامعه مخاطب خود را گسترش دهند؛ زیرا در سایه شیوع کرونا و از دست رفتن بسیاری از کسب‌وکارها، افراد برای حفظ معیشت خود به سمت یادگیری مهارت‌های درآمدزا متمایل شده‌اند که از جمله این دست مهارت‌ها می‌توان به مهارت‌های مرتبط با حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات همچنین مهارت‌های زبانی اشاره کرد. استارت‌آپ ایرانی «دانساپ» از جمله پلتفرم‌های آموزشی موفقی است که طی ماه‌های اخیر توانسته است به خوبی از پس تأمین نیازهای کاربران ایرانی برآید. این پلتفرم دوره‌های آموزش آنلاین ویدئویی است که در آن دانشجویان می‌توانند با خرید

دوره‌های آموزشی به راحتی فایل ویدئوهای دوره مربوطه را دانلود و روی دستگاه دلخواه خود مشاهده کنند. علاوه بر این دانساپ به سیستم ارسال تیکت پیشرفته‌ای مجهز است که دانشجو به راحتی می‌تواند پرسش‌های خود درباره دوره را به شکل کاملاً خصوصی از مدرس دوره بپرسد و پاسخ خود را دریافت کند که این موضوع قطعاً در یادگیری کامل دوره آموزشی مربوطه بسیار مؤثر خواهد بود. این استارت‌آپ ایرانی با هدف آسان‌سازی فرایند یادگیری همچنین ایجاد سهولت در ورود به بازار کار، شروع به فعالیت کرده است و بسا توجه به حوزه فعالیت خود می‌تواند نقش قابل توجهی در رشد سطح دانش و مهارت‌های تخصصی و به تبع آن افزایش میزان اشتغال‌زایی در ایران داشته باشد.



## واکسن کرونا تا قبل از پایان سال رونمایی می شود



درمانی مثل گذشته در خدمت مردم هستند و خدمات ارائه می دهند. ما در حال حاضر کاهش ظرفیت نداریم و با همان روند اقدام می کنیم. در صورت نیاز افزایش ظرفیت خدمات را هم خواهیم داشت.

### الآن وضعیت مراجعات به مراکز سپاه به چه شکل است؟

تعداد مراجعات و مبتلایان بستری شده کمتر از موج اول نیست؛ اما با توجه به اشرافیت و آگاهی لازم، پایان یافتن ترس غیرواقعی و آمادگی ذهنی و تجهیزاتی مسئولان بهداشت و درمان، التهاب گذشته نیست؛ ولی آمار مرگومیر روزانه در کشور نشان می دهد ابتلا بیشتر از موج اول است. مردم هم به رعایت بهداشت عادت کرده اند.

### اخیرا رزمایش پیامبر اعظم ۱۴ را داشتیم؛ یکی از دغدغه های که وجود داشت، ابتلای پاسداران درگیر در این رزمایش به کرونا بود. در این زمینه گزارش کوتاهی بفرمایید.

درمانی مثل گذشته در خدمت مردم هستند و خدمات ارائه می دهند. ما در حال حاضر کاهش ظرفیت نداریم و با همان روند اقدام می کنیم. در صورت نیاز افزایش ظرفیت خدمات را هم خواهیم داشت.

«صبح صادق» در گفت و گوی کوتاه و اختصاصی با «سردار احمد عبداللہی» معاون سلامت، آموزش پزشکی و دفاع زیستی سپاه وضعیت سپاه را در حوزه مقابله با ویروس کرونا و روند درمان و تولید دارو و واکسن این بیماری جویا شد که در ادامه ماحصل این گفت و گو را می خوانید.

### سردار، از وضعیت آمادگی بیمارستان های سپاه برای پذیرش و درمان مبتلایان با توجه به دور جدید ابتلا و پیش بینی های افزایش ابتلا در پاییز و زمستان بگوئید.

آمادگی بیمارستان های سپاه همانند دور اول به قوت خود ادامه دارد و پیش بینی ها برای شرایط سخت تر که فرمودید پاییز و زمستان است، با توجه به هم زمانی ابتلای آنفلانزا و کرونا انجام شده است. به همه مراکز و بیمارستان ها ابلاغ شده است نیازسنجی دارو، تجهیزات و اقدامات لازم را داشته باشند و نیازمندی ها، مثل دپوی دارو و تجهیزات انجام شود. تمام بیمارستان ها و مراکز

### سر لشکر سلامی در جلسه مشترک فرماندهی و نمایندگی ولی فقیه در سپاه

# جهاد پاسداران بی وقفه است

قوه عاقله قوی، یک بصیرت عمیق، یک گوش شنوا وجود دارد و اینها خصوصیات یک موجود زنده ای است که در جست و جوی حقیقت است و به همین دلیل می توانیم سپاه را معیار مجسم حقیقت بدانیم. «وی افزود: «سپاه میزان است؛ این میزان بودن سپاه در جه تفاضل اوست؛ یعنی اعتقاد ما این است که سپاه یک نهاد مرجع انقلابی است که نه تنها حافظ انقلاب، بلکه الهام بخش و الگوساز است.» فرمانده کل سپاه با اشاره به موقعیت و جایگاه حوزه نمایندگی در سپاه ادامه داد: «حوزه نمایندگی مظهر بیان سپاه است؛ یعنی وقتی معاونت

این قاعده وجود ندارد که حتماً فرمانده کل سپاه باید به اندازه ای که از یک درجه داری یا سربازی که در موقعیت سازمانی بالاتر است، حتما ایمان بالاتر، درک بالاتر، بینش و بصیرت بالاتری داشته باشد.» وی تأکید کرد: «همه آدم های سپاه باید بصیر، مؤمن و متقی باشند، به اندازه هم؛ ما چنین قاعده ای نداریم که آدم هایی که در سطوح مدیریت پایین تر هستند، از ایمان کمتری هم برخوردارند؛ برای همین کار سخت است؛ یعنی مسئول دفتر نمایندگی ولی فقیه در استان، باید به اندازه خود نماینده ولی فقیه در سپاه صاحب فضیلت، بصیرت، عمق، معنا و معرفت



سیاسی با هادبان سیاسی برای ناوبری سیاسی سپاه و جامعه تلاش می کند، این کلام سپاه است که دارد منتقل و منتشر می شود.» وی افزود: «خود حوزه نمایندگی در سپاه هم همین ویژگی های سپاه را دارد و یک دستگاه مرجع است؛ یک دستگاه مختصات مرجعی است که دیگران موقعیت خودشان را در انقلابی بودن، ولایی بودن، اعتقادی بودن و مکتبی بودن با آن می سنجنند.» فرمانده کل سپاه با بیان اینکه حوزه نمایندگی نقش برجسته و ممتازی را در صیانت از سپاه دارد، ادامه داد: «در سپاه اعتقاد و ایمان و بصیرت و بینش سلسله مراتبی نیست؛ یعنی

باشد تا بتواند این معرفت را به آحاد پاسداران منتقل کند؛ یعنی واقعا انتقال و رواج معرفت و معنویت و بینش و دانش و بصیرت و... که خیلی کار بزرگی است.» فرمانده کل سپاه در پایان گفت: «نمایندگی موظف به تبلیغ و ترویج معارف دین در سپاه است و چون سپاه باید آینه معارف اسلامی باشد، این کار بسیار مهمی است. سپاه یک نهاد الگوست، میزان نماد انقلاب و آینه تمام نمای فضائل انقلاب است؛ به تعبیر امروزی، برند انقلاب اسلامی است؛ لذا هر کجایی که نگاه می کنیم، باید فضیلت ها و ارزش ها در عمل و کلام موج بزنند.»

این است که ان شاء الله قبل از پایان سال واکسن تولید شده توسط سپاه را رونمایی کنیم. در حوزه دارو هم داروهای مختلفی تولید شده است؛ امروز علاوه بر پلاسما تراپی، درمان های دیگر را هم دنبال کردیم. چند دارو، از جمله داروهای حاصل از طب سنتی هم به وزارت بهداشت معرفی شده است تا پس از تأیید وارد بازار شود.

### در حوزه واکسن و داروی درمان کرونا سپاه موفقیتی داشته است؟

در حوزه درمان هم فعالیت های خوبی انجام شده است؛ در بحث واکسن من حله حیوانی با موفقیت کامل و خارج از تصور ما به پایان رسید و به مرحله شرایط انسانی رسیده است تا روی داوطلبان آزمایش شود. در نهایت بیش از چهار ماه تست انسانی روی داوطلبان طول می کشد و سعی ما

«حجت الاسلام والمسلمین عبداللہ حاجی صادق» نیز در این جلسه با بیان اینکه باید شکر گزار درگاه الهی باشیم، چرا که بر ما منت نهاد و توفیق حضور در بهترین و بی بدیل ترین نهاد سنگر نشین انقلاب، نهاد ولایت مدار سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را عنایت فرمود، گفت: «همکاران بنده در این دوران تمام تلاش شان این است که همان خواسته و همان اصل اساسی که حضرت عالی بارها بر آن تکیه داشته اید را دنبال کنیم و آن هم تحقق تدابیر و مطالبات رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) است. بزرگ ترین اصل مرفوع دغدغه های حضرت آقا است که خود او نعمتی بی بدیل برای امت اسلامی است.» نماینده ولی فقیه در سپاه با بیان اینکه در قانون، ۱۷ وظیفه به مجموعه حوزه نمایندگی ولی فقیه در سپاه ابلاغ شده و در احکام امام خمینی (ره) و امام خامنه ای (مدظله العالی) هم ۱۴ وظیفه سنگین به نمایندگی و آگاز شده است که در سه محور هدایت و تربیت، صیانت، حفاظت و پاسداری از پاسداری و امین رهبری بودن و ارسال گزارش محضر ایشان به منظور استحضار می توان آنها را جمع بندی کرد، افزود: «قلمروی مشخص شده برای نمایندگی توسط حضرت آقا در این سه بخش پاسداران، بسیجیان و خانواده آنهاست که این قلمروی سنگین علاوه بر خود نهاد سپاه، وظیفه سنگینی برای ما ایجاد کرده است.» نماینده ولی فقیه در سپاه ادامه داد: «همه چیز در سپاه شدنی است؛ همه چیز با اراده انسان های بزرگ تحقق یافتنی است که سپاه خیلی از ناشدنی ها را شدنی و خیلی از غیر ممکن ها را ممکن و محقق ساخت. خواسته ما این است که کمک ما کنید، هدایت کنید، مدیریت کنید و زمینه هایی را که بتوانیم این دستورات لازم الاتباع حضرت آقا را محقق کنیم، فراهم کنید، به خصوص در سه محور ارتقای بصیرت دینی، ارتقای معنویت و ارتقای روحیه جهادی و انقلابی که جزء تأکیدات حضرت آقا در حکم بنده است.»

## پاسدار ۱۵

شماره ۹۶۲ | دوشنبه ۲۰ مرداد ۱۳۹۹



### روی خط

#### بازنشستگان مستأجرا دریابید

۰۹۱۰۰۰۰۴۱۴ چرا مرخصی طلبکاری نیروهای پیمانی در سامانه ثبت نمی شود؟

۰۹۱۱۰۰۰۷۳۴۲ ورودی سال ۷۹ هستم. هنوز وام مسکن دریافت نکردم. با توجه به اینکه تورم در ساخت مسکن سر به فلک کشیده و اجاره مسکن زیاد و از توان ما خارج شده است، لطفاً به گوش مسئولان مربوطه برسانید که دارم بازنشسته می شوم، ولی هنوز وام مسکن نگرفتم.

۰۹۱۲۰۰۰۳۲۲۴ ممنونم از شما برای چاپ پیامکم، فکر نمی کردم چاپ کنید. به همین اندازه هم لذت بردم.

۰۹۱۲۰۰۰۵۰۲۲ چرا با وجود این همه تسورم، پاداش پایان خدمت (بازنشستگی) پایوران با تأخیر بعضاً طولانی به حسابشان واریز می شود. «حیدری» از شهرستان طارم استان زنجان.

۰۹۱۳۰۰۰۳۳۵۴ با تک انصار چی شد؟

۰۹۱۴۰۰۰۳۳۵۴ از مسئولان مربوطه به محترم خواهشمندم فکری به حال فرمسول پاداش پایان خدمت کارکنان بکنید؛ با وضع تورم دردی را دوامی کند.

۰۹۱۵۰۰۰۲۵۷۷ ارزروایسیون مراکز اقامتی و سیاحتی را داخل اتوماسیون فعال کنید.

۰۹۱۵۰۰۰۳۱۲۵ می خواستم از فرمانده محترم کل سپاه، بپرسید چرا برای بسیجیان طرح امنیت که بیشتر مرزها دست شونده تغییر وضعیت نمی کنند؟ حداقل بسیجی کد دار بشن. با تشکر یا علی.

۰۹۱۷۰۰۰۶۵۰۴ چرا طرح حاتم لغو شده؟ به خدا من برای ازدواجم روش حساب کرده بودم، حداقل وام بدن خودمسون از فروشگاه های دیگه وسایل تأمین کنیم.

۰۹۱۸۰۰۰۴۳۸۲ به بنده سال ۹۲ طرح حکمت ۲۰ میلیون وام دادن که با این وام خانه نمی شد خرید، زمین هم نداشتیم که شروع به ساخت کنم، بعد از ۱۴ سال داخل سازمان هنوز از خود خانه ندارم.

۰۹۱۸۰۰۰۲۱۳۳ به داد همکاری که به بازنشستگی می رسند، ولی خانه ندارند بپرسید.

۰۹۱۸۰۰۰۲۱۳۳ همه استان ها ارشدیت درجه داری و تکاوری گرفتند، به جز تکاوران کردستان. با تشکر، «ضیایی»

۰۹۱۹۰۰۰۷۹۴۱ چرا قانون ۲۰ درصد اضافه حقوق نیروهای مسلح نسبت به سایر کارکنان دولت را اجرا نمی کند.

۰۹۱۹۰۰۰۷۹۴۱ چرا قانون ارشدیت پیمانی و سربازی عین ارتش و ناجا اعمال نمی شود.

۰۹۱۹۰۰۰۷۹۴۱ چرا افزایش حقوق رتبه بسیجی برای بعضی ها اعمال می شود و برای بعضی ها نمی شود؟

۰۹۳۵۰۰۰۳۲۶۶ یکی از اقتشار آسیب دیده از وضعیت کرونا در سپاه، کارکنان خرید خدمت و قراردادی مراکز اقامتی و سیاحتی و زیارتی هستند. لطفاً فرماندهان رده ها فکری به حال معیشت ما هم بکنند، با وجود تعدیل نیرو و در برخی مراکز باز هم هزینه حقوق ما تأمین نشده است، چون مسافر نیست.

### مسئول پاسخ گو افزایش سقف تعهد و ضمانت

معاونت نیروی انسانی سپاه در پاسخ به بخشی از پیامک های ستون روی خط صبح صادق با ارسال نامه ای به دفتر نشریه اعلام کرد:

با توجه به انتشار درخواست چند نفر از بسیجیان شناسه ۸۹ در شماره ۹۵۷ نشریه صبح صادق درباره درخواست افزایش مبلغ سقف و ضمانت این عزیزان در بانک انصار پاسخ لازم به شرح ذیل ارائه می شود:

برابر با ابلاغیه شماره ۲۵۶۴ تاریخ ۲۵ تیرماه ۱۳۹۹، معاون محترم هماهنگ کننده سپاه، مبلغ سقف تعهد و ضمانت بسیجیان شناسه ۸۹ در بانک انصار، در دوره اول خدمت ۲۰ برابر کل درآمد و در دوره دوم خدمت (از سال هفتم) ۴۰ برابر کل درآمد تعیین شده است. پی نوشت: بخش زیادی از پیامک های روی خط درخواست های بسیجیان شناسه ۸۹ است که در حال پیگیری وضعیت از معاونت نیروی انسانی سپاه هستیم.



### بخشنامه تهدید مهلت

مرکز خدمات کارکنان سپاه با اعلام این که مدت زمان استفاده از سهمیه کارت یکسان سازی کارکنان شاغل و بازنشسته برای سال ۱۳۹۸ با توجه به وضعیت کرونا در کشور و محدودیت زمان استفاده از سهمیه ها در مراکز تملیکی با طرف قرارداد یکسان سازی که قرار بود تا انتهای اردیبهشت ماه پایان یابد، تا پایان شهریور ماه ۱۳۹۹ تمدید شد. همچنین این مرکز با اعلام این که سهمیه واریزی در کارت یکسان سازی برای هر نفر عائله جاری پاسداران و بازنشستگان سپاه ده هزار تومان تعیین شده است اعلام کرد. این سهمیه برای همه پاسداران، درجه داران، افسران جز، افسران ارتش، سرداران و بازنشستگان به یک اندازه بوده و در قالب یک نظام عدالت محور اجرایی شده است. این مرکز خاطر نشان کرد: با توجه به تعداد بالای عزیزان پیشکسوت بازنشسته، شاغل و ایثارگر سپاه، این طرح در راستای یکسان سازی خدمات و عدالت محوری، تعداد قابل توجهی از افراد جامعه را شامل می شود.



### خبر طرح های زودبازده

دبیر قرارگاه مرکزی جهاد سازندگی و محرومیت زدایی سپاه گفت: در راستای اجرای تدابیر رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) مبنی بر مردم داری، مردم دوستی، مردمی بر محروم نوازی، محرومیت زدایی و خدمت رسانی به مردم در جهت ایجاد امنیت پایدار و کمک به توسعه کارآمدی نظام، مأموریت این قرارگاه ریشه کن کردن فقر و زدودن محرومیت از چهره کشور است. «سردار سیدضیاءالدین حزنی» با اعلام این مطلب، در ادامه اظهار داشت: «در بحث محرومیت زدایی مجموعه اقدامات فوری (حیاتی) ضروری و عادی را داریم؛ در سراسر کشور مناطق کمتر برخوردار را مورد مطالعه قرار داده و بعد از نیازسنجی آن منطقه با توجه به شرایط جغرافیایی و نوع فرهنگ، برنامه های خود را اولویت بندی و بر مبنای آن اقدام می کنیم.» وی افزود: در قرارگاه طرح های کوچک و زودبازده و قابل اجرا از سوی ساکنان بومی را که فاقد پیچیدگی های فنی و تخصصی باشد در مرحله اول اجرا می کنیم.»





# صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: عبدالله جوانی

سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، عبداللہ زارعی،  
فرهاد مهدوی، مهدی سعیدی، فتح الله پیرشان،  
محمد رضامهدی، اسماعیلی، حسین عبداللہی فر  
دبیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی  
مدیر فنی: محمد صالح نادری  
صفحه آرا: علی اکبر هدایتی  
عکاس: حامد گوردوزی  
ناظر چاپ: سعید قاسمی  
چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۳۸۵۲۲۴۴۶ (۰۲۱)  
تلفن: ۱۱۰ و ۷۷۴۶۰۱۰۰ (۰۲۱)  
ssweekly.ir  
@ssweekly  
info@ssweekly.ir  
نمابر: ۷۷۴۸۸۴۲۶  
سامانه پیامک: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۹۶۲ | دوشنبه ۲۰ مرداد ۱۳۹۹

## نکته نظر

### جای شما اینجا نیست

نکته: می گویند زمانی که قرار بود دادگاه لاهه برای رسیدگی به دعوی انگلیس در ماجرای ملی شدن صنعت نفت تشکیل شود، در محل دادگاه، پیشاپیش جای نشستن همه شرکت کنندگان تعیین شده بود. دکتر مصدق به نمایندگی از هیئت ایران، روی صندلی نماینده انگلستان نشست. قبل از شروع جلسه، یکی دو بار به دکتر مصدق گفتند که اینجا برای نماینده هیئت انگلیسی در نظر گرفته شده و جای شما آنجاست، اما پیر مرد توجهی نکرد و روی همان صندلی نشست. جلسه شروع شد و قاضی رسیدگی کننده به مصدق رو کرد و گفت شما جای نماینده انگلستان نشسته اید، جای شما آنجا نیست. در این هنگام مصدق به صدا در آمد و گفت: شما فکر می کنید نمی دانیم صندلی ما کجاست و صندلی نماینده انگلیس کدام است؟ نخیر. می دانیم. علت اینکه چند دقیقه ای روی صندلی دوستان نشستم به خاطر این بود تا دوستان بدانند بر جای دیگران نشستن یعنی چه؟ سال هاست دولت انگلستان در سرزمین ما خیمه زده و کم کم پادشاه رفته که جای شان اینجا نیست و ایران سرزمین آبا و اجدادی ماست نه سرزمین آنان.

نظر: در دفاع از تمامیت ارضی و منافع ملی، همه با هر سلیقه و گرایش باید در میدان باشند. سخن از مذاکره یا امید به تغییر و تحولات در آمریکا و دل بستن به فلان حزب فقط فرصت ها را از بین می برد و شرایط را به نفع دشمن تغییر می دهد.

## صبحانه

### چه وقت انسان بزرگی می شویم؟

هر گاه از خوشبختی کسانی که دوست مان ندارند، خوشحال شدیم. هر گاه برای تحقیر نشدن دیگران از حق خود گذشتیم. هر گاه شادی را به کسانی که آن را از ما گرفته اند، هدیه دادیم. هر گاه خوبی ما به علت نشان دادن بدی دیگران نبود. هر گاه کمتر رنجیدیم و بیشتر بخشیدیم. هر گاه به بهانه عشق، از دوست داشتن دیگران غافل نشدیم. هر گاه اولین اندیشه ما برای رویارویی با دشمن انتقام نبود. هر گاه دانستیم عزیز خدا نخواهیم شد، مگر زمانی که وجودمان آرام بخش دیگران باشد. هر گاه بالاترین لذت ما شاد کردن دیگران بود...

## صادقانه

### یا دانشمند یا دانش اندوز

امام صادق(ع): «دوست ندارم جوانان شما را جز در دو حالت ببینم: دانشمند یا دانش اندوز؛ اگر جوانی چنین نکند، کوتاهی کرده و اگر کوتاهی کرد، تباه ساخته و اگر تباه ساخت، گناه کرده است و اگر گناه کند، سگوند به آن کس که محمّد(ص) را به حق برانگیخت، دوزخ نشین خواهد شد.»

(امالی طوسی، ص ۳۰۳، ح ۶۰۴)

## تلخند

مکرون در لبنان / کارتونیتست: محمود رفایی از اردن



## قبیله عشق

### فرمانده

#### گروه دستمال سرخ ها



یک بار در سرپل ذهاب داخل یک کاراژ متروکه سه قطعه مرغ پیدا کردم و چون صاحبی نداشتند، سرشان را بریدم؛ البته تصورم این بود که این زبان بسته ها اگر از گرسنگی نمیرند، خوراک سگ های ولگرد می شوند. به هر حال آوردم شان پیش سایر بچه ها و داشتیم پرشان را می کشیدیم که در همین حین گفتند اصغر وصالی آمد. سریع همه بچه ها جیم شدند. من ماندم و این سه تا مرغ سر بریده. اصغر آقا تا من را در آن هیبت دید، گفت: «مرتضی اینها چه؟» گفتم: «بی صاحب مونده بودن، سرشون رو بریدم.» ناگهانی به من انداخت که یعنی از تو انتظار نداشتم. بعد برگشت گفتم: «یعنی هر چی گیر آوردی باید سرش رو ببری؟» داشتم از خجالت آب می شدم که ادامه داد: «برو پیش خواهر مریم بگو از پول خودم به قلدر ارزش این مرغ ها بدهد، بریز به حساب ۱۰۰ امام.» او نمی گفت شرایط جنگی است و ما هم داریم برای این مملکت می جنگیم و این مرغ های بی صاحب را بخوریم. حساب فرزدزه همه چیز را داشت تا حقی از کسی ضایع نشود. به نقل از هم رزم شهید علی اصغر وصالی

«علی اصغر وصالی طهرانی فرد» در سال ۱۳۲۹ در منطقه دولا ب تهران به دنیا آمد. وی در سال های جوانی توانست با مشقت فراوان از ایران خارج شود و دوره های چریکی را میسان مبارزان فلسطینی طی کند. نیروهای تحت امر وصالی به دلیل بستن دستمال سرخ بر گردن های شان به «گروه دستمال سرخ ها» شهرت داشتند. روز تاسوعای سال ۱۳۵۹ تصمیم گرفته شد عملیاتی برای روز عاشورا تدارک دیده شود. حوالی ظهر عاشورا، وصالی در تنگه حاجیان از ناحیه سر هدف گلوله قرار گرفت و بر اثر همین جراحت، مصادف با چهلمین روز شهادت برادرش «اسماعیل» به شهادت رسید.

## سردار دل ها

### اسلحه اگزوزی!



در عملیات فتح المبین که برای اولین بار تیپ خودمان را تشکیل داده بودیم، تعدادی از بچه های کم سن و سال به منطقه اعزام شده بودند. آن زمان از اعزام اینها جلوگیری می شد، ولی با ترغیب های مختلف می آمدند؛ برای نمونه سنگ ریزه توی پوتین های شان می گذاشتند که بلندتر دیده شوند، یا با مداد و خودکار برای خودشان ریش و سبیل می کشیدند. مرسوم تریش هم دست کاری شناسنامه بود که تقریباً تمام بچه های کم سن و سال این کار را انجام می دادند. روز سوم عملیات فتح المبین (۵ فروردین ۱۳۶۱)، چند نفر از همین رزمنده های نوجوان قصد داشتند به سوی خط بروند. من اجازه ندادم. هر چه اصرار کردند، موافقت نکردم. چند ساعت بعد، شنیدم همین بچه ها تعدادی عراقی را اسیر کرده اند و با خودشان به مقر تیپ در چاه نفت آورده اند. سراغشان رفتم و با تعجب پرسیدم: «جریان چیه؟ عراقی ها کجا بودند؟» یکی از آنها گفت: «بعد از اینکه شما اجازه حضور در خط را به ما ندادی، در حال بازی و جست و خیز به سوی ارتفاعات رفتیم. سلاح هم نداشتیم. میان راه، لوله اگزوز ماشین را پیدا کردیم.» آن را برداشتیم و مانند آرمی جی به اطراف نشانه رفتیم. ناگهان این عراقی ها از پشت سنگ بیرون آمدند. دست ها را روی سر گذاشتند و تسلیم شدند. با کمک مترجم از یکی از عراقی ها پرسیدم: «این بچه ها اسلحه نداشتند، چرا تسلیم شدید؟» پاسخ داد: «اسلحه جدیدی که تا به امروز ندیده بودیم، دست اینها بود.»

برشی از کتاب «حاج قاسم ۲»، خاطرات سپهبد شهید سلیمانی

## سلامت

### ویتامین های زیبایی

#### زهر ا وحیدی نیا

کارشناس علوم تغذیه

بسیاری از ویتامین ها می توانند سلامت پوست را بهبود بخشند، خصوصاً در افرادی که کمبود ویتامین دارند. سوء تغذیه می تواند طیف وسیعی از مشکلات پوستی را ایجاد کند؛ بنابراین داشتن رژیم غذایی متنوع و پر از مواد مغذی یکی از بهترین کارهایی است که شخص می تواند برای سلامتی پوست خود انجام دهد. بعضی ویتامین ها نقش بسیار مهمی در شفافیت و زیبایی پوست دارند. ویتامین C یک آنتی اکسیدان طبیعی است و روند پیری پوست را کاهش می دهد، همچنین به تولید کلاژن در پوست کمک می کند. مرکبات، کلم بروکلی، اسفناج و توت فرنگی سرشار از ویتامین C هستند. سعی کنید هر روز صبح یک لیوان آب مرکبات میل کنید. استفاده از ویتامین C موضعی به طور مستقیم روی پوست می تواند موجب بهبود خاصیت ارتجاعی شود و به داشتن پوست جوان تر و روشن تر کمک کند. ویتامین D از متابولیسم سلولهای پوست پشتیبانی می کند و به رشد و ترمیم پوست کمک می کند. منابع مفید ویتامین D شامل محصولات غنی شده مانند شیر، ماهی سالمون، ماهی شمشیری، قزل آلا و ماهی تن است. از ویتامین E مانند ویتامین C، به عنوان یک آنتی اکسیدان می توان نام برد. کارکرد اصلی آن در مراقبت از پوست، محافظت در برابر آفتاب است. ویتامین E در صورت استفاده روی پوست، نور UV مضر از خورشید را جذب می کند؛ بنابراین به جلوگیری از لکه های تیره و چین و چروک کمک می کند. آجیل و دانه هایی مانند بادام، فندق، تخمه آفتابگردان و همچنین جوانه گندم منابع عالی ویتامین E هستند. برای دانستن دیگر ویتامین های موثر در بهبود پوست هفته آینده این ستون را بخوانید.

## پیشنهاد هفته

### کتاب در خانه!

امروزه پیشرفت تکنولوژی و عصر اطلاعات الکترونیکی موجب شده است تا کتابخانه های دیجیتال جایگاهی ویژه در علم اطلاعات و دانش شناسی پیدا کنند، جایگاهی که هر روز بر محبوبیت آن افزوده می شود و استقبال از آن دوچندان شده است. کتابخانه دیجیتالی «تیبان» امروز با گذشت یک دهه از فعالیت خود توانسته است ضمن ارتقای استانداردهای بین المللی و ارتقای خدمات به کاربران، منابع رایگان خود را در سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی به بیش از ۱۰۰/۰۰۰ منبع برساند؛ از دیگر ویژگی های برجسته این کتابخانه می توان به فهرست نویسی منابع بر اساس استاندارد بین المللی، نیز استفاده از اصطلاح نامه های فرهنگی فارسی «اصفا» و «علوم اسلامی» به سه زبان فارسی، انگلیسی و عربی برای دسته بندی موضوعی منابع اشاره کرد؛ همچنین اتصال به پایگاه کنسرسیوم محتوای ملی، قابلیت تطبیق و تبادل متادیتا با سایر پایگاه ها بر اساس استانداردها و حرکت بین مدارک مرتبط از طریق مستند مشاهیر و موضوعی از دیگر ویژگی های برجسته کتابخانه دیجیتالی تیبان است.

از مهم ترین خدماتی که در کتابخانه دیجیتالی تیبان به کاربران ارائه می شود، می توان به «پرسش از کتابدار»، «ارسال منابع از سوی کاربران»، «فیش برداری و یادداشت برداری»، «نقد و بررسی منبع از سوی کاربران»، «مرور القابلی منابع»، «اشتراک گذاری منابع با کاربران»، «کتابخانه شخصی با قابلیت های مدیریت و سازماندهی منابع ارسالی و مورد علاقه» نیز اشاره کرد. کتابخانه دیجیتالی تیبان با آدرس library.tebyan.net از طریق شبکه جهانی وب قابل دسترسی است.

## کشیکات

### در جست و جوی شغل

این جمع که بنشسته چنین بر لب جوییم ای دوست میندار که مستان سبوییم! یک عده جوانیم که در حسرت شغلیم وارفته چو شلغم ز خجالت چو لبوییم پرونده به دستیم و به هر دفتر و شرکت زنبیل نهادیم که یک شغل بجوییم صد حیف علی رغم تخصص و صداقت پیوسته به دنبال کپی های دوروییم دنبال یکی لقمه از این کوی به آن کوی از صبح به شب قلقلمز همچو کدوییم! از بخت بد ماست که با این قدر رعن تا آخر خره در زیر گل قرض فروییم! یکریز بزییم در این وضع هشلهف بی آنکه چنان دختر همسایه بشوییم! دردی که بر غیر نگفتم و نگوییم وقتش شده انکار که با شیخ بگوییم: «ایک لحظه بیارم که از فرط گشایش چون قالی بشکافته محتاج رفوییم» ما دلخوش آنیم که بیکار نماییم بی شغل باید زد جهان دست بشوییم مهدی امام رضایی

## حسن ختام

### از غدیر تا محرم...

کوچه های مزین به پرچم های سبز و سرخ یاعلی(ع) و یاحسین(ع)، خط خوش نستعلیق نشسته روی پارچه های سراسری عرض خیابان «الحمد لله الذی جعلنا من المتمسکین بولایة علی بن ابی طالب(ع) و انمه المعصومین(ع)»، خاطرات ماست از غدیر. غدیری که با آن بزرگ شده ایم تا اما این روزها کرونا سایه سیاه و شومی روی خاطرات گذشته مان انداخته است. مهربانم، ای حاضر غایب، «الهی عظم البلاء» ای ما از ناامیدی نیست، بلکه از باختن است. باختن این روزها، روزهایی که از کف می روند و دیگر بازمی گردند و چه بد آنکه آن روز، غدیر باشد، محرم و صفر باشد، آقا جان ما برای درک این روزها و برای عزاداری در محرم حسین(ع) انتظار کشیده ایم. برای دیدن پارچه های سیاه عزا که از تمام سفیدی های عالم روشن ترند گریه سر داده ایم و خواسته ایم نکند زنده باشیم و محروم از محرم حسین(ع).

فراخوان پانزدهمین جشنواره انتخاب کتابیاران

مهرماه فرهنگی

۱۱. مدیریت جهادی  
۱۲. ماس  
۱۳. امین و فلاحتی  
۱۴. پزشکی و بزازنگی  
۱۵. نس و حدادی  
۱۶. توجه زور در محرم و سراسر

۵. داستان و رمان  
۶. شعر  
۷. استنادی  
۸. فرهنگی و اجتماعی  
۹. جنگ بوم  
۱۰. اقتصاد خانواده

مهرماه فرهنگی: ۳۰ مرداد ماه ۱۳۹۹

آثار به بندوبست شماره ۱۳۲ / ۱۳۲۵ (۱۳۶۵) ارسال شود

جهت دریافت اطلاعات بیشتر به سایت [www.pasdaranehheghalem.ir](http://www.pasdaranehheghalem.ir) مراجعه فرمایید تا نام را اعلام نماید.